

Qurucusu:
Adil Minbaşıyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 73 (5905) 31 iyul 2021-ci il

Qiyməti 30 qəpik

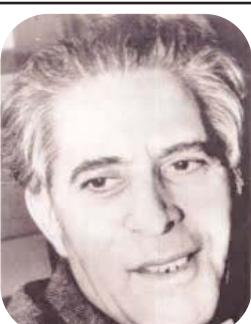
FHN-in dəstək qüvvələri Türkiyəyə getdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, meşə yanğınlarının söndürülməsi və daha geniş miqyas almasına imkan verilməməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyinin müvafiq yanğınsöndürmə qüvvələri Türkiyə Respublikasına yola salınır. Adalet.az xəbər verir ki, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC-nin təyyarəsi ilə Türkiyəyə Fövqəladə Hallar Nazirliyinin 500 nəfərdən ibarət şəxsi heyəti, helikopterlər, həmçinin digər lazımi avadanlıq və ləvazimatlar göndərilib.

Qeyd edək ki, iyulun 28-i və 29-da Türkiyənin 21 vilayətində baş verən 63 meşə yanğını nəticəsində azı 4 nəfər həlak olub.

Bəzi ərazilərdə yanğınlar hələ də davam edir.

Məmməd Araz

Gedir yal davası, sümük davası,
Gedir vurhavurla çəpik davası.
Gedir milyonçunun qəpik davası
Çürük fikirlərin çürük davası...
Dünya düzəlmir ki, düzəlmir, baba.

Bütün həyatını halal və namuslu sözə həsr edib sözün işığında yaşayan Rafiq Hacıyev ən böyük sözün ünvan tutduğu məkana - Tanrı dərgahına qovuşdu. Öz imzası, öz xarakteri ilə hamidən fərqlənən böyük bir jurnalisti vaxtsız itirdik. Məkanı Cənnət olsun!

NATIQ CAVADLIÐAN GÜÑÜN STATUSU

"Şuşaya yüzlərlə gedən var, hamısı video, selfi yarışına çıxıb, lap yaxşı." Amma birindən səs çıxmır ki, Ramiz Qənbərin, Tofiq Oğuzun məza-

BAY SABAHINIZ XEYİR,
JURNALİSTLƏRLƏ ŞƏHİD
AİLƏLƏRİNİ ÜZ-ÜZƏ
QOYANLAR!

Görünür, şohid ailələrini yaxşı tanımirsiniz, övladlarını Vətən yolunda qurban verənlər kimi məsə haqqına girməzlər.

Məmməd Araz

Yekə-yekə xirdalananan "addılar"
Heç bilinməz çapardılar, atdlar;
İki itə para sümük atdlar;
Qarabaşa, Alabaşa nə günah.

Türkiyənin Azərbaycandakı
böyük elçisi Cahid Bağçı
cənablarına

Cox hörmətli böyük elçi! Türkiyə Cumhuriyyəti ərazisində terrorçular tərəfindən törədilmiş yanğınlardan nəticəsində qardaşlarımızın həyatının itirilməsi xəbərini ürkə ağrısı ilə qarşılıdıq. Biz terrorçuları lənətləməklə məlum, canını, mülkünü itirən qardaşlarımıza və onların ailələrinə, bütün türk xalqına dərin hüznə başsağlığı verib, Allahdan səbir diləyirik.

Başımız sağolsun.
Tanrı türk qorusun!

Millət vəkili Aqil Abbas və
"Adalet" qəzeti kollektivi

Aqil Abbas

**MÜƏLLİMİN
VİLAYƏT QULİYEVƏ
VERDİYİ DÜŞÜK SUAL**

Bax: səh.3

Aqil Abbas

aqilabbas@rambler.ru

**NƏ OLDU, CƏNAB
ZAKİR HƏSƏNOV?!**

Parlementdəki çıxışlarının birində Müdafiə Nazirliyinin hərbi hospitalının fəaliyyətini, daha dəqiq desək, qazilərimizə münasibətini kəskin tənqid etmişdim. Və müdafiə nazirinə də məsləhət görmüşdüm ki, özü də bir getsin hospitalda müalicə olunsun, vəziyyəti bilsin.

Dərhal Müdafiə Nazirliyi böyük bir bəyanat verdi, üzərimə hückuma keçidi. Sağ olsunlar ki, üstümə "Bayraktar" qaldırmadılar və məni ictimaiyyət-də çəşqinqılıq yaratmaqdə ittiham etdilər.

Bax: səh.2

GÜÑÜN LƏTİFƏSİ

Elman Nəsimov müsahibə verir.

Aparıcı xanım:

- Elman müəllim, inkişafdan danışırsınız. Bax, Amerika, Rusiya, Çin Aya uçmağa hazırlaşırlar. Bəs biz nə vaxt Aya uçacaqıq?

Elman müəllim:

- Biz Günəşə uçaçağıq. Aparıcı xanım tövbələ:

- Elman müəllim, Güneş çox enerjili, yanarıq axı?

Elman Nəsimov tömkini pozmanan:

- Biz Günəşə gecə uçaçağıq.

İlham Əliyev Ərdoğana başsağlığı verdi

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiye Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğana başsağlığı verib.

Adalet.az-in xəbərinə görə, başsağlığında deyilir:

"Hörmətli cənab Prezident,

Əziz Qardaşım,

Qardaş Türkiyənin müxtəlif bölgələrində baş vermiş güclü meşə yanğınları və onların töretdiyi fəsadlar barədə xəber bizi son dərəcə kədərləndirir.

Əminəm ki, Sizin rəhbərliyiniz altında hökumətinizin atdığı qətiyyətli addımlar sayəsində əzmlı və mübariz Türkiyə xalqı bu felaketin öhdəsindən tezliklə gələcəkdir.

Azərbaycan hökuməti və xalqı hər zaman olduğu kimi bu gün də qardaş Türkiyə xalqı ilə həmçəydirdir və onun yanındadır.

Dağıdıcı yanğınlardan nəticəsində helak olanların ailələri və yaxınlarına şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznə başsağlığı verir, yaralananlara şəfa diləyirəm.

Allah rəhmət eləsin!".

Nazir müavini: "FHN-in 100 əməkdaşı meşə yanğınlarına görə Türkiyəyə göndərilir"

"Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, FHN-in 100 əməkdaşını meşə yanğınlarının söndürülməsi və da-ha geniş miqyas almasına imkan verilməməsi məqsədilə Türkiyəyə yardım göndərəcəyik"

Bu sözləri fövqəladə hallar nazirinin müavini, general-leytenant Etibar Mirzəyev deyib. O bildirib ki, bu, Türkiyəyə göndərildən birinci qrupdur. General həm də qeyd edib ki, iki yanğınsöndürən helikopterimiz hazırlıdır. Əgər tapşırıq olarsa, onları da göndərməyə hazırlıq.

"Əgər yanğınsöndürən maşınlara da ehtiyac olarsa, 50-dən çox yanğınsöndürən maşın da göndərə bilərik", - deyə, Etibar Mirzəyev deyib.

AZƏRBAYCANDA ALİ MƏHKƏMƏ DƏ VAR

Ali Məhkəmə varsa, təbii ki, onun sədri də var və həmin sədrin maaşını da hörmətli Ramiz Rzayev alır.

Amma maraqlı burasıdır ki, Ali Məhkəmənin çıxarıdı-ği bəzi qərar və qətnamələr Avropa Məhkəməsi tərəfin-dən ləğv edilir və Azərbaycan hökumətini zərərçəkənin xeyrinə yüksək miqdarda cərimələyir. Və hökumət də bu pulu ödəmək məcburiyyətindədir.

Amma həmin qərar və qətnamələri, hökmləri çıxaran hakimlər öz işindədir.

Ona görə də belə bir qanun qəbul edilməlidir ki, həmin cərimələr Azərbaycan hökuməti yox, bu qərar, qətnamə və hökmləri çıxaran hakimlərdən tutulsun.

Onda ədalət bərpa olunar və hakimlər daha ədalətli və məsuliyyətli olar.

BƏS, BİZ KOROĞLUYDUQ, BABƏKDİK?

Deməli, türk babalarımız öz qılıncları ilə dünyanın yarısını tutmuşdular. O vaxt hələ Amerika kəş olunmamışdı, yoxsa Amerikaya da qılınclarını san-cıdlar.

Hərçənd ki, alımların fikrincə, Amerikanı da ilk dəfə Sibirdən (bizim eradan 4000 il əvvəl, bəzi mənbələrdə 10000 il əvvəl) Berinq boğazından keçərək Amerikanı yena bizim babalarımız foth edib.

Amma türk xalqlarının içində qılınc oynatmaya görə bu günədək nə bir dünya, nə də bir Olimpiya çempionu var. Çempionlar bizim babaların qılıncının qabağında zar-zar əsənlərin nəslidi.

Yenə də az qala 1 kilometrə ox atan babalarımız, quşu gözündən vuran babalarımız öz oxçuları ilə dünyaya meydən oxuyurdu. Amma bu gün oxatma üzrə nə bir dünya çempionumuz, nə də bir Olimpiya çempionumuz var.

On böyük faciənin biri də bilirsınız nədi? Azərbaycanın təxminən dənizlə 600 km.-dən artıq, Türkiyənin isə dənizlə təxminən 4.500 km. sərhədi var. Eləcə də Türkmenistanın və Qazaxıstanın dənizlə bir 800 km. sərhədi var, amma bugündək üzgüçülük və avarçəkmə üzrə nə bir dünya çempionumuz, nə də bir Olimpiya çempionumuz var.

Kolumb birinci türk sultanının yanına gəlib, deyib mənə kömək elə, sənə yeni bir dünya bəxş edim. Başı 200-dən çox arvadına qarışmış türk sultani da deyib ki, ə, redd ol burdan, get öz işinlə məşğul ol. O də redd olub.

Belə-bələ işlər, dostlar.

ABŞ-in ERMƏNİSTANDAKI SƏFİRİ ERMƏNİLƏRİ DANLAYIB

ABŞ-in İrəvandakı səfiri (burdakı səfiri Şuşaya getmədi, nə də sərhəd bölgələrinə) gəlib Ermənistan-Azərbaycan sərhədində. O yerlərə ki Ermənistan Silahlı Qüvvələri demək olar ki, hər gün Azərbaycan ordusunun mövqelərini atəş tutur: avtomatlardan, qumbaralardan və pulemyotlardan.

Ermənistanın müdafiə naziri də ona yengəlik edibmiş.

Və görün ki, ermənilərin atəş nöqtələri bizimkilər tərəfindən dərhal susdurulur. Ermənistanın müdafiə nazırını bərk danlayıb ki, niyə yaxşı atəş aça bilmirsiniz və deyib ki, sizə təlim keçmək üçün müəyyən missio-nərlər göndərə bilərik.

Və həm də onu deyib ki, ATƏT-i iş qarışdıracaq. ABŞ-in səfiri bilmir ki, Azərbaycanda ATƏT-in həmsəndlərinin impotent kimi tənqıtlar.

Və ABŞ-in İrəvandakı səfiri imkan tapanda Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevin bütün çıxışlarını yox, sadəcə son çıxışlarını oxusun və bilsin ki, status səhəti də cəhənnəmə vasıl olub və yumşaq dillə desək, elə ATƏT-in özü də.

Tanınmış Qarabağ qazisi, jurnalist Rey Kərimoğlu son dövrlər Azərbaycan-Ermənistan sərhədində atəşkəsin pozulması ilə bağlı Adalet.az-a danışb.

"Son dövrlər Azərbaycan-Ermənistan sərhədin-də, eləcə də Qarabağda atəşkəsin pozulması halları Ermənistan daxilində siyasi stabilliyyətin olmadığının nümunəsidir. Yəni Paşinyan hakimiyəti içərisində ayrı-ayrı qüvvələr var və bu qüvvələr orduya da təsir edə bilirlər. Ordunun daxilində müxtəlif qruplara işleyən ordu komandanlıqları var, bu işi təşkil edən onlardır. Çox güman ki, Er-

"Ordunun daxilində müxtəlif qruplara işleyən ordu komandanlıqları var"

mənistanın xeyrinə olma-yan nəsə baş verən kimi bu qüvvələr atəşkəsi pozurlar. Digər tərəfdən də Rusiya-

Aqil Abbas

NƏ OLDU, CƏNAB ZAKİR HƏSƏNOV?!

Parlementdəki çıxışlarının birində Müdafiə Nazirliyinin hərbi hospitalının fəaliyyətini, daha dəqiq desək, qazilərimizə münasibətini kəskin tənqid etmişdim. Və müdafiə nazirinə də məsləhət görmüşdüm ki, özü də bir getsin hospitalda müalicə olunsun, vəziyyəti bilsin.

Dərhal Müdafiə Nazirliyi böyük bir bəyanat verdi, üzərimə hücumu keçdi. Sağ olsunlar ki, üstümə "Bayraktar" qaldırmadılar və mən ictimaiyyətdə çəşqinqılı yaratmaqda ittihad etdilər.

Və mən heç bilməzdim ki, Müdafiə Nazirliyinin bir belə trolu var. Trolları da dronlar kimi sağdan və soldan vurdur məni. Amma Tanrı mənim tərəfimdə ol-

Hospitalın rəhbərliyi də elə həmin gün mətbuat konfransı keçirdi, bildirdilər ki, mən haqsa-zam, qaziləri həttə ciyinlərində gəzdirirlər, yağ-bal yedirdirlər və sair və ilaxır. Bir-iki qazini də televizyona çıxardılar, özləri də televizyona çıxdılar.

Bəlkə 30 ildə ilk dəfəydi ki, hospitalın rəhbərliyi mətbuat konfransı keçirirdi və jurnalistləri hospitala dəvət edirdi. Və təessüf ki, jurnalistlər də ictimaiyyəti və qaziləri narahat edən bir-cə sual da ünvanlamadılar rəhbərliyə.

Nə isə... Dünən Dövlət Təhlükəsizlik Xidməti Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Hospitalında əməliyyat həyata keçirib və hospitalın şöbə reisini və bir həkimi rüşvət üstə həbs ediblər.

Azərbaycanda heç kəs çörəyi qulağına yemədiyindən hamı yaxşı bilir ki, rüşvət alan da rüşvəti tək yeyə bilməz, bölməlidir. Təbii ki, bunu istintaq aydınlaşdıracaq, biz qabaqdan-gəlmişdik eləməyək.

Nə oldu, cənab Zakir Həsənov? Bəs, hospitalda heç bir qazi incidilmirdi, işlər yağı kimi gedirdi?

Azərbaycanda belə bir atalar sözü var: "Tərifli motaldan qurd çıxar".

Tərifli hospitaldan da rüşvətxor həkimlər.

P.S. Parlamentdəki çıxışımı saytda yenidən paylaşırıam.

təni atəşkəsdə ittihad et-

məsi, Ermənistanın qərbmeyilli qüvvələrin aktiv-ləşməsinə səbəb olur. Qərbmeyilli qüvvələrin də orduya təsiri şübhəsizdir. Bütün bunlar Ermənistan hakimiyətinin müxtəlif qruplarının oynadığı oyunlardır. Amma bütün bunlar boş şeydir. Rəşadətli Ordu-muz düşmənin layiqli cavabını verəcək."

Rey Kərimoğlu Ermənistanın qərbi qüvvələrin aktiv-ləşməsinə səbəb olur. Qərbmeyilli qüvvələrin də orduya təsiri şübhəsizdir. Bütün bunlar Ermənistan hakimiyətinin müxtəlif qruplarının oynadığı oyunlardır. Amma bütün bunlar boş şeydir. Rəşadətli Ordu-muz düşmənin layiqli cavabını verəcək." Re-

əməliyyat sazişi pozsa, bu, onların intiharı deməkdir. Yəni Ermənistan cəmiyyəti bilir ki, sülh-sazişi imzalanmalıdır, Azərbaycanla Naxçıvanın quru yolu bərpa olunmalıdır, Zəngözür dəhlizi işe düşməlidir.

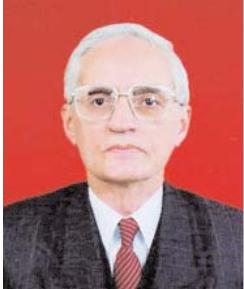
Ermənistanda kifayət qədər ciddi adamlar anlayırlar ki, onlara da xeyli fayda verəcək və bu proseslərin məntiqi sonluğunu çeviriliş olmadığını düz-sünürəm.

Eminquey

ƏDALƏT •

31 iyul 2021-ci il

Azərbaycanın tanınmış jurnalisti Şamil Şahməmmədov haqqında qovuşdu. Allah rəhmət etsin. Məkanı cənnət olsun.

VÜSALƏ SULTANDAN MARAQLI STATUS

""Facebook""da kimin 40 yaşıdan yuxarı olduğunu müəyyən etmək çox asandır. Yazları səhvsiz yazırlar, çünkü Sovet təhsili görüb'lər".

DOSTLAR, "RESPUBLİKA" QƏZETİNİN YASI 25-dən ÇOXDUR

Bu günlərdə mətbuatda oxudum ki, "Respublika" qəzeti 25 yaşı tamam olub. Başım qarışq olduğundan təbrik edə bilməmişdim. Baş redaktor Hümbət Musayev başda olmaqla, qəzeti bütün kollektivini təbrik edir və uğurlar arzulayıraq, gec də olsa.

Amma məni başqa bir məsələ maraqlandırır. Axi, "Respublika" qəzeti 25 yaşı çoxdur. Hələ Həsən Həsənov baş nazir olanda bu qəzeti təsis etmişdi. Dündür, bir az sonra fealiyyətini dayandırdı. 1993-cü ildə qəzet Yusif Rzayevin rəhbərliyi ilə yenidən fealiyyətə başladı. Yusif Rzayev çox az işlədi. Rusvat Bayra-

Bütün saytlar və KİV-lər yayar ki, keçmiş sehiyyə naziri və sehiyyəmizi bu gənə qoyan Oqtay Şirəliyev yeni vəzifəyə təyin edildi. Və heç kim də bunu araşdırırmır, şok xəbər kimi yayar.

Dövlət məmurları vəzifədə olarkən hamı özü üçün eyni zamanda ikinçi bir vəzifə yaradır, xüsusilə də hansısa xəstəxanalarda baş həkim və ya hansısa universitetlərdə kafedra müdürü və ya hansısa elmi-tədqiqat

OQTAY ŞİRƏLİYEV HEÇ BİR VƏZİFƏYƏ TƏYİN OLUNMAYIB

Institutlarında əvəzətmə ilə direktor və sair və iləxir.

İşdən çıxarılanla gedirlər həmin özləri üçün yaratdıqları vəzifələrə.

Onlarla misal çəkə bilərəm, amma nəyə lazımlı? Oqtay Şirəliyevin direktor təyin edildiyi həmin Diaqnostika Mərkəzinə özü təkdiymişdi və hamı da bilirdi ki, bu ki-

mində. Yerinə de kimisə icraçı direktor qoymuşdu. Və biləsiniz ki, bu Azərbaycanda ən bahalı Diaqnostika Mərkəzi idi. Və indi Oqtay müəllim (müəllim dediyimə görə üzr istəyirəm, Oqtay doktor) özünün tikdirdiyi mərkəzə qayıdır və burda ne təyinat var, nə də qeyri-adi bir hadisə.

İŞMA YILLIDAKI VELOSİPED FABRIKİ

Həmin bölgəyə tez-tez yolum düşür və hər dəfə bu fabriki görəndə fəxr edirəm ki, bizim belə velosiped fabrikimiz var, ürəyim dağa dönür.

Tokio Olimpiadasında bizim velosipedçimiz Elçin, gərək ki, familiyası Əsədov 120-ci kilometrdə yarışı dayandırmalı olur.

Təbii ki, günah Elçində deyil, ona nasaz ve-

losiped verən xarici fabriklerdə.

Sizi inandırıram, indi İşmayillidəki velosiped fabrikimizdə hazırlanınan velosipedlərdən birini bu

idmançımıza versəydik nəinki mükafatçılar sərasına çıxardı, hətta qızıl medal da alardı.

Hər şeyin millisi ləzət elədiyi kimi, velosi-

pedin də millisi ayrı dəzgahdı ey.

Bunu yazarkən bilgisayarındaki xanım deyir ki, Məlliim, axı o fabrik işləmir.

- Doğrudan? Xəbərim yoxdu. Bəs, milyonlarla pul töküb o fabriki niyə tikmişdilər?

Görəsən, bu suala Azərbaycanda hansıa bir nazirlilik, bir təşkilat cavab verə bilər?

BU YAY ARVAD ÖZÜMLÜKDÜ

- Mən də bizim arvadı Kanar adalarına göndərəcəm, qoy gedib istirahət eləsin.

Üçüncüsü dinmir. Soruşurlar ki, niyə dinmirsən, bəs, sən arvadı hara göndərəcəksən?

O da deyir:

- Dostlar, bu yay arvad özümlükdü...

Paşinyan da arvadını göndərir Parisə - istirahətə.

ABŞ baş inspektoru: Əfqanistanda buna görə uduzduq

ABŞ-in Əfqanistanda uğursuzluğunun əsas səbəbi təkəbbür və ya lançılıqdır.

Bunu ABŞ hökumətiinin Əfqanistanda rekonstruksiya məsələləri üzrə baş inspektoru Con Sopko deyib. "Mən Əfqanistandakı kampaniyani xarakteriz etmək üçün iki sözə istinad edərdim. Bunun biri təkəbbür, ikincisi yalançılıq", - deyə o bildirib.

Sopko ABŞ-in Əfqanistani dəyişdirməklə bağlı öz imkanlarını şırtladılığını söyləyib:

"Biz hər şeyi çox şırtmadık. Generallarımız, səfirlerimiz, məmurlarımız Kongres və xalq qarşısında guya bizim dönüş nöqtəsində olduğumuzu deyirdilər".

MEHRİBAN

Aqil Abbas

MÜƏLLİMİN VİLAYƏT QULİYEVƏ VERDİYİ DÜŞÜK SUAL

Təhsil Nazirliyi müəllimlərin işə qubulu ilə bağlı test imtahanı keçirib. Baxıram saytlarda və sosial şəhəkələrdə bəzi suallarla bağlı tənqidlər yazırlar, lağın qoyular və məzələnlərlər.

Təhsil Nazirliyi də açıqlama verib və tənqidlərə etirazını bildirib.

Kimin haqlı və ya haqsız olduğu məni maraqlandırırmış, təhsilin səviyyəsi onsuz da hamiya məlumudur. Bir az da bərk dursaq, alman təhsilini keçərik. Amma sualları oxuyandan sonra xeyli güldüm və yadına universitet illərindəki bir hadisə düşdü.

Yüksək ranqlı diplomat, professor Vilayət Quliyevlə bir oxumuşam. Forşanmaq olmasın, hətta bir partada otururduq. Beyləqanda adı bir kənd məktəbini bitirən Vilayət elə ilk gündən yüksək savadı və zəkası ilə hamımızdan fərqlənirdi.

2-ci, ya 3-cü kursda oxuyanda Vilayət üç dildə sərbəst danışdı: ingilis, rus və fars dillərinə. Əlaçı idi.

Bir gün Azərbaycan ədəbiyyatı tarixindən imtahan verirdik. Gərək ki, 2-ci kursun yayı idi. Müəllimlərdən birinin Vilayətdən xoş gəlmirdi, çünki həmişə dərs vaxtı elmi mübahisə zamanı Vilayət həmin müəllimə üstün gəlirdi. Müəllimin adını yazmırı, rəhmətə gedib.

Deməli, belə. Vilayət biletə düşən bütün suallara yüksək cavab verdi, müəllim isə ona "əla" yazmaq istəmirdi. Başladı əlavə suallar verməyə. Yenə Vilayət hamisə "5"ə layiq cavab verdi.

Müəllim gördü heç cür qiymətini aşağı sala bilmir və onda Təhsil Nazirliyinin testə saldığı suallar kimi solaxay bir sual verdi:

- Mirzə Fətəli Axundov Bakıdan Tiflisə hansı qatarla gedib?

Vilayət Quliyev dərhal cavab verdi:

- Doqquz yüz beş nömrəli Bakı-Tiflis skori poyezdi ilə, on birinci plaskart vagon, yer də qırx dörd, ikinci mərtəbə.

Müəllim çəşit qaldı, hırslandı, qələmi çırpdı yerə:

- Məni dolamusən?

- Qətiyyən! İnanmırız Dəməryol vağzalına sorğu göndərin.

Və müəllim özündən çıxıb Vilayətin imtahan kitabçasına bütün "əla"ların altından "üç", yəni "kafı" yazdı ki, gələcəkdə fərqlənmə diplomu ala bilməsin.

Vilayət güldü:

- Sizi qnamıram ey, özünüzdən savadlı adam görəndə paxılıldan ürəyiniz partlayır. Nə yazırsınız yazın, mən qiymət üçün oxumuram, özüm üçün oxuyuram.

Dəqiq yadımda deyil, Vilayət sonra şikayət edib qiymətini düzəltirdi, yoxsa yox.

Amma həmin müəllim ömrünün axırınadək elə filologiya elmləri namızədi olaraq qaldı.

Vilayət isə on gənc elmlər namızədi, on gənc elmlər doktoru və on gənc professorlardan biri oldu. Arxasını da özünüz bilirsiniz.

İndi mən də bir test keçirmək istəyirəm:

1. Vilayət Quliyevə "kafı" yazan müəllim kimdir?

2. Qurbanəli bəyin yaşadığı məşhur İtqapanlı kəndi Qarabağın hansı rayonuna aiddir?

3. Novruzlı poçt qutusuna məktubu sağ əliylə saldı, yoxsa sol əliylə?

4. Mikoyanı nördəxtədə udan məşhur musiqi tədqiqatçısı kimdir?

5. "Qurbanəli bəy" hekayəsində naçalnikin itinin adı nə idi?

Bu suallara doğru cavab verənləri birillik "Ədalət" qəzeti abunə edəcəyik. Vilayət Quliyev istisna olmaqla.

Qorxmaz İbrahimoglu

İkisi də "xalq düşməni"nin övladları idi...

Bu gün əziz əmilərimdən Məmməd Arazın sevimli ömrü yoldaşı, yaradılığının ən gözəl tədqiqatçısı və təqdimatçıı, özünəməxsus əvəzsiz qələm sahibi, bizim deyimimizlə əmicanum Gülxanum Fətəli qızının ölümünün üçüncü günüdür.

Evliliklərinin cəmi 15 ilindən sonra rejimin, stalin-mikoyan məktəbinin yetirmələrinin şər və paxilliği üzündən parkinson xəstəliyinə yaxalanmış həyat yoldaşının sağlığı ilə bağlı bütün əziyətlərə sına görən o mərd qadın özü də təsəvvür etmədən düz 32 ili arxada buraxdı...

Məmməd Arazın ölümündən sonra isə özündən sonra bir çox xatır və hadisələr unudulmasın deyə gözəl əsərlər yazdı.

Şairin əlyazmaları, şəxsi əşyaları və s. Nə vardısa hamısını lazımi səliqəyə saldı. Çap olunmamış şeir və məqalələrini də toplayıb çap etdirdi. Bir sözla, əmimin gələcək tədqiqatçıları üçün gözəl yol xəritəsi, - arxiv yaratdı.

Qəribə bir taledir. İkisi də repressiya maşınında əsilmiş, lakin sənməmiş ailələrin övladları idilər. Elə ömürləri boyu da başqları kimi kefədə yaşamadılar.

Şübhəsiz ki, xalq bu böyük insanların dəyərini hələ gedərək daha çox verəcək.

Üç gün əvvəl cənəzə namazında əziz əmicanının lal tabutda uyuyan vücutundan da bizi ləbirə bir dərs verdiyini düşünürüm. Öz-özümə gərək hər kas özünü beləcə lal-dinməz tabutda yərə qoyulmuş təsəvvür eləyə bilsin bir anlıq düşünürdüm.

Son anda belə əmicanının bir daha görməyəcəyimiz gözəl üzünü xatrlayaraq keçmişə, - özümüzün usaqlıq, onlarınsa gənclik illərinə endim.

Nə gözəl illər idi... qədrini bilib bilməməmizin dəxli yoxdur.

Əmimigil gəldi deyə yaxın qohumlara müşələğə qaçıdıq-mız günlər...

İradə, Şələlə gəldisə bağçada səhərdən axşama qədər oy-namaq var...

Onun ucadan güllüşləri. Bizim onların nəyər gülməsinə əhəmiyyət vermədən yeməyimizi tələsik atışdırıb oynamaya qəcməmiz...

İndi isə onların heç biri olçatan deyil.

Yaxşı ki, var idiniz. Yaxşı ki, Tanrı bizi ləri bir dam altına, bir ailəyə, ocağa yazabımı.

Nur içində yat əziz əmicanım.

Ruhuna Fatihə.

Siz əziz yurdadılara və dostlara isə kədərimizə şərik oldu-ğunuz, yanınızda olduğunuz üçün təşəkkür edirik.

Pandemiya üzündən bizimlə yası gülənlərimizə tam bora-bor ola bilmirsiniz. Lakin mənən yanınızdasınız. Cox sağ olun. Yaxşı ki, varsınız.

Tanrı sizlərin də ölenlərinizə rəhmət eləsin.

Cavuşoğlu: Can Azərbaycanın dəstəyi bizə güc verir

Türkiyənin xarici işlər naziri Məvlud Cavuşoğlu Twitter səhi-fində Azərbaycan xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun paylaşımına reaksiya verib.

M.Çavuşoğlu qardaş ölkədə baş verən yanğında Azərbaycanın verdiyi dəstəyi qiymətləndirib."Can Azərbaycanın dəstəyi ve qardaşlığı bizə güc verir", - deyə türkiyəli nazir bildirib. Qeyd edək ki, Azərbaycan XİN rəhbəri C.Bayramov sosial şəbəkə hesabında Türkiyədə baş verən yanğınlı bağlı paylaşım etmişdi. "Qardaş Türkiyədə meşə yanıklarının davam etməsi, Antalyada 3 nöfərin həyatını itirməsi bizi çox sarsıldı. Yanığın nəticəsində dünyasını dəyişənlərə Allahdan rəhmət dileyirik. Bu çətin günlərdə qardaş Türkiyənin yanındayız, hər cür dəstək göstərməyə hazırlıq", - deyə paylaşında deyilir.

MEHRİBAN

"STATUS OLMAYACAQ!!!"

Regionların inkişafı daim dövlət siyasetinin mərkəzindədir

Dövlətimizin başçısı regionlara müntəzəm səfərlər edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin regionların sosial-iqtisadi inkişafı dövlət proqramlarının icrası ilə bağlı verilən tapşırıqların icrası yerində yoxlanılır. Ötən illər ərzində Azərbaycan Prezidentinin bölgələrə yüzlərlə səfəri olmuşdur. Səfərlər zamanı baş tutan açılışlar və təməlqomya marasimləri görülmüş işlərin həcmini göstərir. Eyni zamanda, bu onu göstər ki, ölkə hərtərəfli inkişaf edir. Prezidentin növbəti səfəri Qərb regionu rayonlarında dövlət proqramının icrasıyla bağlı görülən işlərlə tanışlıqla başlayıb.

Istifadəyə verilən obyektlər regionların hərtərəfli inkişafına xidmət edir. Sağlam həyat terzinə və idmanın inkişafına Azərbaycanda xüsusi diqqət yetirilir. Görənboy rayonunda istifadəyə verilən kompleksi nəzərə almaqla Azərbaycanda 48 idman kompleksi fəaliyyət göstərir. Rayonlarımıza əksəriyyətdən ən müasir idman qurğuları var.

Naftalan şəhəri turizm mərkəzlərindən birinə çevriləmdir. Naftalandan yeni sanatoriyanın açılması şəhərin turizm potensialını artırır. Mövcud sahəyə böyük investisiyalar cəlb olunub və artıq 13 mehmanxana və sanatoriya fəaliyyət göstərir. Burada bütün kateqoriyadan olan müxtəlif səviyyəli istirahət zonasları olmalıdır. Azərbaycan vətəndaşları ilə yanaşı, xarici qonaqlar da bundan istifadə etməlidir. Sovet vaxtında Naftalanla Sovet İttifaqının müxtəlif yələrindən ildə 50-60 min turist golirdi. Təqribən son 15 il ərzində görülmüş işlər nəticəsində burada qalacaq turistlər üçün 2300-dən çox yer artıq istifadəyə verilibdir və bu proses davam edir. Bu zona vahid bir turizm məkanı olacaq. Naftalanla gələn qonaqların ölkəmizlə tanış olmaları üçün gərək dənən imkanlar olsun, həm Gencəyə, həm digər şəhərlərə gedə bilinlər. Bu mənədə işğaldan azad olunmuş Suqovuşan qəsəbəsi də çox mənzərəli bir yerdədir.

Kənd təsərrüfatının inkişafı üçün böyük işlər görürlüb. Şəmkir su kanalı çəkilidir, uzunluğu təqribən 30 kilometrə yaxındır. Bu kanal artıq 30 min hektardan çox torpağı suyun verilməsini yaxşılaşdırır və bunun kənd təsərrüfatının inkişafına böyük köməyi olubdur.

"Qeyri-neft sektorlu davamlı inkişaf edir. Qeyri-neft sənayemiz 16,6 faiz artıb və daha da artacaq. Kend təsərrüfatı 5,6 faiz artıb. Bu da əhəmiyyətli artımdır. Kəçən il, hətta pandemiya qədər kənd təsərrüfatında artım daha az idi - təqribən 3 faiz, 3,5 faiz, indi isə 5,6 faiz. Bu da görülmüş işlərin, islahatların nəticəsidir. Fermerlər də buna görə və bu sahəyə daim dövlət dəstəyi olmadan kənd təsərrüfatı istənilən qədər inkişaf edə bilər.

Bəllidir ki, Azərbaycanın mədənləri qanunsuz istismar edilib. Uzun illər xarici şirkətlər qanunsuz olaraq Azərbaycanın qızıl və digər mədənlərini istismar ediblər. Bu, cinayətdir və bu şirkətlərin iki yolu var: ya bize təzminat ödəyəcəklər, bizim şirkətlərimizi qəbul edəcəklər, ya da ki, onların başqa alternativi hüquqi müstəvəde bu məsələnin həll olunmasıdır. Azərbaycanın həm Zəngilan, həm də Kəlbəcər rayonlarında xarici şirkətlər tərefindən qanunsuz istismar edilen qızıl yataqlarının bütün təhlili aparılıbdır. Beynəlxalq məsləhətçilər dəvət olunubdur. Azərbaycan dövlətinə vurulmuş ziyan ödənilməlidir.

Valyuta ehtiyatlarının artımı çox vacib məsələdir. İnflyasiya məqəbul hesab edilən rəqəmlər ətrafındadır - 4,3 faiz. Valyuta ehtiyatlarımız artıb. Altı ayda vallyuta ehtiyatımız 1 milyard dollar həcmində artıb. Amma bu artım daha da böyük olacaqdır. Çünkü bizim ehtiyatlarımızın bir hissəsi müxtəlif vallyutalardır, o cümlədən avro və dollar əksəriyyət teşkil edir. Bu məzen-

nədə olan dəyişiklik bizim mütləq rəqəmlərə təsir göstərdi. Əgər bu dəyişiklik olmasayı və əger qızılın qiyməti düşməsəydi, - çünki bizim kifayət qədər böyük ehtiyatımız qızıldadır, - bu artım 1,7 milyard dollar olacaqdır. Yəni, biz real bu qədər eləvə pul qazanmışaq və məzənnə forqı, deməli, qızılın qiyməti müvəqqəti olaraq buna təsir göstərir".

Prezident regionların inkişafı programı ilə bağlı qoyulacaq investisiya məsələləri-

olunmuş ərazilərin dirçəldilməsələ bağlı görülen və görülecek işlərdən də danışır.

"Azad edilmiş ərazilərdə ilin sonunası bütün elektrik təsərrüfatı qurulacaq. Bu ilin sonuna qədər həm Qarabağda, həm də Şərqi Zəngəzürda bütün elektrik təsərrüfatı qurulacaq. Yeni xətərlər, ötürüçü xətərlər, transformatorlar, yarımstansiyalar və elektrik stansiyaları qurulacaqdır. Ermənilərin Kəlbəcər və Laçın rayonlarında onlara iki həftə möhəlet veriləndən sonra yandırıb da-

ğıtdıqları 12 su elektrik stansiyası bərpə olunacaq. Bundan sonra yaşıl enerji layihəsi icra edilecək. 200 meqavatlıq günəş elektrik stansiyasının xarici şirkətin vəsaiti hesabına tikintisi ilə bağlı razılıq əldə olunub. Bu, çox gözəl, önemli hadisədir. Eyni zamanda, başqa şirkətlər üçün də bu, bir signaldır.

"Sözümüzlə əməlimiz arasında heç bir fərqli yoxdur. Qoşulmama Hərəkatının Baki Zirvə görüşündə rəsmən Azərbaycan sədrliyi öz üzərinə götürülmüşdü. Biz üzv ölkələrin maraqlarını, beynəlxalq hüququ və adəleti müdafiə edəcəyik və bunu edirik. Bunun on gözlə nümunəsi ikinci Qarabağ mühərbiyəsidir. Biz təkbaşına, bütün təzyiqlərə və töhdidlərə baxmayaraq, beynəlxalq hüququ və adəleti bərpa etdik. Qoşulmama Hərəkatının 60 illik tarixi var və bu müddət ərzində müxtəlif sədrlər olubdur. Bəziləri buna laqeyd yanaşırlar. Sadəcə olaraq, necə deyirler, bir status kimi formal yanaşırlırlar. Bizim yanaşmamız isə çox dəqiqdir, məsuliyyətlidir və məqsədə hesablanmışdır. Biz üzv ölkələrin maraqlarını beynəlxalq tribunalarda müdafiə edirik, onlar da bizini müdafiə edirlər.

Rusiya və Azərbaycan strateji tərəfdəllərindən və bu, sadəcə olaraq, söz deyil. Real həyətə da biz strateji tərəfdəsi, çünki uzunmüddətli strateji əməkdaşlıq perspektivləri ilə bağlı fikir ayrılığı yoxdur. Bizim aramızda çox möhkəm dostluq əlaqələri var. Bu, çox önemlidir. Hazırda yeddi yol xəritəsi üzərində işlər aparılır. Hər bir yol xəritəsi konkret sahəyə aiddir. Hər bir sahə üzrə de yaxşı nəticələr var. Nəqliyyat məsələləri ilə bağlı olan yanaşmalarla fikir ayrılığı yoxdur. Biz - Rusiya və Azərbaycan hesab edirik ki, mühərbi başa çatıb, münaqışa başa çatıb. Ermənistanda heç bir revanşist meyillərə yol verilməlidir və bundan sonra bölgədə sülh olmalıdır. Mühərbi riskləri minimuma endirilməlidir və aradan qaldırılmalıdır. Burada bizim aramızda heç bir fikir ayrılığı yoxdur.

Bütün tərəfmüqabillərimiz çox yaxşı bilirlər ki, Azərbaycanın güclü daxili potensialı var. Azərbaycan düzgün siyaset aparır. Azərbaycanda milli həmrəylik var, xalq-iqtidar birliliyi var və biz ləyaqəti ölkə kimi bütün tərəfdəşlərlə bərabərhüquqlu, dostluq və əməkdaşlıq əsasında müsələtələr qura bilmişik;

Bütün sahələrdə olduğu kimi postmühərbi dövrü ilə bağlı da konseptual yanaşmamız var. Qısamüddətli, ortamüddətli, uzunmüddətli hədəflər müəyyən olunub. Postmühərbi dövrü mühərbi dövrü qədər çətin olmasa da, çox qeyri-müəyyən bir dövr iddi, çünki kim bilə bilərdi ki, proseslər necə inkişaf edəcək. Çünkü mühərbi dövründə bəzi ölkələr bizə qarşı açıq-aydın hərəkətə keçmişdilər, bizi hədəleyirdilər, sanksiyalarla hədəleyirdilər, bu məsələni BMT Təhlükəsizlik Şurasına çıxarmağa çalışırlar. Bütün bunlar anti-Azərbaycan ssenarisinin tərkib hissəsidir və biz bunu da unutmamışq. Postmühərbi dövrünün gündəliyi böyük dərəcədə biz tərtib edirik. Əlbətə, qonşu ölkələrlə daim temasda olmaq şərtlə ilə və onların narahatlığını nəzərə almaq şərtlə ilə".

Hazırladı:
Rüstəm Hacıyev

ndo toxunub. "Lazım olmayan layihələrə investisiya edilməyəcəkdir. Azərbaycan lazım olmayan layihələrə, xeyir gotirməyən layihələrə, sadəcə, görüntülü nəmino investisiya etməyəcəkdir. Biz Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru sürətlə bərpa edirik, nəinki valyuta ehtiyatlarını azaltmamışq, artırmış və heç bir kredite də müräciət etməmişik. Bu, resursumuza göstərir, resurs bazasını göstərir. Eyni zamanda, onu göstər ki, bizi vəsaitdən çox ehtiyatla istifadə edirik, israfçılığı, lazım olmayan xərcləri yoxmirik.

Bütün xərclərə nəzarət mövcuddur. Vaxtilə nəzarətsiz olan xərclər artıq keçmişdə qalıbdır. Bütün dövlət məmurları hər manata qənaət etməlidirlər".

Prezident vurgulayıb ki, "Ermənistən indi xarici borc içinde boğulur. Onların xarici borcu ümumi daxili məhsulun təqribən 70 faizində qalxıbdır. Onların xarici borcu təqribən bizim borcumuz seviyyəsindədir, təqribən 8-9 milyard dollar. Amma əgər bizim 52 milyard dollar valyuta ehtiyatımız varsa, Ermənistən təqribən 1 milyard dollar valyuta ehtiyatımızı 1 milyard dollar artırdır. O da, Mərkəzi Bankın vəsaitidir. Onlar ondan istifadə edə bilməzlər. O, müəyyən dərəcədə daxili məzənnənin sabitləşdirilməsi üçün nəzərdə tutulub. Yəni, sorbest vəsait yoxdur. Fərqli bundadır.

Aparılan islahatlar nəticəsində 6 ayda vergi və gömrük orqanlarına nəzərdə tutulan və daha çox vəsait toplayıblar. Vergi orqanları 810 milyon manat daha çox, gömrük orqanları 206 milyon manat. Bunlar dürüstlüyün, şəffaflığın hesabına, uçotun hesabına, aparılan islahatların hesabına mümkün olub. Biznes qurumlarına vaxt verilməmişdir, onlara tövsiyələr edilmişdir ki, bundan sonra belə işləməlisiniz, kölgə iqtisadiyyati olmamalıdır, hər kəs vergisini verməlidir. Qanunsuz ədməmlər olmamalıdır. Hər bir dövlət məməru hansıa biznes qurumuna sahiblik etməlidir. Bu yanaşma biznes qurumları, dairələri tərefindən çox müsbət qarşılıqlı. Onlar üçün de vaxt lazımdır iddi yeni münasibələr qaydalarına öyrəşsinlər, düz işləsinlər, dürüst ələşlər və artıq biz bunu görürük. Biz bir milyard manatdan çox əlavə gelir əldə etmişik və bunun hesabına sosial ədməmlər edirik, şəhid ailələrini evlərlə tə

Könül Nurullayeva: "Bakı Bəyannaməsi

bölgənin rifahına xidmət edir"

Azərbaycan, Pakistan və Türkiyə hər zaman bölgədəki sülh, sabitlik və inkişaf prosesində önməli rol oynayıblar. Tərəflər arasında imzalanan Bakı Bəyannaməsi isə təhlükəsizlik və rifahı təmin etmək üçün işbirliyinin strateji əhəmiyyətini daha da artıracaq. Üç qardaş ölkə müstəqillik, suverenlik, ərazi bütövlüyü və dövlətlərin beynəlxalq sərhədlərinin toxunulmazlığı üçün güclü dəstəklərini, qarşıqliq hörmətlərini bir dərhal təsdiq etmiş oldular. Ən vacib məqamlardan biri Azərbaycana mina xəritələrini verməkdən imtina edən Ermənistən qızınması, azad edilmiş torpaqların yenidən inşası və məcburi köçkünlərin evlərinə qaytarılması

səylərində Azərbaycanla tam həmrəyliyin nümayiş olunmasıdır.

Bu sənəd eyni zamanda ölkələrimiz arasında əlaqələrin inkişafına da töhfə verəcək. Burada səhəbət parlamentar dialoq və əməkdaşlığın gücləndirilməsindən gedir. Bəyannamənin mətnində əmək-

daşlığının bütün istiqamətləri əhatə olunub. Aydın olur ki, Bakı Bəyannaməsi tərəflərə beynəlxalq platformlarda birlikdə hərəkət etməsinə təmİN edəcək. Onsuz da bu vaxta qədər de Azərbaycan və Türkiyə millət vəkilləri bir-birlərini bütün beynəlxalq platformlarda müdafiə ediblər. Üçtərefli bəyannamə bu prosesi daha da dərinləşdirəcək. Parlamentlər islamafobiya da başda olmaqla xarici dəstəkli terror təhdidi, kiber hücumlar, hibrid savaş formaları, hədəfli dezinformasiya kampaniyalarına qarşı da birlikdə mübarizə aparacaqlar.

Tərəflər qardaş xalqları da da yaxınlaşdırmaq üçün həm ikili, həm de çoxtərefli səviyyələrde parlamentlərə rərası dialoq və əməkdaşlığı in-

Türkiyədə güclü meşə yanğınları hələ də davam edir. Yanğınlar ilk olaraq iyulun 28-i Antalyada başlasa da, daha sonra 7 ayrı əyalətə keçib. Yerli mətbuatın yazdırmasına görə, yanğınların miqyası onun qəsdən törədilməsi ehtimalını günü-gündən artırır.

Bələ ki, bu yanğın bir-birindən əlaqəsiz əyalətdə baş verir və yay aylarında isti havanın təsirindən baş verən yanğına bənzəmir.

Sosial şəbəkələrin Türkiyə seqməndə yanğınların kim tərəfindən törədilməsi ilə bağlı geniş müzakirələr aparılır. Bu müzakirələrin mərkəzində yanğının PKK terror qruplaşması nümayəndələri tərəfindən törədildiyi yer alır.

Keçmişdə özlerini "Atəşin övladları" adlıdan terrorçular Qaradəniz, İç Anadolu və Ağdəniz bölgəsində yanğınlar törətmədi. Indi də bir-birindən kilometrlərlə uzaqda baş veren yanğınların yenidən bu terrorçular tərəfindən törədilməsi ilə bağlı şübhələr artıb.

Bütün bu müzakirələr davam edərkən, "Oda TV"nin yaydığı məlumatə görə, PKK terror təşkilatının "Atəşin övladları" adlı qruplaşması yanğınlı bağlı məsuliyyəti öz üzərinə götürüb.

Qeyd etmək lazımdır ki, PKK terrorçuları daha əvvəller də onlara qarşı həyata keçirilən

Arzu Nağıyev: "Əvvəlki illərdən daha da ayıq-sayıq olmalıdır"

əməliyyatlara cavab olaraq təxribat və s. bu tipli cinayət əmələrinə əl atıblar.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Prezidentinin müvafiq tapşırıq və göstərişlərinə əsasən, Fövqələde Hallar Nazirliyinin 500 nəfərdən ibarət şəxsi heyəti, helikopterlər, həmcinin digər lazımi avadanlıq və ləvazimatlar ən qısa zamanda qardaş Türkiyəyə göndəriləcək.

Azərbaycan da zaman-zaman ekoloji terrora məruz qalıb. Biz zamanlar erməni tapdağının altında olan torpaqlarımızda ermənilər ağlagalmaz vəhşiliklər törədiblər. 44 günlü Vətən Müharibəsində "Dəmir yumruq" kimi birləşib erməni işğalçılarını ölkəmizdən qovandan sonra möglüyyətdən daha azınlıyan ermənilər hər fərsətdə ziyan vurmağa çalışırlar. Bələ olan surətdə bətəhlükələrin əvvəldən qarşısının alınması istiqamətdə hansı işlər görülür? Bu sualla milli təhlükəsizlik üzrə ekspert, millət vəkili Arzu Nağıyevə müraciət edik. Sualımıza cavab verər ki, millet vəkili bildirdi ki, dünən bütün dövlətləri ekoloji terrorla üzləşib: "Hər bir dövlətin təhlükəsizliyinə təbi ki, bir neçə tehdid var. Bunlar terrordur, ekoloju

təhdiddir, yanğınların törədilməsidir. Bu istiqamətdə çox sayı faktlar var ki, sade insanları tehdid altında saxlamaq üçün ekoloji terrordan tez-tez istifadə edirlər. Türkiyənin məhz turizmin inkişaf etdiyi, turistlərin çox olduğu ərazilərdə yanğınlar təsadüfinə ola bilməz. Bu yanğınların törədilməsi zamanı bir çox terror təşkilatlarının adının hallandırılması göstərir ki, planlaşdırılmış şəkildə törədilib. Burda adı terrodan səhəbət getmir. Həm də Türkəyə iqtisadiyyatının əsas gelirli sahəsi olan turizmə zərər vurmaqdır. Yəni yanğınların arxa-sında hansısa terrorçu qruplar deyil, onları bu işdə alet edən Türkiyəyə düşmən ölkələrdir. Bələ baxanda hansı ölkələr ol-

kişaf etdirməkdə qərarlıdır. Yeni mərhələdə mövcud əlaqələri gücləndirmək və daimi komitələrin, dostluq qruplarının və parlamentlərin işçi heyətlerinin əlaqələrini təşviqi daha da gücləndiriləcək. İşbirliyinin möhkəmənməsi həm də beynəlxalq problemlərin həllində parlamentlər arasında əlaqələrin rolunu artırır. Əsas məqsədlərdən biri konstruktiv dialoq və əməkdaşlıq üçün uğurlu bir platforma təqdim etmək, parlament strukturlarında üç qardaş ölkə olaraq ortaq mövqə sərgiləməkdir.

Bəyannamədə qadın parlamentarilərin qərar qəbul etmə prosesindəki rolunun və məsuliyyətlərinin artırılmasına yönəlik addımların da dəstəklənməsi zərif cinsin nümayəndələrinə olan etimadın göstəricisidir. Bələliklə, Azərbaycan, Türkiyə və Pakistan'dan olan qadın parlamentarilər ictimaiyyəsi proseslərdə daha da fəallıq nümayiş etdirəcəklər.

Aqil Abbas

"ƏDALƏT"in 31-ci YAŞI

Hə, gəlib çatdıq 31-ci yaşımiza. Və bu günə dək 5904 dəfə oxucularla görüşmüşük. Gün gələcək, biz görməsək də, gələcək nəsillər "Ədalət"in 50 mininci nömrəsini görəcəklər. Yaradığımız gündən dövlətçiliyə, millətimizə xidmət etmişik və edəcəyik də, bütün çətinliklərə və təzyiqlərə baxmayaraq. Gündəlik qəzetik, amma nədənsə bizim gündəlik çıxmağımız kimlərəsə, daha dəqiq desək, iqtidarda kimlərəsə sərf eləmirdi, indi də sərf eləmir.

İllər əvvəl KİVDF-ni fırıldanın buna çox çalışıdilar, qəzeti 2-ci kateqoriyaya salıdilar, Prezidentin verdiyi yardımçıları azaltıdilar, amma biz yenə qəzetimizi gündəlik çıxartdıq.

Bir tərəfdən də pandemiya başlayanda məcbur olduq qəzeti günaşırı, yeni həftədə 3 dəfə nəşr etdik. Səbəb də qəzeti abunəçilərə çatranların, satışa verənlərin normal çalışma bilməməsi və qəzet köşklərinin qapadılması oldu.

KİVDF ləğv olundu, onun bazasında Medianın inkişafı Agentliyi yarandı.

Onlar da çox sağ olsunlar dedilər ki, gedin həftədə 1 dəfə çıxın. Görünür, bizim Prezidentin daxili və xarici siyasetini dəstəkləməyimiz, təbliğ etməyimiz, dövlətçiliyə və millətə, eləcə də maarifçiliyə xidmətimiz yenə kimlərisə narahat edir.

İşinizdə olun, bəy müəllimlər! Biz tutduğumuz yoldan dönən deyilik.

Hörmətli oxucular və abunəçilərimiz, narahat olmayınt, sentyabr ayından yenə həftədə 3 dəfə çıxacaq. Pandemiyadan sonra da, inşallah, qəzet yenə gündəlik nəşr olunacaq.

Medianın inkişafı Agentliyi, Allah işinizi avand eləsin. Bacardıqca qəttəzə saytlar yaradın.

Qəzetimizin 31-ci yaşı münasibətilə "Ədalət" sevərləri və ədalət axtaranları təbrik edirəm.

Kim Çen In ordunu döyüş hazırlığını artırmağa çağrıb

Şimali Koreya lideri Kim Jong Un "düşmən qüvvələr"i "təcavüz üçün ümidiş və israrlı hərbi təlimləri" gücləndirməkdə təqsirləndirib və ordunu döyüş effektivliyini artırmaq üçün maksimal səy göstərməye çağrıb.

Bu barədə Koreya Xalq Demokratik Respublikasının (KXDR) Mərkəzi Telegraf Agentliyi bildirib. "Hazırda düşmən qüvvələr sistematiq olaraq KXDR-a qarşı qabaqcılıcı zorba endirmək və silahlınlarını inkişaf etdirmək üçün imkanlarını artırmağa davam edir, eyni zamanda təcavüzə qarşı hər cür ümidiş və israrlı hərbi təlimləri aktivləşdirir", - deyə Şimali Koreya lideri Pxyençanda keçirilən hərbçilər və siyasi işçilər üçün seminarda vurgulayıb.

"O, bütün hərbi və siyasi kadrları öz bölmələrinin döyüş effektivliyinin artımı üçün maksimal səy göstərməyə çağırıb", - agentlik qeyd edib. Kim Jong Un həmçinin KXDR əsgərlərini öz həyatlarını Şimali Koreya xalqının və onun mülkiyyətinin müdafiəsinə həsr etməyə çağırıb. Onun sözlərinə görə, hərbçilər "xalqın xoşbəxtliyini yaradınlar, xalqın partiyaya inanmını qorumaqdan məsul keşikçi" olmaları ilə fəxr etməlidir.

MEHRİBAN

Bələ toy olar?

İyulun əvvəllərindən Operativ Qərargahın toyalarla və şəhərlərə icazə verəməsi sözün düzü, hamını, eləcə də mənənə çox sevindirdi. Necə də sevindirməsin?! Bir ildən çox idi ki, ölkəmizdə toy mərasimi keçirilmirdi. Nə qədər oğlan və qız nişanlı olaraq bu toyların başlanmasına gözlöyirdi. Hətta səbirləri çatmayanlar nişanlarını geri qaytarırdılar. Görünən odur ki, artıq iyulun əvvəllərində toyalar başla-

yib. Toylar başlayıb, amma bunun bir əmməməsi var. Bir də görürsen ki, toyun qızığ yen-

dim?! Hər gün şadlıq saraylarında elə qan qaraldıcı hadisələr baş verir, ya restoranın müdürüni cerime edirler, ya da toy a gələnlərə Covid pasportu olmadığına görə cərimə protokolu yazırlar, ya da toy sahibini yaxalayırlar. Bilmirsin toyda sevinən, yoxsa kədərlənən. Toy elə bir mərasimdir ki, burda hamı töbrikərə gəlib. Tay kimse gəlməyib ki, cerime olunsun, yaxud da qanı qaralsın. Ona görə de toyalarla nəzarət edən qurumların nümayəndəleri toy sahiblərini yeri göldi, golmədi incitməməli, onların yeyib-içdiyini burunlarından tökməməlidir.

İLTİFAT

Emil FAİQOĞLU

lər. Cox qəribədir, bəzi vəzifeli sahiblər fəxr edir ki, filan kəsin toyunda bu qədər adamı cərimə elədilər və bu qədər adamların əsəbəri ilə oynadılar. Cənablar, qoyun camaat toyunu eləsin. Necə olur varlı adamların elədiyi toyə nəzarətedici orqanlardan bir adam yaxın düşə bilmir, amma ortababların, kasıbların toylarına müdaxilə edir, onların kefinə soğan doğrayırlar. Bax, bu çox böyük məsuliyyət düşür. Əvvəlki illərdən daha da ayıq-sayıq olmalıydı.

İcaza verin, camaat avqustan 10-a qədər öz toyunu eləsin. Heç kimin qanını qaraltmayın. Qanun hamı üçündür. Ona görə də qanundan konara çıxmak, kimlərisə incitmək heç də yaxşı iş deyil.

Emil FAİQOĞLU

ƏDALƏT

31 iyul 2021-ci il

Faiq QISMƏTOĞLU,
faiqqismetoglu@box.az

Yardımlıda toy

İstedadlı dizayner Şamxal Səbiyev subayı daşını atdı

...Biz çoxdan bu günü gözləyirdik. Gözləyirdik ki, günlərin bir günü dostumuz və qardaşımız Şamxal subayı daşını atacaq. Axır ki, iyulun 24-də bu toy baş tutdu. Şərtləşdiyimiz kimi, ayın 24-də səhər saat 08:30-da "Azərbaycan" nəşriyyatının qarşısında görüşməli idik. Səhər saat 8-di. Günsənləndən taksi ilə nəşriyyatın qarşısına gəlirəm. Görürəm ki, əvvəllər bizzət işləmiş Vüsal nəşriyyatın qarşısında var-gəl edir. Çox keçmir ki, Rüstəm müəllim ilə (böyük Rüstəm) telefon əlaqəsi yaradıram. O da deyir ki, Faiq müəllim, sən tez gəlmisin. Saat 08:30-da orda olacağam.

O, 08:30-dan da tez gəlir. Avtomobili yolum kənarında saxlayır. Az keçmir balaca Rüstəm maşınla özünü görüsə yerinə çatdırır. Əbülfət Mədətoğlu da qabaqda əyləşib. Düşünürük ki, iki avtomobilə Yardımlıya getməye ehtiyac qalmır. Rüstəm müəllimin avtomobilini yolum kənarında qoyruq. Oğlu Əşreflə danışır ki, maşına ehtiyac olmadı, bir azdan gəlib aparsan...

...Balaca Rüstəm sükan arxasına keçir və avtomobili işe salır. Əbülfət müəllim qabaqda, Rüstəm müəllim, mən, Vüsal isə arxada əyləşirik. Balaca Rüstəm bu vaxt redaksiyamızda işləyərkən baş vermiş bir hadisəni danışır. Deyir ki, bir gün redaksiyaya zəng eləmişdilər, soruşurdular ki, Rüstəm lazımdır. Mən də dedim ki, Rüstəm menem. Dedilər biz Rüstəm Hacıyevi istəyirik. Dedim ay qardaş, elə mən Rüstəm Hacıyevəm. Dedilər yox ey, biz ağdamlı Rüstəm Hacıyevi soruşuruq. Dedim elə mən də ağdamlı Rüstəm Hacıyevəm. Sonra məlum oldu ki, məni yox, böyük Rüstəm Hacıyevi axtarırlar. Elə ona görə də o vaxtdan redaksiyamızda Rüstəmi sorusunda, sorusurduq ki, hansını deyirsiz, böyüyü yoxsa balacam?!

...Balaca Rüstəm avtomobili çox ustalıqla, səliqeli və ehtiyatla idarə edir. Az-çox yol hərəkəti qaydalardan bələd olduğuma görə deyirəm ki, ay Rüstəm, maşallah, maşını çox yaxşı ehtiyatla idarə edir. Böyük Rüstəm dillənir ki, bilmirsin, bir qəza olmuşdu, şükür Allaha, ondan balaca Rüstəm sağ salamat çıxmışdı. Bax, bu hadisədən sonra indi avtomobili ehtiyatla idarə edir...

...Bir-bir yaşayış yerləri, qəsəbələr və rayonlar arxada qalır. Salyan keçib Bileşuvər istiqamətində Bakı-Astara yolu ilə üzü Yardımlıya doğru hərəkət edir. Yollar, yerlər, rayonlar bir-birindən abaddir. Artıq saat 12-nin yarısındır. Masallıya çatırıq. Masallıda bir-birindən gözel istirahət məkanları, restoranlar, yeməkhanalar var. Hava o qədər də isti deyil. Amma yenə görürsən ki, bir az bürkü var. Masallıda meşəlikləri keçidikcə dostum və qardaşım Əbülfət Mədətoğlu deyir ki, yaxşı bir yer olsa, əyləşib, bir stekan çay içərdik, dincəlib, sonra yolumuzu davam edərdik. Avtomobilin pəncərəsindən yolum kənarındaki istirahət yerlərinə baxırıq. Balaca Rüstəm deyir ki, ay Əbülfət müəllim, burda hər yer cənnətdir. Görmürsən, meşəliklər və onun içindəki istirahət yerləri adama gəl-gəl deyir və balaca Rüstəm belə gözəl yerlərin birində avtomobili saxlayır...

"Bax, bura lap cənnətdir. Bu yerdə əyləşib çay içmək də olar, hələ desəm yüz-yüz vurmaq da". Bunu Əbülfət Mədətoğlu deyir. Balaca Rüstəm avtomobili həmin yerdə saxlayır. Maşından düşüb, yavaş-yavaş məşəliyin içində olan istirahət mərkəzine doğru gedir. Doğurdan da, bir-birinə bənzəməyən ağaclar, gözəlliklər bura bir sərinlik götür. Elə maşından düşən kimi xidmətçilər bizi qarşılıyor. Talvarda yaxşı bir yer düzəldirlər, iki daşın arasında qəşəng süfrə açırlar. Oturduğumuz yerdən məşənin hər yeri çox gözəl görsənir. Bura hündür olduğu üçün aşağılar elə bil ki, ovcumuzun içindədi. Çox keçmir ki, süfrəyə çay gəlir. Amma bir stekan çay içəndən sonra Əbülfət müəllim dillənir ki, bununla iş açır. Belə təmiz havada yüz-yüz vurmaq çox böyük güñahdır. Rüstəm, böyük Rüstəm də onu dəstəkləyir və Vüsal da görürəm, yavaş-yavaş qimşir. Çünkü balaca Rüstəm sükan arxasında olduğu üçün araq içə bilməyəcək. Mən də ömrüm boyu dilimə spirtli içki vurmamışam. Lalın dilini anası bilən kimi bu dostların da dilini xidmətçi oğlan yaxşı bilir. Ağsu isehsələr olan gözel bir arağı masanın üstünə qoyur. Çaynikini götürüb boş stekanlara süzür. Bu gözel yeməyin üstündən bir stekanla adama çay içirik. "Bax, indi getmek vaxtidir" - deyə böyük Rüstəm bizi ayağa qaldırır. Balaca Rüstəm isə heç birimizə imkan vermədən yeyib-icdiyim yeməyin pulunu ödəyir. Biz də hamımız bir ağızdan deyirik ki, Allah canını sağ eləsin, min əvəzini versin! O da deyir ki, bunlar hamisi xırda şəyərdir. Təki toy olsun, biz də pul xərcəleyək...

...Bir azdan da təndir çörəyi, pendir, pomidor, xiyar və digər göy-göyertiləri getirir. Böyük Rüstəm araq şüşəsinin ağızını açır və hər üçünün badəsinə araq süzür. Əbülfət Mədətoğlunun da maşallah, ürəyi doludur. Birinci sağlığı Aqil Abbasın və "Ədalət" qəzetinin şərəfinə qaldırırlar, ikinci, üçüncü sağlıq isə təze bəy Şamxalın və onun valideynlərinin şərəfinə olur. Sonra isə ortaya elə bir dadlı bir yemək götərilir ki, ləzzətindən doymaq olmur. Pomidor yumurtanı elə gözel bişiriblər ki, hələ mən indiyə qədər heç yerdə belə ləzzətli bişirilmiş pomidor-yumurta yeməmisi. Böyük Rüstəm də, balaca Rüstəm də, Əbülfət müəllim də, Vüsal da yemeyin çox dadlı olmasına deyir. Hətta yemək o qədər dadlıdır ki, ondan doymaq olmur...

...Süfrə arxasında bir-birindən gözel lətifələr danışırıq. Əbülfət müəllimin isə yumorlu, dadlı-duzlu söhbətlərindən doymaq olmur. Vaxtilə bizim qəzetdə işləmiş rəhmətlik Surxay Əlibəyli və Məhəmmədəli Mustafa ilə bağlı xatirələrimiz yada düşür. Həremiz onlarla olduğumuz anlarda yadda qalan xatirələri danışırıq. Çünkü rəhmətlik Surxay da, rəhmətlik Məhəmmədəli də başdan-ayağa duzlu, yumorlu, koloritli insanlar idi. Onlar həm gözel ziyanlı idi, həm gözel jurnalist idi, həm də gözel insan idi. Adam var vəzifəsi olur, pulu başından aşır, amma rəhmətə gedəndən sonra bir adamın yadında qalmır. Surxay Əlibəyli və Məhəmmədəli Mustafa isə görün nə qədər gözel insandır ki, hamımızın yaddaşında, ürəyində iz qoyub. Hələ də Məhəmmədəli müəllimin Gürcüstan ləhcəsində şirin danişığı qulağımızdan getmir və elə bilirəm ki, Surxay Əlibəyli də, Məhəmmədəli Mustafa da indi gəlib bizim yanımızda əyləşəcək. Onlar gəlib bizim yanımızda əyləşərən; öz şirinlikləri, öz xatirələri və öz ruhları ilə. Axi, deyirler insan özü olmasa da, ruhu yaşıyır. Əgər biz iki daşın ar-

sında hər iki istedadlı və sədaqətli dostu yada salıqsa, deməli onlar bizim aramızdadı...

...Artıq saat 1-in yarısıdır. Başıımız yeyib-icməyə necə qarışıbsa, vaxtin qısa zaman kəsiyində belə tez keçdiyini hiss etməmişik. Çünkü bu cür təmiz havada, gözel məkanda adam heç vaxt zamanın nece ötdüyüni hiss etməyə bilməz. Şəhərdə bütün günün problemlərin, streslərin, gərginliyin içinde olur. Bax, bu gözel məkanda həmin gərginliyi, stresi içimizdən çıxarıraq, ruhumuz, qəlbimiz sakitləşir. Elə bil ki, dünyaya yenice gəlmış insanlarıq. Sonuncu badəni də Əbülfət müəllim dostların şərəfinə qaldırır və deyin ki, arxasını Yardımlıda davam etdirərik...Uşaqlardan biri dillənir ki, bir stekan çay içsək, yaxşı olar. Xidmətçi oğlan bu fikrimizi o dəqiqli tutur, heç 5 dəqiqli keçmir ki, dəmlədiyi çaynikini götərib masanın üstünə qoyur. Çaynikini götürüb boş stekanlara süzür. Bu gözel yeməyin üstündən bir stekanla adama çay içirik. "Bax, indi getmek vaxtidir" - deyə böyük Rüstəm bizi ayağa qaldırır. Balaca Rüstəm isə heç birimizə imkan vermədən yeyib-icdiyim yeməyin pulunu ödəyir. Biz də hamımız bir ağızdan deyirik ki, Allah canını sağ eləsin, min əvəzini versin! O da deyir ki, bunlar hamisi xırda şəyərdir. Təki toy olsun, biz də pul xərcəleyək...

...Yardımlıya çatıb toy yerini axtarırıq. Girocəkdən rayon mərkəzinə doğru hərəkət edirik. Artıq rayon mərkəzində çıxırıq. Sonra uşaqlardan biri Şamxalla telefonla danışır. Sən demə, toy yerindən bir qədər uzaqlaşmışıq. Amma balaca Rüstəm ayıq tərəpən və toy yerini dəqiqləşdirir. Rayonun qurtaracağından sağa dönüb məşəliyə doğru hərəkət edir. Artıq məşəliyə çatıraq və burda da musiqi səsi eşidirik. Şəhidlərin xatirəsini uca tutduğuna görə canlı musiqi olmur. Şamxal deyir, buna böyüklerimiz məsləhət biliib. Musiqi var, ancaq xüsusi cihazda səsləndirilir. Toy yerinə çatan kimi Şamxalın atası Şəmsəddin Şəbiyev bizi qarışıraq. Elə bil ki, doğma adamlarıq. Elə əslinə qalandan Şəmsəddin müəllim ilə biz doğmayıq. Azərbaycan Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsinə məndən 3 il əvvəl bitirib. Daha doğrusu, tanınmış şair Adil Cəmilin teləbə yoldaşıdır Şəmsəddin müəllim. Ve Şəmsəddin müəllim mənim nəzərimdə çox ziyalı, çox savadlı, çox mədəni tələbə yoldaşı kimi qalıb. Və bən övladlarını da elə belə təribyə edib. Men həmişə Şamxalın mədəniyyətinə, təribyəsinə, səmimiyyətinə möəttəl qalmışam. İnsan da bu qədər qanacaqlı və təribyəli olarmı? Hər halda, bütün bunlar insanın nəslindən, kökündən, qanından gelir. Hamımız Şəmsəddin müəllimi qucaqlayıb təbrik edir və göz aydınlığı veririk. Elə həmin an Şamxal gelir, onu da qucaqlayıraq. Sevincimizi böülüştür və Allaha şükür edirik ki, bu gözel günü bizə qismət edib...

...Süfrə arxasında bir-birindən gözel lətifələr danışırıq. Əbülfət müəllimin isə yumorlu, dadlı-duzlu söhbətlərindən doymaq olmur. Vaxtilə bizim qəzetdə işləmiş rəhmətlik Surxay Əlibəyli və Məhəmmədəli Mustafa ilə bağlı xatirələrimiz yada düşür. Həremiz onlarla olduğumuz anlarda yadda qalan xatirələri danışırıq. Çünkü rəhmətlik Surxay da, rəhmətlik Məhəmmədəli də başdan-ayağa duzlu, yumorlu, koloritli insanlar idi. Onlar həm gözel ziyanlı idi, həm gözel jurnalist idi, həm də gözel insan idi. Adam var vəzifəsi olur, pulu başından aşır, amma rəhmətə gedəndən sonra bir adamın yadında qalmır. Surxay Əlibəyli və Məhəmmədəli Mustafa isə görün nə qədər gözel insandır ki, hamımızın yaddaşında, ürəyində iz qoyub. Hələ də Məhəmmədəli müəllimin Gürcüstan ləhcəsində şirin danişığı qulağımızdan getmir və elə bilirəm ki, Surxay Əlibəyli də, Məhəmmədəli Mustafa da indi gəlib bizim yanımızda əyləşəcək. Onlar gəlib bizim yanımızda əyləşərən; öz şirinlikləri, öz xatirələri və öz ruhları ilə. Axi, deyirler insan özü olmasa da, ruhu yaşıyır. Əgər biz iki daşın ar-

yeməyindir. Hamımız yenidən o şalapura girişirik. Bir neçə dəqiqədən sonra əvvəller bizim qəzetdə işləmiş, indi məşhur saytlarda birinin redaktoru olan İntiqam müəllim gəlir. Bir vaxtlar elə İntiqamın da toyunda həmliqlə iştirak etmiş. Onda Aqil Abbas da İrade xanım da o toyda idi. İndi məlum səbəb üzündən Aqil Abbas da toyda iştirak edə bilmir. Biz onun da təbrikini Şəmsəddin müəllimlə çatdırırıq. Deyir ki, hər seydən xəbərim var. Allah Gülxanım bacıya rəhmət eləsin. Elə siz gəlmisiniz, çox sağlam olun! Deməli, Şamxalı, məni çox istəyib gəlmisiniz.

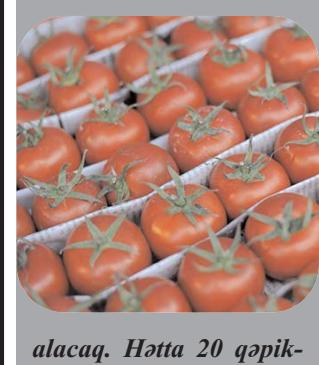
...Bir neçə dəqiqədən sonra bizim hamımızın çox istədiyi Güler xanım da gəlib bizlə görür. O, toydan bir gün əvvəl anası və əmisi oğlu ilə Şamxalgılə gəlib. Şamxalla düz 17 il dəstələnmişdir. Baci-qardaşdan yaxın olublar. Gün o gün olsun ki, Gülerin də toyunda iştirak edək. Mən bu sözləri Gülerin anasına deyirəm. Çünkü biz Gülerlə öz balaşımız, övladımız kimi çox istəyirik...

...Saat 16:00-da ayağa qalxırıq. Bir daha Şəmsəddin müəllimi və Şamxali təbrik edirik. İntiqam deyir ki, mən təkəm. İcazə verin, Vüsal mənim maşınımda əyləşsin, yolda darişmayım. Amma bir yerde maşını saxlayıb bir stekan çay içək. Yardımlı dolamaları ilə keçib Masallı istiqamətine çatırıq. Gözel iştirahət məkanlarının birində yoluñ sağında maşını saxlayıb, həmin yerdə çay içmək istəyirik. Xidmətçi oğlan yenə kimi bir yerə göstərir və deyir ki, bura dərahətli. Hər üçümüz masanın arxasında əyləşirik. Xidmətçi kəklikotundan gözel bir çay dəmləyir, yanında limon, konfeti. Bir stekan içirik, yorğunluğuñ canımızdan çıxır. 5-10 dəqiqlidən sonra İntiqam dostumuz və Vüsal gəlir. Onlar da masanın arxasında əyləşir. Xidmətçi ikinci çaynikini götürür. Bu çaynikdən də kəklikotunun ətri ətrafi bürüyür. İntiqama ləzzət edir. Mən "kəkotu" deyirəm, o da deyir ki, rəhmətlik Ulu Öndər Heydər Əliyev ona kəklikotu çay dəmləyib götərlərə deməsi ki, bu kəkotu deyil, kəklikotdur. Doğurdan da kəklikotundan dəmlənmiş çayın özge bir ətri olur. O kəklikotulu çayı içib ayağa qalxırıq. İntiqam gələcək öz maşımızda, biz də öz avtomobilimizdə əyləşirik...

...Balaca Rüstəm sükan arxasında əyləşib avtomobili idarə edir. İştirahət mərkəzindən bir xeyli gedəndən sonra yağış yağır. Dündüd, elə də möhkəm yağış deyil, amma maşının qabaq şüşəsinə ısladır. Balaca Rüstəm şüşəsiləni işə salır. Maşının qabaq şüşəsi tərtəməz olur. Sanki bu yağış hər şeyi, tozu, torpağı yuyub təmizləyir. Və bu yağış həm də ürəyimizə, qəlbimizə, bu isti yay gündən bir təmizlik, bir rahatlıq götərir. Sanki bu yağış həm də bir sevin, ruzi rəmziidir. Qoy yeni ailə qurmuş Şamxal Şəbiyevin bundan sonrakı həyatı bax belə nurlu, ruzili və yaddaqlanan olsun. Yolda hamımızın ağızından bir söz çıxdı: Dedi ki, bu xoş gün bizim ömrümüzə, günümüzə qızıl hərfə yazıldı. Qoy Şamxalın da ömrünə bu gün, yəni iyulun 24-ü qızıl hərfə yazılsın və gələn il bu vaxtı eşidək ki, Şəmsəddin müəllimin nəvəsi, Şamxalın övladı olub. Amin!

Pomidor 20 qəpiyə

Bir neçə gün bundan əvvəl televiziyyada bir sujetə Saatlı rayonunun pomidorçuluqla məşğul olan fermeri məhsulun ucuzluğundan danışırı. Təsərrüfat adamı deyirdi ki, sahələrdə pomidor təkələb qalıb, heç kilogramı 20 qəpiyə də almırlar. İlboyu çəkdiyi zəhmət və əziziyət puç olub gedir. Gözümüz yoldadı ki, kimələ gələcək və pomidorun kilogramını 20 qəpiyədən

alacaq. Hətta 20 qəpiyədən də aşağı satmağa hazırlıq. Təki gəlib alsınlar.

Bu sujetə baxandan sonra mənim alın tari ilə məhsul becərən insanları lap yazığım gəldi. Çünkü onlar İlboyu əlləşir, vuruşur, çalışır, heç əkdipləri məhsulun maya dəyərini çıxara bilirlər. Ona görə də bir çoxları mövsüm gələndə bostan-tərəvəz məhsulları əkməkdən vaz keçirlər.

Onlar deyirlər ki, pomidorun, xiyanın yerinə yonca əkərik və ildə də dörd dəfə biçib bağlamaşını 5 manatdan satarıq. İndi durub biz zülüm çəkək, başgaları da qaz vurub qazan doldursun. Bakıda isə bazarlarda, marketlərdə, dükənlərdə pomidorun kilogramı 60, 70 qəpiyədən və 1 manatdan aşağı düşmür. Bax, buna deyiblər ey, nə yığurdu, nə yapdı, hazırlıca kökə tapdı.

Əziziyət çəkən qalın kənarda, dələduzlar və firuldaqcılar nəinki pomidoran, eləcə də digər kənd təsərrüfatı məhsullarından milyonlar qazanır. Bəs, səni qiymət artıma göz yuman əlaqədar qurumlar nə işl

QƏZETLƏR ONA GÖRƏ LAZIM DEYİL Kİ, ORDAN YAZI ÇIXARMAQ OLMUR

Mediamız nə təhər inkişaf yoluna qədəm qoydusa gündəlik qəzətlərin sayı azaldı. Bir çox adlı-sanlı, ictimaiyyətdə rəğbət qazanmış qəzətlərimiz isə (masələn, "Ayna"- "Zerkalo", "Bizim yol") hələ KIVDF zamanı fəaliyyətini dayandırmalı oldu.

Ümumiyyətlə, bizi qəzet lazımdır? Təbii ki, yox. Çünkü qəzətlərdən yazı çıxarmaq olmur. Kasası, necə deyərlər, əlyazmalar yanır. Qəzətlər tarixdə qalır, arxivdə qalır və sair və ilaxır.

Əsas məsələ saytlardır.

Cox hörmət elədiyim sayt rəhbəri olan qələm dostumuzun ürək ağrısı ilə yazdığını bir yazısını elə ürək ağrısı ilə də oxudum. Deməli, gəlirlər şikayət edirlər, sayt həmin şikayətləri dərc edir, sonra şikayətçiləri ya ələ alırlar, ya da onlara təzyiq göstərirlər və sonda şikayətçilər tələb edirlər ki, həmin yazıları saydan çıxarın. Hətta hədələyirlər də redaktoru. Və yaxud bir sayt hansısa xəbəri, məlumatı və ya təhlili bir yazını dərc edir, yuxarıdan, yaxud müxtəlif instansiyalarдан tələb edirlər ki, yazını çıxarsınlar. Yarımca saatın içində həmin yazı saytdan götürürler.

Eləcə də sosial şəbəkələrdə bir də görürsən ki, hansısa bir jurnalist və ya ziyanlı maraqlı, təhlili bir məqələ paylaşıb. Üstündən 20 dəqiqə keçməmiş görürsən ki, təzyiqlərə davam gətirməyib sildi.

Qələmənino hörmət elədiyim bir sayt rəhbəri sosial şəbəkədə çox ciddi bir məsələ qaldırmışdı, daha doğrusu, bu gün gündəmdə olan bir məsələyə ağıllı münasibət göstərmışdı. Material xoşuma gəldi, götürüb bir jurnalist dostuma telefon açdım ki, bəs, filankəsin səhifəsini aç, gündəmdəki filan məsələyə çox ağıllı bir münasibət sərgiləyib. Üstündən 3 dəqiqə keçməmiş dos-tum telefon açdı ki, axı, onun səhifəsində belə bir yazı yoxdu. Dedim, necə yoxdu, indicə oxumuşam axı?

Qələm dostumuzun səhifəsini açdım, gördüm yazını silib. Özü də cəsarəti oğlandı, görün hardan təzyiq ediblərsə, silmək məcburiyyətdə qalıb. Belə hallar tez-tez olur.

Ona görə də, təkcə dövlətin rəsmi qəzətindən başqa, digər qəzətləri ləğv etmək lazımdır. Çünkü qəzətlərdən yazımı çıxarmaq olmur.

Yeri gəlmışkan, saytların da əsas açarı ABŞ-in əlin-dədi. İstədiyi vaxt "Stop" qoyub dayandıra bilir. Necə ki, vaxtilə Azərbaycanın ən nüfuzlu agentliklərindən biri APA-nın az qala iki illik zəhmətini sildilər.

Hələ saytlara haker hücumlarından danişmiram. Hakerlər girib dağında bilir, bəzən də dediyim kimi, arxivə silir, hətta istədiyi sayta xoşagelməz materialıllar da yerləşdirə bilir.

Bələdliklə, sayt çıxılmaz vəziyyətə düşür. Sonra başlayır "Quran" a, çörəkə and içməyə ki, həmin yazımı hakerlər yerləşdirib.

Belə-bələ işlər, dostlar.

Canım dayım...

Əksini üzərlərində gəzdirdikləri kövrək, həzin hissələr sahibi olan bu uşaqların o şəhid kimi vətənpərvər ola-caqlarına bir daha ürəkdən inandım. Onların sözləri qulaqlarında qırurla səsləndi: Canım dayım...

Adil Misirli

Bir şəhidin xatirəsini abədiləşdirmək üçün inşa edilən xatırə bulağının açılışında oldum. Burada iştirak edən uşaqların əyinlərindəki futbol köynəklərində əks olunmuş şəhidin şəkli və "canım dayım" sözləri çox təsirli idi. Oxuyub çox kövrəldim.

Dərinəndən köks ötürüb, gül balaları seyr etdim. Vətən yolunda canını qurban verən əsgərin əksini üzərlərində gəzdirdikləri kövrək, həzin hissələr sahibi olan bu uşaqların o şəhid kimi vətənpərvər ola-caqlarına bir daha ürəkdən inandım. Onların sözləri qulaqlarında qırurla səsləndi: Canım dayım...

"Alma" desəm gələrsən, "armud" desəm gəlməzsən

Son günler Ermənistən-Azərbaycan cəbhəsində atəşkəsin pozulması intensivləşib və yenidən informasiya bülletenlərinin əsas xəbərinə çevrilməyə başlayıb. Artıq 44 günlük mühabibə başa çatandan, ermənilərin son ümidi yeri olan mobil diversiya qrupları da məhv ediləndən və ya əsir götürüləndən sonra yaranmış nisbi sakitlikdən əsərə-səlamət qalmayıb. Üstəlik, prosesin coğrafiyası xeyli genişlənərək 1994-cü il mayın 5-də Bişkekda imzalanın atəşkəs sazişindən sonra çox nadir hallarda silah səsləri eşidilən Naxçıvana da "ayaq açıb".

Ən pisi də odur ki, atəşkəsin pozulması barədə xəbərlər getdikcə daha tez-tez yaralanın və hələk olanlar haqqında məlumatlarla müşayət olunur. Bu isə o deməkdir ki, səhəbələr silahlı əsgər və zabitlərin sərxəs rəqsələri vaxtı açılan təsadüfi atəşlərdən yox, ölkənin siyasi rehbərliyi və ali hərbi komandanlığı tərefindən planlaşdırılmış sistemli təxribatdan gedir. Yəni, erməni yenə qızından çıxır. Erməni qızından çıxırsa, deməli, onun dil verəni var. Bunu biz yox, tarixi təcrübə deyir.

Cəbhə xəttindəki 30 illik "soyuq qarşılurma" dövründə də atəşkəs tez-tez pozulur, ölen və yaralanınlar olur. Həmin vaxt oyunun əsas arbitri olan "Minsk qrupu" ara-sıra buna münasibət bildirir, təssəffüflədiyi söyləyər və "atəşkəsin pozulmasında tərəflər bir-birlərini ittiham edir" tipli yaygın cümlələrə işini bitmiş sayardı. O dövrə bölgədə daimi müşahidə missiyası olmadığı üçün bu cür başdansovdu münasibəti hərtərəfənək başa düşmək mümkün idi.

İndi arbitr deyişib, daha doğrusu, Minsk üçlüyünün özünü bölgənin ən yaxın simsarı sayan bir üzvü asayışın qorunması məsuliyyətini öz üzərinə götürərək münaqış zonasının düz mərkəzində yerləşib, amma o, asayışı qorumaq bir yana, heç atəşkəs pozulması haqqında sələfindən qalma "mütərrəb informasiyalar yaymaq" ənənəsinə belə son qoymayıb. Rusiya səlhməramlıları ilk günlər atəşkəs pozuntularının nəinki qarşısını almaq barədə düşünmüdü, bu faktları heç bölgədəki vəziyyətlə bağlı daha çox öz missiyalarının üstünlüyü təbliğatına hesablanmış bir neçə cümləlik məlumatlarına da salırdılar. Bir sözlə, hər şeyi "informasiya yoxdusa, problem də yoxdu" klassik sovet yanaşmasıyla yola verməyə çalışırdılar.

Atəşkəsin pozulması faktları səlhməramlıların məlumatlarında yalnız proses ge-

nış miqyas alandan, ağır fəsadlar törədəndən və mətbuatın sərt tezyiqlərindən sonra öz əksini tapmağa başladı. Ancaq yenə də "atəşkəs pozulub" kimi ümumi sözlərlə. Kim pozub, niyə pozub, onu pozana qarşı nə tədbir görülüb? Ağdamda xüsusi Monitoring Merkezinin fəaliyyət göstərdiyini də nəzəre alsaq, bu sualların cavablarını ince detallarına kimi "atəşkəs kesikçiləri"ne məlum olduğu şübhə yeri qalmır. Amma yene də həqiqət açıqlanır, ictimaiyyətdən gizli saxlanılır və nəticədə daha böyük ustalıqla quraşdırılmış manupulyasiyalar həqiqətən qeyrilişir.

Bu gün dünyanın ele bir nöqtəsi və güşəsini tapa bilməsəniz ki, Moskva ora həqiqətən hansıa humanitaq fəlakətin, yaxud kütləvi qırığın qarşısını almaq üçün özbaşına, yəni səhənəlxalq mandat olmadan (belə mandat, ümumiyyətə, ona etibar edən də yoxdu) qoşun göndərsin və Qərbin alqışını qazansın.

Bu gün Naxçıvanın ele bir nöqtəsi və güşəsini tapa bilməsəniz ki, Moskva ora həqiqətən hansıa humanitaq fəlakətin, yaxud kütləvi qırığın qarşısını almaq üçün özbaşına, yəni səhənəlxalq mandat olmadan (belə mandat, ümumiyyətə, ona etibar edən də yoxdu) qoşun göndərsin və Qərbin alqışını qazansın.

Bu gün Naxçıvanın ele bir nöqtəsi və güşəsini tapa bilməsəniz ki, Moskva ora həqiqətən hansıa humanitaq fəlakətin, yaxud kütləvi qırığın qarşısını almaq üçün özbaşına, yəni səhənəlxalq mandat olmadan (belə mandat, ümumiyyətə, ona etibar edən də yoxdu) qoşun göndərsin və Qərbin alqışını qazansın.

Həmin dramatik günlərdə hadisələr birbaşa barmaq eləmək imkanı olmayan Qərb status-kvonu qorumaq, yenidən bölgəyə dönüşü üçün vaxt qazanmaq naminə Moskvaya lazımlı olduğundan qat-qat artıq xeyir-dua verdi.

İndi böhran səngiyib, status-ku tam olmasa da qismən öz yerində və artıq "mavr öz işini gördü, getməyi mümkün olmasa da bizi özünə şərik eleməlidir" iştahına düşmüş tərəf-müqabilər öz uğuruna heç kimi şərik qoşmaq istəməyən, hər fərsətə bölgənin yalnız humanitar yardım üçün öz partnyorlarının üzünə açıq olduğunu bəyan edən Rusiyanın müqavimətiyle üzləşdikləri üçün regiona da qapıdan soxulmaq taktikası себib.

Bununçun əllərində seçkilərde Rusiya partiyalarını möğləyən geri çəkilməyə məcbur oldu. "Bu iş əvvələx bir olacaqsa, qoy mənim iştirakımla olsun" deyə praqmatik mövqə sərgilədi. Əlbəttə, Rusiya variantı bizim üçün ideal deyildi, amma neyələyək ki, ondan daha yaxşı və daha real variant da yox idi.

İndi Qərb əsrlər boyu yalnız zoru öz siyasetinin leytmotivinə çevirmiş bir imperiyanın nadir diplomatiq ugurlarından birinə şərik çıxmış istəyir. Əsl gizlənənələr onlar oynayır. Quşlaqlarını seçkilərdə mətəyə birinci çatmış Paşinyanın "alma desəm gələrsəz, "armud" desəm gəlməzsəz" çəğirişindədir. Ancaq unudur-lar ki, Paşinyanın "alma" deməsinə Rusiya bir yana heç Azərbaycan da imkan verməyəcək və Ermanistan gec-tez 10 noyabr sazişinin müddəalarını həyata keçirməyə və sülh sazişi imzalamağa məcbur olacaq. Atəşkəs təxribatlarına özlərinin olan-qalan nüfuzunun da üstündən birdəfəlik xətt çəkəcək.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglu@mail.ru

Gözlənilməz təklif - həyata uğurlu vəsiqə

Onu çoxdan, 1980-ci ilin sonlarından tanıyorum: bir nəşriyyat işçisi, poliqrafçı kimi. Qarşılaşanda salamlaşışib ötüb keçmişik... Yalnız Qarabağın işğalından sonra bilmışım ki, əslən Qarabağdır.

Bələ ki, bir-birimizi yaxından tanımaq, bacı-qardaş kimi doğmalaşmaq qismətimiz torpaqlarımızın işgali dövrünə təsadüf etdi. Müharibənin "Daş dövrü" o vaxtkı "Kommunist", indiki "Azərbaycan nəşriyyatı"nda çalışan qarabağlıları və sərhəd bölgəsinin təmsilcilerini bir-birinə daha çox yaxınlaşdırıldı. Baş verənlərdən xəbərdar olmaq üçün hamı bir-birini arayıb, hadisəleri birlikdə közməyə can atırdı. Bu səmt bizi az qala hər gün qarşılaşdırır Ağdamda, Şuşada, Füzulidə, Cəbrayılda, Zəngi landa, Qubadlıda, Laçında, Xocavənddə, Kəlbəcərdə nələr baş verdiyini birgə araşdırıb közməyə çalışırdıq. Onda heç ağılimiza da gəlmirdi ki, bizi qarşıda hələ 30 illik vətənsizlik gözləyir...

Bəli, biz 30 il işğal olunmuş torpaqlarımızdan - Ağdam, Şuşa, Xocavənd, Kəlbəcərdə uzaq qaldıq. Birinci Qarabağ savaşında verdiyimiz şəhidlərin narahat ruhlarının gəzişdiyi torpaqlarımızı geri geri qaytaracağımız günü ancaq arzulamaqla keçirdik. Hər görüşümüzde "İnşallah növbəti bayramı, növbəti toyu doğulduğumuz yurd-yuvada qeyd edərik" deyib üzümüzü Allaha tutduq. Və beləcə ömrü əridə-əridə və əriyən ömrün içinde özümüz də qocala-qocala gəlib 2020-ci ilin sentyabr ayının 27-e çatdıq. Torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi ilə bağlı ali baş komandanın verdiyi əmr təkcə yurd həsrətliləri, qaćqın, köçkünləri deyil, bütün Azərbaycan xalqını və onun dotslarını da ayağa qaldırdı. Xalq bayraq kimi yüksəldi. Bax, mən onda barəsində indi yazacağım həmin o poliqrafçı xanımın gözlərində 30 il o yatan, gizlənən kədərin şüše kimi cılıçılık olduğunu gördüm. Şuşanın azad olunduğu günü gözümüzün önünə gətirəndə onun gözlərindəki sevinci sözə sığışdırıb bilmirəm. Bu tamam başqa bir aləmdi. Bunu yalnız o anları lətə köçürməklə ifadə etmək olardı. Bu nöqtədə dil də, söz də acizdi...

Bəli, bizi vətənsizlik doğmalaşdırdı. Bu doğmalaşmada Qarabağda en böyük haqqı olan jurnalist, tədqiqatçı, yazıçı-publisist, naşir, Vasif Quliyevin xidməti dənilməzdirdi. Çünkü o mənə İradə xanım barəsində verdiyi bilgilərlə bu xanımı gözümde o qədər ucaltdı, böyüdü ki, mən artıq iç dünyamı da onunla bölüşməye başladım. Vətənə, iməkəyib yüyürdüyümüz o torpağın otu, daşı, suyu ilə ilişgili hər şeyi danışb böülüdüm onuna. Və demək olar ki, artıq hər gün onun iş otağının qapısını döyməyə, hal-əhval tutmağa, təze

xəbərləri birlikdə paylaşmağa can atdım. Bu yerdə bir məqamı da dileyətirməliyəm. Çünkü bu çox vacibdi. Bələ ki, ali baş komandanın işğaldan azad olunmuş torpaqlarımıza səfərləri, Ağdamdakı, Şuşadakı çıxışları nöqtə-vergülünə qədər mənim kimi xanımın da yadına yazılmışdı. O sözləri deyiləndə onun da ürək çırıntıını öz ürəyimin çırıntısı qədər eşidə bildirdim. Çünkü bu sevinc və bir də bu sevincin xoşbəxtliyi bizi vətənsizliyin içərisində çıxarıb doğma yerlərə qaytarmış, Ağdamda, Şuşaya qovuşdurmuşdu. Biz həmin yerlərə yenildən qayıdib o torpaqları öpməyə əyildik...

Tarixi dəqiq yadımda deyil. Yadımda qalan odur ki, son aylarda görüşlərimizin birində Vasif Quliyevlə özümüzən, çevrəmizdən səhbət edirdik. Və həmişə olduğu kimi Vasif de birbaşa mənə öz iradını bildirdi. Bax, elə bələ də dedi: - Ay Əbülfət, hamidan yazar san, bəs bizim İradədən niyə yazmırsan. Ondan ötrü xüsusi tapşırıq olmalıdır?

Günahımı başa düşdüm. Susmaqla ona anlatdım ki, doğru deyir. Amma yazıl-yazmayacağımı söz vermədim. Çünkü bu yazının müəyyən hissəsi həmin o 80-ci illərdən yaddaşında, ürəyində qeyd olunmuşdu. Onları toplayıb səfləmək və 1990-ci ildən üzü bu yana yaşıdadıqlarımla əlaqəli şəkildə yazıya çevirmek bir zaman işi idi. O zaman da çox gözlətmədi. Və mən bir gün qarşımızda kompüterin döyməsini basıb internetdə onun səhifəsini açdım. Burda mənə lazım olan bir çox mətbəblər, məqamlar qeyd olunmuşdu.

Kiçik arayış: İradə Hacı qızı Ələsgərova 1956-ci ilin noyabr ayının 12-də Ağdam şəhərində doğulub. Elə burada da orta təhsil alıb. Onun bir övlad kimi bəxti onda gətirib ki, valideynlərinin hə ikisi müəllim idi. Xüsusiət əsl Şuşadan olan atası Hacı müəllim Ağdamda sayılan, seçilən, hə yerde hörmətlə qarşılanan müəllim olduğundan öz davranışları, elə münasibeti ilə övladlarını təhsilə yönəldə bilməşdi. Məhz bu səbəbdən ki, İradə orta məktəbdə oxuyanda rayon təhsil şöbəsinin, məktəb kollektivinin gönderisi olmasa da iki dəfə (1972, 1973) respublika üzrə keçirilən riyaziyyat olimpiadasında iştirak edib qalib olmayı bacarmışdı və hamı - ailədə, eləcə də oxuduğu məktəbdə düşündürdü ki, bu balaca qızçıqaz mütələq riyaziyyatçı olacaq. Amma...

Bakıya gəlib sənədlərini Bakı Dövlət Universitetinin Gubernetika fakültəsinə verdi. İmtahanlar uğurla keçdi. Artıq tələbə biletini alacağı anı gözlədiyi məqamda bütün həyatını dəyişən bir gerçəkliliklə qarşılaşdı. Yəni, yaşlı insanların, Sovet dönməni yaşayınla-

rın yanında bir tarix qalıb. Bələ ki, həmin illərdə Azərbaycan KPMK-nin birinci katibi vəzifəsində işləyən ulu önderimiz, ölkənin savadlı gənclərinin SSRİ-nin müxtəlif ali məktəblərində təhsil alması üçün çox ciddi addım atdı. Bu addımlara uyğun olaraq İradəni və onunla birlikdə bir qrup gənci o vaxtkı Təhsil Nazirliyinə dəvət etdilər. Təklif olundu ki, yaranan şansdan istifadə edib Azərbaycanın hüdudlarından kənarda ali təhsil alıb respublika üçün daha önemli ixtisaslara yiyələnsinlər. İradəyə

təftişlərə aparır, onun rəhbərliyi altında həm Ukraynada, həm de onun hüdudlarından kənarda Moskva, Leningrad kimi şəhərlərdə fəaliyyət göstərən nəşriyyat və poliqrafiya müəssisələrində aparılan yoxlamalarda assistant kimi iştirak edirdi. Bu da ona kitablar və öyrəndiklərini təcrübədə görüb ixtisasını daha dərindən mənimsəməyə imkanı verirdi. Təbii ki, maraq, həvəs olanda, öyrənmək də asan olur. İradə xanımın hər gün öz peşəsinə artan marağı, sevgisi onu öne çıxarmış, bir mütəxəssis kimi diqqət mərkəzində olmasına təmin etmişdi. Bakıya qayıdış işlədiyi müddətdə də dəfələrlə təcrübəli, biliqli mütəxəssis kimi müxtəlif şəhərlərdə təftiş işlərinə cəlb edilir, dəqiqliyi ilə seçilən rəyləri, aktları həmişə sanbalı və kəsəri ilə seçilirdi.

İlk əmək fəaliyyətinə "Dövlətnəşrkom"un "Yeni kitab" mətbəəsində başlayan İradə Ələsgərova bir il ərzində bacarıqlı mütəxəssis kimi dörd vəzifə dəyişib sex ustasından baş mexanikə qədər yol keçir. Sonra isə, "Dövlətnəşrkom"da Baş mühəndis vəzifəsinə irəli çəkilir.

Və 1979-cu ildə AKP MK-nin xətti ilə "Kommunist" nəşriyyatında aparılan yoxlamaya mütəxəsis kimi cəlb edilir. Yoxlamadan sonra isə kommunist olmasa da, kadr kimi ölkənin ali rəhbərliyinin diqqətində yer aldıından Mərkəzi Komitənin nomiklaturası sayılan vəzifəyə - "Kommunist" nəşriyyatında (bugünkü "Azərbaycan") texniki nəzarət şöbəsinin rəisi vəzifəsinə təyin edildi. Az sonra 3 şöbə birləşdirilərək istehsalat şöbəsi yaradıldı və bu şöbəyə rəhbərlik İradə xanıma tapşırıldı. Elə, o vaxtdan da onun ömür yolu "Azərbaycan" nəşriyyatı ilə kəsişdi. Bir az da dəqiq ifadə etsək, artıq həmin tarixdən bu güne qədər o hər gün öz iş yerinə, nəşriyyatə tələsir. Və ...

"Azərbaycan" nəşriyyatında işləmkələ yanaşı fərdi, elmi yaradıcılığını da davam etdirən İradə xanım ortaya qoyduğu 100-dən artıq elmi məqalə və kitablarla təkcə öz imzasını tanıtmadı. O, həm də bize, milli qurur mənbəyimiz olan Azərbaycan kitabının minillik bədii və texniki tərtibat tarixini araşdırıb mədəniyyətimizin qədimliyini və zənginliyini isbat etmək bizi tayfa kimi tanıtmağa can atanlara qarşı qoymaq üçün əlimizə mükəmməl əsas vermiş oldu.

Bu kitab bir dərs vəsaiti, bir mənbə kimi də tələbələrin, müəllimlərin, nəşriyyat işi ilə maraqlanın hər kəsin arayış-axtardığı vəsaitə çevrildi. Onun elmi məqalələri, ali məktəblər üçün yazdığı "Kitabın bədii və texniki təxbəti" adlı dərs programmı və dərs vəsaiti, "Azərbaycan kitabının bədii və texniki tərtibat tarixi" monoqrafiyası, "Azərbaycan kitabının bədii və

texniki tərtibatı məsələləri" mövzusundakı disertasiyası respublikamızda bu sahə üzrə yazılmış ən sanballı, mükəmməl nəşrlərdir. İradə xanım Ələsgərova bu gün də poliqrafiya üzrə təhsil almış peşəkar poliqrafçı kimi Bakı Dövlət Universitetinin "Kitabşunaslıq və nəşriyyat işi" kafedrasında nəşriyyat işi və poliqrafiya sahəsində kadr hazırlığı işinə öz təhfəsinə verməyə imkanı verirdi. Təbii ki, maraq, həvəs olanda, öyrənmək də asan olur. İradə xanımın hər gün öz peşəsinə artan marağı, sevgisi onu öne çıxarmış, bir mütəxəssis kimi diqqət mərkəzində olmasına təmin etmişdi. Bakıya qayıdış işlədiyi müddətdə də dəfələrlə təcrübəli, biliqli mütəxəssis kimi müxtəlif şəhərlərdə təftiş işlərinə cəlb edilir, dəqiqliyi ilə seçilən rəyləri, aktları həmişə sanbalı və kəsəri ilə seçilirdi.

...Heç vaxt nədənsə giley edib şikayətlənməyi sevməsə də, yalnız ona yaxın olan adamlar bilir ki, üç dəfə (2016, 2018 və 2020-ci illər) elm üzrə Dövlət mükafatına təqdim olunmuş "Azərbaycan kitabının bədii və texniki tərtibat tarixi" monoqrafiyasına qarşı edilən laqeydilik onun qəlbəne necə toxunub üzünü. Mükafat komisiyasının ölkənin elm həyatında önemli yeri olan bu kitaba laqeydiliyini həzm etmək elə də asan deyil. Doğrudur, Azərbaycan prezidenti onu "Əməkdar mədəniyyət işçisi" kimi yüksək ada layiq görüb. Lakin günümüzün iqtisadi problemləri İradə xanımın da həyatına öz təsirini göstərir. Nəşriyyat işi və poliqrafiya, bu sahədə kadr hazırlığı sahəsində konkret fəaliyyəti olan İradə xanım, 1978-ci ildən dövlət seviyyəli yoxlamaların mütəxəssis-eksperti kimi mövcud problemlərin həlli və bu sahənin inkişafına mükəmməl elmi-təcrübə biliyi ilə bu gün də real köməklik göstərmək iqtidarındadır. Lakin, bir mütəxəssis kimi halal haqqı olan dəstəyə diqqət və qayğıya ehtiyac duyur. Yəqin ki, bu işdə respublikanın əlaqədar qurumları, xüsusilə Azərbaycan qadının ümidi yeri olan ölkəmin birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva, həmçinin Aile, Qadın və Uşaq Problemləri Üzrə Dövlət Komitesinin sədri Bahar Muradova və digərləri İradə xanımın layiq olduğu "Fərdi təqaüd"lə mükafatlandırılması üçün öz sözünü deyəcək. Bu da ona yeni uğurlar üçün stimul olacaq.

P.S. İnanıram ki, xalqımızı, xüsusilə yurd nisgili ilə yaşayınları yurduna qaytaran Mürzəffər Ali Baş Komandanımız, müdrik ölkə başçımız, hər birimizin qarantı olan Prezidentimizin ölkəmin ilk xanım poliqrafçı-mütəxəssisini özünün imzaladığı "Fərdi təqaüd" barəsindəki qərarı ilə sevindirəcəyi gün əzəqda deyil.

Lvovda yerləşən Ukrayna Poliqrafiya İnstitutunda (hal-hazırda Ukrayna Çap Akademiyası adlanır) təhsil almaq təklifi olundu. Təbii ki, həm də bildirildi ki, universitetlə tanışlığdan sonra əyər orada oxumaq onu qane etməsə və ya xud çətin iolsa, Bakıya qayıdış qəbul olunduğu ali məktəbdə təhsilini davam etdirə bilər.

İradə xanım atası ilə birlikdə Ukraynaya - Lvov şəhərinə yola düşdü. Axtarış Ukrayna Poliqrafiya İnstitutunu təpdi. Buradakı şərait, yataqxana, onların qəbul edən rəhbərliyin davranışı, aparıcıları danişqıllar ilk qırgılcım kimi cəlb etdi onu özüne. Və təklifi qəbul edib poliqrafiya üzrə təhsil alan ilk azərbaycanlı tələbə oldu. Özü də xanım tələbə. Hərdən o günləri xatırlayanda mənə deyir:

- Rektorla, dekanla görüşdük, yataqxanaya baş çəkdi, səliqəsəhman çok gözəl idi. Şəhər də xoşuma gəldi. Axşam atam dedi ki, qızım, gəldik gördük. İndi həzirlaş, qayıdış gedək. Burda sənə çətin olar. Mən isə yox, qalib oxuyam dedim. Və beləcə də Lvovlu günlərim- tələbəliyimin ilk ünvanı, ömrürümə yazılıdı. O, bu ali məktəbdə təhsil alan ilk azərbaycanlı kimi artıq birinci kursun ilk günlərində biliyi ile müəllimlərin diqqətini özünə çəkə bildi. Dərsler rus dilində olduğundan o, həm dil öyrənir, həm də ixtisasını mənimseyirdi. Ona görə də artıq 3-cü kursdan sonra müəllimi - Y.I.Xvedçin onu özü ilə birlikdə

Müqəddəs kitabımız olan "Quranı-Kərim" də buyurulur ki, siz mənim yanımı qaydan da haqq yeyən kimi qaytmayıf. Çünkü onun günahı çox böyükdür. Göründüyü kimi, hətta "Quranı-Kərim" də kimsə haqqına girilməsi və o haqqın yeyilməsi böyük günahlardan sayılır. Biz də ömrümüz boyu böyük günahlar içində çabalamışq. Elə bil bir qədər yanıldım, böyük günahme batmayan və sağlığında Allaha qovuşan təmiz, mələk sifətli insanlar da az deyil. Bu mələk sifətli adamların üzü-

şəhid ailələri də görür və eyni zamanda milyonlarla insanlar da hiss eləyir.

Heç kim deyə bilməz ki, şəhid ailələri və qazilər diqqətdən kənardə qalmalıdır. Mən inanıram ki, kimsə bunu desin və hadi-

madığı adamlar o binalardan ev alıb. Məgər bu ədalətdirmi?

Mənzillərin bölünməsi zamanı qanunsuzluqlara yol verilməsi ilə əlaqədar olaraq hüquq-mühafizə orqanları çoxlu nöqsanlar aş-

bə olanda "Kommunist" qəzetində işləyirdi. Hansı ki, "Kommunist" də korrektor olmaq istəyən çox istedadlı jurnalistlər vardi. Çünkü "Kommunist" qəzətində işləmək çox böyük bir uğur və şərəf idi. Qəzet tərtibini və jurnalistikani beş barmağı kimi bilən Rafiq Hacıyev düz 50 ilə yaxındır ki, Azərbaycan mətbuatında namus və şərəflə xidmət edib. Bu adamın ev şəraiti elə gündədir ki, orda artıq yaşamaq mümkün deyil. İndi Rafiq Hacıyev kimi çətin və mürəkkəb şəraitdə yaşayan istedadlı jurnalistlərin haqqını başqasına vermək nə dərəcədə ədalətlidir?

Aqil Abbas

GÖRÜNÜR, TANRI DAY AKİF İSLAMZADƏYƏ QULAQ ASMIR

Bir dəfə ilahi səsli Akif İslamzadədən bir köşə yazmışdım. Təxminən belə idi ki, Tanrı görür ki, Yer üzündəki insanlar yollarını azıblar, dünyanı dağıdırırlar. Tanrı da istəməz ki, onun yaratdığı dünyani dağitsınlar. Məleklerini göndərir Yer üzünə, deyir day keçib, gedin bir adam tapın, ona peygəmbərlik verim, dünyani yenidən sahmana salsın, tapmasanız dünyani dağıda-

Məlekler dünyani ələk-vələk edir, Tanının istədiyi bir adam tapa bilmirlər. Əlibos da geri qayıtmış istəmirlər ki, Tanrı onları cəzalandırır ve dünyani dağıdır.

Və birdən Akif İslamzadənin o ilahi səsi ni eşidirlər. Həmin səsi Akifin bədənindən, ruhundan, qanından soyurlar (Akifin səsi ondan sonra batır), aparırlar Tanrıya ki, bir buna qulaq as. Qəzəblənmiş Tanrıni Akifin səsi ov-

sunluyar, dünyani dağıtmaqdan vaz keçir. Və hər dəfə dünyani dağıtmaq istəyəndə yenə məlekələr Akifin səsini ona dinlədirlər, yenə bizi bağışlayır.

Düzdür, Akifə xəyanət edib "Dolu" romanında bu obrazı Qədir Rüstəmovla əvəz eləmişdim və ona görə də Akifə telefon açıb üzr istəmişdim, Akif də məni bağışlamışdı.

Deyəsən, day Tanrı Akif İslamzadəyə qulaq asmir:

Pandemiya, pandemiyadan da dəhşətli faciələr, Sibir yanır, Kareliya yanır, Peterburqu, Rusyanın bir çox yerlərini sel-su aparır. Avropa qalıb selin əlində aciz. Amerikanın meşələri yanır. Cində böyük-böyük şəhərlər, qəsəbələr, kəndlər su altında. Afrikada insanların bir-birinin ətini yeyir. Təkcə bu il 50 milyon insan quraqlıqdan və acılıqdan dünyasını dəyişib. Orta Şərqi "yanır". "Yanan" ölkələrdən qaçan insanlar Aralıq dənizində qəsdən suda batırılır. Ruslar və amerikalılar qəttəzə silahlar, təyyarələr bombalar icad edir. İsvəçrəyə qar yağır. Kürün suyu quruyur. Məscidlər, kilsələr partladılır. Çox yazmaq olar.

Kəsəsi, dünya dağılır. Və Tanrı qırılan insanların dualarını eşitmir. Bir sözlə, Tanrı day Akif İslamzadəyə qulaq asmir!

İsrail gəmisi Ərəbistan dənizində hücumu məruz qalıb

Ərəbistan dənizində Liberiya bayrağı altında üzən, İsrailin "Zodiac Maritime LTD" şirkətinin idarəciliyində olan "Mercer Street" tankeri hücumu mərkədən gözəl bir hədiyyə olmaz. Mən inanıram ki, möhtərəm prezidentimiz cənab İlham Əliyev müdrik və uzaqqorən siyaseti ilə həm şəhid ailələrini sevindirəcək, həm də jurnalistləri. Allah cənab prezidenti, bu xalqı, bu dövləti qorusun!

P.S. Yazı çap olunarkən bədə xəbər addıq. İstedadlı jurnalrist, dostumuz və qardaşımız Rafiq Hacıyev dünyasını dəyişdi. Yeri cənnət olsun. Doğmalarına və əzizlərinə Allah-Təala səbir versin!

Faiq QISMƏTOĞLU

nəticədə Böyük Britaniya və Rumuniya vətəndaşı olan iki nəfər heyət üzvü öldürülüb. "Zodiac Maritime" şirkəti gəminin Darəssalamdan (Tanzaniya) Birləşmiş Ərəb Əmirliliklərinin Fucşyra limanına yüksək getdiyini bildirib. "Dryad Global" portali gəminin drondan atəş tutulduğu ehtimalını irəli sürüb.

MEHRİBAN

"Müəllim danişir" layihəmizin qonağı Zəngilan rayonu 29 saylı məktəbin tarix müəllimi Günay İbrahimovadır.

-Günay xanım, Zəngilan məktəbinin müəllimisiniz. Bir növ bu məktəblər də qacqın məktəbi sayılırdı. Bir məktəbin qacqın olması necə bir hiss idi, digər məktəblərdən hansı fərqləri var idi?

-Əslində məcburi köçkün məktəblərinin şəhərdə yerləşən digər məktəblərdən elə də bir fərqi yoxdur. Digər məktəblərdə olan şərait elə məcburi köçkün məktəblərində də yaradılır. Sadəcə, işgal edilmiş bir rayonun, hal-hazırda işgaldən azad edilmiş bir bölgənin övladlarına tarix fənnini tədris etmək daha qürurvericidir. Çünkü onlara düşmənimizi tanıtdırırıq. Bu gün isə Zəfər tariximizi böyük bir iftخارla, qürur hissi ilə danişiriq. Və buna görə sevinirəm ki, nə yaxşı ki, tarix müəllimiyməm, nə yaxşı ki, məhz elə məcburi köçkün məktəbində işləyirəm.

-Zəngilan işğaldan azad edilib. Yəqin ki, bir müddət sonra belə qacqın məktəblər olmayıcaq. Rayona köçürü-

Şagirdlərə müxtəlif üsullarla hazırlığa cəlb edə müəllimlər var

-Bəlkə müəllimlər də bu işdə məraqlıdır? Yəni, şagirdlərin məktəbdə bilgiyə yiyələnməsinə deyil, hazırlıqda öyrənməsinə.

-Var ele müəllimlər. Bunun üçün müəyyən üsulları da olur o müəllimlərin. Özüm müşahidə etmişəm. Amma sonu heç yaxşı bitməyib. Çünkü o müəllim o

"Nə yaxşı tarix müəllimiyməm, nə yaxşı məcburi köçkün məktəbində işləyirəm"

lən əhali üçün məktəblər tikiləcək. Bəs, bu şəhərdə yerləşən məktəblərin, müəllimlərin aqibəti nə olacaq? Nə planlaysınız bu barədə?

-Bəli, şükrə bu günüümüzə ki, torpaqlarımız işğaldan azad edilib. Biz artıq məcburi köçkün deyilik. Bu adı üzərimizdən götürən şəhidlərimizə, qazilərimizə, Ali baş komandanımıza minnətdəriq. Bəlli, o məktəblər eynilə öz rayonumuzu köçürülcək. Və biz orada təhsilimizi, tədrisimizi davam etdirəcəyik. Orada connət yaradılacaq qısa zaman ərzində. Artıq buna üçün müəyyən tədbirlər də görülməyə başlayıb.

-"Marker müəllim"lərin fəaliyyəti nədən ibarətdir? Sırvı məktəb müəllimlərinə onların fərqləndirici işləri nədən ibarətdir?

-Dövlət İmtahan Mərkəzi abituriyentlərə blok imtahanında her fənn üzrə 30 sual təqdim edir. Onlardan 22-i qapalı, 5-i açıq və 3 sual isə situasiya suallarıdır. Marker müəllim isə o situasiya suallarının qiymətləndirilməsində iştirak edir. Cəvabları yoxlayır.

Sagird repetitor hazırlığına arxayı olmamalıdır

-Repetitor hazırlığından imtina etmək, şagirdləri məktəbdə dərs vaxtı hazırlamaq qeyri-mükündü?

-Əlbəttə ki, mümkündür. Mən özüm də abituriyent vaxtlarında orta məktəbdən öyrəndiklərim hesabına gedib qəbul imtanında oturmuşam. Yaxşı da nəticəm olub. İşlədiyim bu 11 il ərzində də müəllim yanına getmədən sadəcə orta məktəbdə öyrəndiklərimizlə universitetə qəbul olan şagirdlərim olub. Bu gün artıq onlar universiteti bitiriblər. İndi də ola bilər. Sadəcə şagird arxayı olmamalıdır ki, hə, mən hazırlığa gedəcəm, orada öyrənəcəm.

şagirdlərə heç nə öyrədə bilməyib hazırlıqda. Mən həmisişə çalışmışam ki, əlimdən gələn köməyi edim. Kitab istəyiblər kitab vermişəm, izah istəyiblər izah vermişəm. Sözün düzü, mon abituriyent həzirlığına o qədər də adaptasiya ola bilməm. Mən daha çox Miq və Sertifikasiya müəllim hazırlığı ile məşğul oluram. Yəni müəllimlərlə işləyirəm.

-Şəhərdə yerləşən məktəblərin kənd məktəblərindən pandemiya dövründə əsas fərqlərindən biri də bu oldu ki, şəhər məktəblərində ənənəvi dərslər az oldu. Bunun mənfi təsirləri nələr olacaq?

-Tebii ki, ənənəvi dərslerin olması daha yaxşıdır. Çünkü ən azindən şagirdlərin səninkə birlikdə işlədiyini görürdün. Amma distant formada etiraf etməliyik ki, müəyyən çətinliklər oldu. Hətta heç vaxt onlayn dərsə qoşulmayan şagirdlər də oldu ki, internet və s. kimi problemləri var idil. Məktəb rəhbərliyi də həmin şagirdlərin təhsilə cəlb olunması üçün müəyyən köməkliliklər göstərməyə çalışdı. Onlara teamsə daxil olmasına köməklilik edildi. Amma mənfi təsiri nələr olacaq sualına gəldikdən, əgər bir şagirdin fikrində oxumaq -çalışmaq varsa, o distant dərslerde də tam hazır şəkildə qoşuldu. Dərsimiz saat 9-da başlayırdı, mən 10 dəqiqə əvvəl qoşulurdum və gördürdüm ki, şagirdler var ki, mənən əvvəl hətta məktəbli geyimində qoşulublar dərsə. Yene deyirəm, bu şagirdin özündən asılı bir şeydir. Oxuyan hər şəraitdə oxuyub davam etdirəcək.

-Onlayn dərslərin sizin üçün üstün və mənfi cəhətləri nədir?

-Üstün cəhətləri odur ki, İKT bacarıqlarımızı daha inkişaf etdirməye çalışdıq. İndiki dövrə komputersiz müəllim təsəvvür etmək mümkün deyil. Çünkü sabahki dərsim üçün izah hazırlamışlığ, testlər tərtib edib teamsə yerləşdirməliyik və s. Bunları edə-edə çox şey öyrəndik. Mənfi cəhəti isə az sayıda olsa da bə-

zi şagirdlərin onlayn dərslərdən kənar qaldığını müşahidə etdik.

-Dövlətçilik, vətəni sevdirmək, laiyqli vətəndaş yetişdirmək və s. məsələlərdə tarix müəllimlərinin üzərinə dəha böyük məsuliyyət düşür. Siz də tarix müəllimisiniz.

-Bəli, bizim üzərimizə düşən məsuliyyət daha çoxdur. Amma mençə tek tarix müəllimləri deyil, bütün müəllimlər bu mövzuda həssas olmalıdır. Bəzən digər fənn müəllimlərindən eșitmışım ki, "əşı, bu tarix nəyə lazımdır ee, ancaq əzbərcilikdir". Birinci növbədə onu deyim ki, tarix sevmək lazımdır ki, o sənə çətin görünəcək. Sonra hər birimiz bədələtin vətəndaşıyıq. Hər birimizin borcudur vətəni sevmək ve sevdirmək. Siz tarixə sevgi ilə yanaşın, görün sizə necə gözəl görünəcək o. Və bu gündü tariximizi də sevməmək mümkün deyil. Məssələn, men məktəbdə hər hansı bir tədbir keçirəcəm-sə, çalışıram ki, birinci növbədə bu tarixə aid olsun və on əsası da sevdiyim mövzu olmalıdır. Elə bu tədris ilində Zəfər tariximizə aid şagirdlərləm dəfələrlə tədbir keçirdim. Çalışdım ki, materialları onlar hazırlasın, onlar araşdırınsın və on əsası da

Nicat Novruzoglu

7/24/365
TROL

Trol olmaq istəyirəm. Artıq qərarlıyam. Nə var ey bu jurnalistikada, müxbirlikdə?! Amma trol olmaq o demək deyil ki, jurnalistikani atram. Əslə! Sadəcə bir peşə də əlavə editəm qurağına. İki si bir yerdə alınsa, mənim qabağında day heç kim dayana bilər. Bəlkə sohə yazram?

Bu trol peşəsi elə-bələ peşə deyil ha. Siz onu qeyri-ciddi qəbul etməyin. Noolsun ki, adına institut, akademiya, universitet və ya hər hansı bir fakültə yoxdu. Sən onun gicçənə bax, gücünə. Kəsdiyi başa baş yoxdu. Baş başsız qalır. İstəyir gündəmə o tərəfə çevirir, istəmir bu tərəfə çevirir. Yox ey, yaziqlıca da həvəslənirəm-trol olacam.

Trol olsam, xətrim yaman artar. Tək xətrim yox ey, şəkil-lərim, çıxışlarım bəzəyər ekranları. Qalstukum boğazında düşmərəm gündəməm. Həm öz adımdan, həm də ki, başqasının adından yazaram. Bir qələmdə bir neçə adam olaram. Bir qələmdə bir neçə imza olaram.

Biri çağırıb sertifikat verər. O birisi çağırıb diplom verər. Bunu görən o birisi də çağırıb mükafat verər. Biri də gizlin çağırıb trolnamə verər. Hələ təşəkkürnamələri demirəm. Bugün bir nazirlilik, o biri gün o biri nazirlilik. Bir gün bu icra hakimiyyəti, sabah o biri icra hakimiyyəti. Şəkillərim də ki, bəzəyəcək bütün şəbəkələri. Od qoyacam pəpəz qalanlara.

Hələ bunun səfərləri var. O rayon sənən, bu rayon mənim, O ölkə sənən, bu ölkə mənim. O beynəlxalq tədbir sənən, bu mənim. Əslində bu "sənən" yazdıqlarım da elə mənimdi. Sözləyi "sənən" yazram. Sənə ancaq məni izləmək qalır. Özü də yana-yana.

Nəyim olmaz ki?! Sayt açarlar, internet televiziyyası açarlar, hesabımı vəsait köçürərlər, ofislər təmin edərlər, xidməti avtomobilim olar, özü də ki bərk gedənindən, mənzil problemlərə hall olar.

7/24/365 rejimində işləyərəm. Gələn tezislərə operativ reaksiya. Tam fərqli bir yanaşma. Sözsüz ki, öz dəsti-xəttim-lə. Həm təbəssüm qatarəm, həm də ki, ciddilik. Həm şirinlik qatarəm, həm də ki, acılıq. Həm təbəssüm, həm də ki, göz yasaş.

Hər gün tədbir. Hər gün xətit-hörəmət. Hər gün dəmədərum.

Yaşa da özün üçün.

Bir də gördün, şərəfimə mahni da bəstələdilər: "Ay mənim trol qardaşım" və yaxud da "Yol verin trol golir".

İqtidar da sevəcək məni, müxalifətdən də. İqtidardan da yaza-cam, müxalifətdən də. İqtidara da işləyəcəm, müxalifət də. Yəni burda elə bir çətinlik yoxdu. Onsuž da ikisi də birdi. Yəni iqtidar-müxalifət həmrəyliyini deyirəm. Əsl ora-bura işləməyin təhlükəsiz və rahat vaxtıdır. Üzəndən iqtidardan da masasında oturacam, müxalifətin də.

Amma iqtidarin trolu olacam. İzaha ehtiyac yoxdu. Trol olan bilir səbəbini. Yəni iqtidardan kənar heç kəs mənə təkif yollamasın.

Təkifdən söz düşməkən, nə lazımdı yazdım. Məni tapmaq çox asandır. Sizi də tapmaq çətin deyil, ay trolların təbəssümü. Bir birimizə qovuşmağı buraxıram sizin ixtiyarınıza. Vakant yer varsa mən hazır. Peşiman olmasınız.

Azər Həsrət- Hər qəpiyin hesabı verilməlidir

"Vaxtilə nəzarətsiz olan xərclər artıq keçmişdə qalıbdır, bütün dövlət məmurları mənim təlimatları içəri etməlidirlər və edirlər ki, hər manata qənaat etməliyik".

Adalet.az bildirir ki, bu tətbiçi Prezident İlham Əliyev öz "Twitter" hesabında yazıb.

Siyasi-şərhçi Azər Həsrət sözü gedən tivitə münasibət bildirərkən aşağıdakıları sölödi:

"Cənab Prezidentin bu məsələyə belə münasibət bildirməsi təsadüfi deyil. Çünkü 44 günlük Vətən savasından qalib çıxmış bir ölkə kimi biz ən böyük problemi həll etmişik. Bu isə digər problemlərin də köklü həlli üçün imkanları yaradıb. Azərbaycan torpaqları işğal altında qaldığı dövrədən dövlətin, eləcə də ümumilikdə ictimaayıyyətin diqqəyi dəha çox o məsələ üzərində köklənirdi. Bu isə füroşçılara imkan verirdi ki, maliyyə məsələlərində sui-istifadə etsinlər. İndi isə biz əsas məsələni - torpaqların azad edilməsini başa vurmuşq, digər məsələlərin üzərinə də dəha cəsarətlə getməyin vaxtıdır. Üstəlik nezərə alaq ki, dövlətimizə azad edilmiş torpaqları bərpa etmək üçün çox böyük miqdarda əlavə pul lazımdır. Bu baxımdan hər qəpiyin qədrini bilməliyik. Hər qəpiyin hesabını verilməli, şəffaflıq tam təmin edilməlidir. Cənab Prezident də məsələyə məhz bu aspektindən diqqət çəkir".

AYXAN

lərde izolyasiya qaydaları tətbiq edilsəydi, bəlkə də mövcud programda çox da dəyişiklik olmayıraqdı: "Pandemiya böyük təkan verdi ki, programda ciddi dəyişikliklər edilsin. Artıq xəstəxanalarda ən azından içəri daxil olan və ya çıxan xəstələrə qarşı ilkin izolyasiya tədbiri tətbiq edilir. Amma əvvəl bunu bu dərəcədə düşünmürdük. İndi bu məsələyə ciddi yanaşılır".

mentinin müdürü Yaqut Qarayeva deyib. Onun sözlərinə görə, öncədən hava-damcı yolu ilə keçən xəstəlik-

ƏDALƏT •

31 iyul 2021-ci il

Əvvəla, heç nə hiss etmirsən, donub qalırsan. Qaranlıq tunelin sonundakı işığa doğru dayanmadan gedirsən. Nəfəsini belə dərmədən irəliləyirsən. Qaçmağa başlaysırsan. Qəfildən qarşidakı boşluğa baxıb, özündən aslı olmayaraq xəyalə dalırsan. Ad yازılmış yerin qarşısında dayanıb, dərindən bir ah çəkirsən. Qeyri-ixtiyari gözdən yaş süzülür. Düz 28 il yalnız fikirində, xəyalında canlandırdığın, işğaldan azad olmuş doğma yurdu bura... Həmin an sözə ifadə olunmayan hissler keçirirsən. Danişmaq istəyirsən, dilin topuq vurur. Görmək istəyirsən, ancaq baxmaqla kifayətlənirsən. Eşitmək istəyirsən,

nı çekdi. Bu yerlərə bələd adam idi. Qubadlıya qədər olan məsafəni onunla da dəqiqləşdirdim. Əlini 3 yolun sağ tərəfinə uzadaraq bura-dan cəmi 6 kilometr sonra Qubadlının kəndlərinin başladığını dedi.

Söhbətimizi yekunlaşdırıb, üzü Qubadlıya tərəf yol aldıq. Ürəyim tez-tez döyünməyə başladı. Havani ciyərlərimə çəkib buraxmamaq istəyirdim. Axi bu hava 28 illik yurd həsrətinin havası vardi. Bir az irəlidəkdən sonra yolun sağ tərəfində hündür bir yerdə kiril elifbası ile yazılmış "QUBADLI" sözü diqqətimi çəkdi. Anidən özümü itirdim, sürücüyə sevincimdən qışqır-qışqır, "xaxrı ki yurdumun adını gördüm" - dedim. Maşından düşən kimi həmin

sözün əsl mənasında, ermənilərə divan tutub. Xocalı faciəsindən sonra Gorus istiqamətində Əlyarın batalyonunun məhv etdiyi erməni quldurlarına Ermənistanda 3 gün yas tutublar. Bu əməliyyatdan sonra ermənilər Əliyara və onun 3 döyüşü yoldaşına ölüm hökmü çıxarıblar. Əlyar Əliyev 1992-ci ilin oktyabrın 3-də Laçın rayonunun iki kilometrliyində, Tikanlı zəmi yüksəkliyi uğrunda döyüşdə sürücüsü ilə birlikdə şəhid olub. Vaxtilə Əlyar Əliyevin şagirdi olmuş general-major Mais Bərxudarov Vətən mühərabəsində döyüşülleri ilə birlikdə vuruşaraq mülliimin qisasını alıb.

Ərazi minalardan və partlayıcı qalıqlardan təmizlənir. Hərbçilərin

Millət vəkili: "Ermənistən yeni reallıqla barışmasa..."

Xəbər verdiyimiz kimi, günlərdə sərhəddə atəşkəsi pozan Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri Ermənistən-Azərbaycan dövlət sərhədinin Kəlbəcər rayonu sahəsində təxribat törətməyə davam edir.

Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, iyulun 28-də saat 00:50 radələrində başlayaraq Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri Basarkeçər rayonu ərazisində müxtəlif istiqamətlərdə yerləşən döyüş mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonu ərazisindəki mövqelərini atıcı silahlar və qumbaraatanlardan növbəti dəfə intensiv atəş tutub. Qarşı tərəfdən açılan atəş nöticəsində iki hərbçi qulluqçumuz - Əlyiyev Sadiq Nizami oğlu və İmrən İmran Dilqəm oğlu yaralanıb. Yaralılara ilkin tibbi yardım göstərilib, onların həyatları üçün təhlükə yoxdur.

Azərbaycan Ordusunun bu istiqamətdə yerləşən bölmələri tərəfindən adekvat cavab tədbirləri nöticəsində Ermənistən ordusunun 3 hərbçisi - baş leytenant Ayk Qevorkyan, əsgərlər - Koryun Arutyunyan və David Koçaryandır. Mövqelədən qəbul edilib.

Daha sonra Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi açıqlama yarayaq Ermənistən-Azərbaycan dövlət sərhədində iyulun 28-də Bakı vaxtı ilə saat 10:00-dan etibarən atəşkəsin elan olunması ilə bağlı Rusiya tərefinin təşəbbüsünün tərifimizden qəbul edildiyini bayan edib. Qeyd olunur ki, buna baxmayaraq, Ermənistən tərefi əlavə olaraq tank və 120-millimetrik minaatanlardan istifadə etməklə vəziyyəti gərginləşdirməkdə və mövqelərimizi atəş tutmaqdə davam edir.

Bu gün Müdafiə Nazirliyinin yayıdığı məlumatda deyil ki, Ermənistən atəşkəsə riayet olunması haqqında razılışmanı yenidən kobud surətdə pozub.

Məlumatda qeyd olunub ki, bu gün saat 02:45-dən 03:40-dək Ermənistən silahlı qüvvələrinin bölmələri Basarkeçər rayonunun Yuxarı Şorca kəndi istiqamətində yerləşən mövqelərindən Azərbaycan Ordusunun Kəlbəcər rayonunun Zəylik kəndi istiqamətdəki mövqelərini avtomat və qumbaraatanlardan atəş tutub. Mövqelərimiz tərəfa 10-12 ədəd F-1 əl qumbarası da atılıb. Qarşı tərəf cavab atəşi ilə susdurulub. Əməliyyat şəraitini bölmələrimizin nəzarəti altındadır.

"Belə görünür ki, ötə il sentyabr ayında Azərbaycana qarşı təxribat törətməklə, 44 günlük Vətən Mührəbəsinə səbəb olub, darmadağın edilən ermənilər yenə de köhnə xasiyyətlərindən əl çəkmək istəmirlər".

Bu sözləri ermənilərin sərhədlərimizdə təxribatlarının intensivləşdiriyinə toxunan millət vəli Aydin Hüseynov "Adat.az"-a açıqlamasında dedi.

Onu sözlərinə görə, uzun müddət idi ki, Ermənistən bütün hüquq normallarını, BMT-nin 4 qətnaməsini və bir çox beynəlxalq təşkilatların tələblərini pozaraq 30 il ərzində Azərbaycanın ərazisinin 20 faizini işğal altında saxlayırdı. Bu aşmiş kim, o əraziləri bütövlükde sözün əsl mənasında xarabalaşa çevirib. Həmçinin, o əraziləri Ermənistən terrorçuların yuvası, narko-trafikin mərkəzi halına getirmişdi. 44 günlük Vətən Mührəbəsindən sonra Azərbaycan Prezindeti cənab Ali Baş Komandanın qəfiyyəti, əsgərlərimizin şücaati sayəsində torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Bu günə qədər təxribatlarla əlaqələrin yaranması, bütövlükde regionun dünyaya integrasiya üçün geniş imkanlar açılıb: "Lakin Ermənistən 10 noyabr kapitulyasiya aktına qol çəkməsinə baxmayaraq, Rusyanın qarant kimi iştirak etdiyi üç tərəfli bəyanatın maddələrini yerinə yetirir. Yenidən gərginlik yaradır, sərhəddə atəşkəs intensiv pozur. Təbii ki, Azərbaycan öz suveren hüquqlarını, öz dövlət sərhədlerinin toxunulmazlığını tövsiyə edəcək. İndiyədək biz yalnız bunun sübutunu görmüşük. Ermənistən rəhbərliyi isə isə xarici qüvvələrin təsirivə təziyi ilə, həm də daxilindəki gərginliyikdən yayınmaq məqsədilə sərhəddə gərginlik yaradır. Şükür-lər olsun ki, hələ də ermənilərin təxribatına qarşı ordumuzun əigidə əsgərləri layiqli cavab verirlər. Artıq Rusiya Federasiyasının təşəbbüsü ilə atəşkəs elən olunsa da, ermənilər buna məhəl qoymadan gərgibləyi davam etdirilərlər".

Açıqlamasında millət vəkili onu da vurğuladı ki, Azərbaycan üzərinə götürdüyü öhdəliyi layiqince yerinə yetirir.

Artıq bildiiniz kimi, Rusiya prezidenti bu məsələ ilə bağlı iki dəfə Təhliyəkəzislilik Şurasının iclasını keçirib. Birinci dəfə hətta ermənilərə xəbərdarlıq da etdi ki, 10 noyabr anlaşmasına hörmət etsinlər, əks halda qaçılmaz olan mührəbə onlar üçün fəlakət deməkdir. Bununla yanaşı, Rusyanın da Müdafiə Nazirliyi bəyanat yaydı ki, Ermənistən yeni reallıqla barışmasa Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü qorumaq üçün addım atacaq. Onlar Ermənistəni boş yerə xəbərdar etmirlər. Azərbaycan Prezidenti Ali Baş Komandan İlham Əliyev qətiyyətlə bir rəhbər olduğunu, həmçinin 44 günlük Mührəbədə ordumuzun göstərdiyi çüçüti yaxından müşahidə ediblər. Ona görə də, Ermənistən ağılına başına yığıb sülh müqaviləsinə qol çəkməlidir, əks halda bu onlar üçün böyük fəlakət olacaq".

İLTIFAT

Azadlığın mübarək, Qubadlım!

Doğma yurdla 28 ildən sonrakı görüşün təəssüratı

qulağında uğultu əmələ gəlir. Beynindəki fikirlər, düşüncələr hamısı qarışır. Elə ifadə etməyə çalışdığım bu dəlaşiq fikirlər ki-mi...

İyulun 3-də yerli və xarici media nümayəndələri ilə birgə Qarabağ səfər etdi. Səfər zamanı Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində tikintisi davam etdirilən "Ağalı kənd" layihəsi ilə tanış olduq. Fürsətdən istifadə edib, səfərdə iştirakımı təşəbbüs və dəstək göstərən hər kəsə, programın təşkilatçılarına öz minnətdarlığımı bildirirəm.

Qubadlıdan çıxanda cəmi iki yəsim olub. Mührəbənin qoxusunu, qorxusunu, necə deyərlər, lap bələkdən hiss edib, yaşamışam. Doğma yurd, vətən haqda evdə valideynlərimlə tez-tez danişardıq. Daha sonra rayonun 1990-ci illərdəki videolarına baxır, necə bir yer olduğunu öyrənirdim. Ən çox diqqət etdim isə rayona hansı yollarla getmək idi. Atamla səhəbet zamanı hemişə deyirdi ki, Zəngilanın Məmmədbəyli və Ağalı kəndlərinə çatdansa, ordan cəmi 5-6 km sonra Qubadlının kəndlərinə keçirən. Ağalida kiçik də olsa, üctərəfli yol var. O yolu biri Məmmədbəyliyidən gəlib, Qubadlının Zilanlı kəndinə gedir, biri də Zəngilan rayonunun mərkəzinə...

Ali Baş Komandanın qətiyyəti, Azərbaycan Ordusunun yenilməz güclü hesabına torpaqlarımız işğaldan azad olundu. Bu yolda canını qurban verən, şəhədlik zirvəsinə ucalan igidlərimizin ruhu qarşısında baş əyirəm. Döyüslərdə yaralanan qazilərimizə şəfa dileyirəm. Məhz onların - qəhrəman hərbçilərimizin cəsurluğu, dönməzliyi, qəlebəyə doğru "oldü var, döndü yoxdu" inadkarlığı nəticəsində torpaqlarımız işğaldan azad olub. Qismətimdə düz 28 il sonra ata yurdum, ana yurdum, vətənim, hemişə səhəbtərimizin mövzusu olan Qubadlıya getmək varmış. Videolardan izlədiyim, evdəki səhəbtlərde eşitdiyim yolları indi xəyalında deyil, real olaraq gedirdim. Zəngilan rayonunun Məmmədbəyli kəndini keçdikdən sonra həmin yolları sanki 28 il hər gün gedirmişəm kimi maşınla getdik. Ağalı kəndinə çatıldıqda həmin 3 yolu gördüm. Kənddə düşdük. Ağalı kəndində tikinti işləri aparanlarla hem-səhəbət olduq. Tikintinin gedisindən, kəndin vəzifətindən, səfəri yer olmasından danışırıq. Ancaq fikrim Qubadlıda idi. Qəfildən ustalardan biri Qubadlının Xanlıq kəndinin adı-

yerə qəçdim. Kaş o yazının dili olaydı... Bu illərin acısını, ağrısını, bir sözle də olsa, ifadə edə biləydi. Qubadlı adına doğru qacırsan, öpüb-qucaqlamaq, bağırına basmaq istəyirsən. Göz yaşı da sözə baxmır. Müxtəsər, Vətənə qovuşmaq hissini doyuncu yaşayırsan. Kirillə yazılmış Qubadlı sözü rayonun Zilanlı kəndi erazisində yerləşir. Bu yazı rayonun ermənilər tərəfindən işğalından əvvəl də vardi. İndi həmin yazının əvvəlki vəziyyətini qorumaq şərtiələ təmir edib, olduğu kimi saxlayıblar. Bu da bir tarixdir!

Daha sonra rayon mərkəzinə doğru yol aldıq. Kəndlərinin çox hissəsi erməni vandalları tərəfindən ya yandırılıb, ya da birdəfəlik sökülbüb, dağıldılıb. Aşağı Mollu kəndinə çatmamışdan əvvəl körpüdən keçirik. Həkəri çay öz çılçınlığı ilə axır. Bəlkə, o da öz el-obasının saknlarını görüb sevincin belə göstərirdi. Kəndin adı yazılmış lövhənin yanında birinci Qarabağ və Vətən mührəbələrində şəhid olmuş qəhrəmanların şəkilləri ilə yanaşı, xalq qəhrəmanları Qaçaq Nəbi və Həcərin də şəkilləri yerləşdirilib. Qaçaq Nəbi Aşağı Molludan, Həcər isə Yuxarı Molludandır. Qubadlı əhalisinin sözlərinə görə, işğaldan əvvəl də Aşağı Mollunun girişində Qaçaq Nəbinin şəkli olan bir lövhə varmış. Həmin yolu biri rayon mərkəzinə, digəri isə Qubadlının yuxarı kəndlərinə gedir. Yuxarı Mollu atamgilin də kəndidir. Mina təhlükəsi səbəbindən kəndə gedə bilmirik.

Qubadlı şəhərinə çatana qədər Qəzyan, Saray və digər kəndlərdən keçdik. Qəzyan - Qubadlıda ermənilərə qarşı vuruşan "Pehlevanlar taboru"nun komandiri, dəstəsi ilə bir gündə düşmənin üç hərbi helikopterini məhv edən, Laçının 40 kəndini işğaldan azad edən, tək Qubadlı rayonunun deyil, Azərbaycanın qəhrəman oğluna çevrilən Əliyar Əliyevin doğulub boy-a-başa çatlığı kənddir. Birinci Qarabağ savasına könüllü qoşulan, sonradan batalyon komandiri olan Əliyar Əliyev,

təvsiyəsinə əməl edərək irəli getmədik. Amma uzaqdan da olsa, vaxtılı yaşıdığımız binanı gördüm. Həmin binanı "Beşmərtəbelər" adlanan yerdədir. Eşitdiyime görə, əhali rayon mərkəzini şərti olaraq iki hissəyə ayırmış: birine köhnə Qubadlı, digərinə yeni Qubadlı deyirmişlər. "Beşmərtəbelər" dəki binamızla bağlı valideynlərimdən eşidiklərimizi xatırlayıram:

"1993-cü ilin yayında ermənilər məlki əhalini hədəf seçərək rayon mərkəzine rakətlər yağıdırırdılar. Əhali çıxsın, kommunikasiyalardan istifadə edə bilməsin deyə, rayonun əsas enerji blokunu partladırlar. Da-ha sonra isə o felakətli gün gelir. Rakətin biri düz bizim beşmərtəbelənin həyətinə düşür, binanın demək olar ki, bütün pəncərələrinin şüşələri cilic-cilik olur. Birinci mərtəbədə yaşayış qonşumuz maşınına baxmaq üçün blokun qarşısına çıxanda qəplərən biri ona dəyir və yerindəcə dünəysini dəyişir. Ermənilər tez-tez rayon mərkəzini rakətlərdən və ağır texnikadən atəş tuturdular. Nəhayət, əliyalın əhali rayonu tərk etmək məcburiyyətində qaldı".

Açıx təxirələr yada düşsə də, Qubadlıni 30 ilə yaxın bir müddətdən sonra görmək bütün kədərin, üzüntülərin hamısını unutdurdu. Sonda isə "Qubadlı" sözünün yanında şəkil çəkdirdim. Və Qubadlı ilə bu şəkilde monoloqum oldu:

Öncə VƏTƏN - Qubadlı

"Bura mənim ata yurdumdu, bura mənim ana yurdumdu, bura mənim Vətənim - Qubadlıdır! Çek-dirdiyim bu şəkil 28 illik həsrətin özüdür. Bu şəkil həsrətə vüsalın barış evidir. Bu şəkil yurdla insanın qovuşmasıdır. Bu şəkil məc-buri köçkünlüyüdir sonudur. Bu şəkil baxmaqla görmək arasında olan fərqli özüdür. Bu şəkil Vətəne qovuşmanın sözü yox, məhz özüdür. Azadlığın mübarək, Qubadlım!".

Orxan ASLAN

ƏDALƏT

31 iyul 2021-ci il

Eminquey

Almalarımızı
divlərə qapdırınb
sonra...

Ölkəmizin builki olimpiada yarışlarında bu qədər uğursuz çıxışının əvvəlinci səbəbini pandemiya və 44 günlük müharibəyə urcah eləmək gərəkdir ki, dəgərinci səbəbəri sadalayanda ayaq yerimiz olsun.

Digərinci səbəblərə keçidimi ayaqüstü lətifəylə gerçəkləşdirmək isteyirəm.

"2020 Olimpiadasında Azərbaycanı boksda təmsil edən kubali bokçu Lorento Sotomayor Gürcüstanı təmsil edən azərbaycanlı Əsgərxan Mədiyevlə mübarizədə uduzur".

İmişinin icrası demiş, nədən belə olmalıdır, niyə belə eləyirsiniz?

Həminizin məlumudur ki, ölkəmiz son dövrlər bədən təbiyəsinə çox diqqət yetirir. Bədəni təbiyələnmişlərin qılıncının sağı da kəsir, solu da. Bəs yaxşı, az əvvəl yazdım lətifələr niyə hasil olur?

Lorento Sotomayor və onun timsalında digər əcnəbilər niyə möhtacılıq? Yox, əgər vəziyyət bu qədər "əcnəbicə"dirse, niyə "əccəb əcnəbidi" deyəcəyimiz kəsləri görmürük?

Məsələn, Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi canla-başla bir qəçqin olimpiya komandası qurdur. Fərqli ölkələrdən qaçan idmançılar tək bir ölkə kimi Olimpiya bayrağı altında mübarizə aparmağa başladılar. 2016-ci il Rio Olimpiadasına qatılan qəçqinlər, artıq Tokiodakı yarışlara dünayadakı bütün qəçqinləri təmsilən qatılırlar. 29 idmançı ilə 12 idman növü üzrə yarışırlar.

Tutaq ki bu qəçqinlərdən biri Yusra Mardini. Suriyalıdır. Xristian bir ailənin qızıdır və Şamda dünyaya gəlib. Üzgündür. Suriya milli yığmasında idi. 2015-ci ildə 17 yaşında ölkəsindən qaçıdı, 20 yaşı bacısı Sara ilə birgə qəçqinlərin arasına qarışır. Türkiyəyə keçdi, əvvəlcə İstanbul, sonra İzmirə, daha sonra Ayvalıka və beləcə yunanların Midili adasına gəldi. Midiliyə ayaq basan bütün qəçqinləri əsir düşərgələrində saxlasalar da, Yusra ilə bacısı Saranı göydə qapdırılar, əvvəlcə Avstriyaya apardılar, oradan Almaniya. Berlinde ev verdilər, təqaüd verdilər, təcüməçi verdilər, Almaniyadan ən məşhur üzgüçülük klublarından biri "Wasserfreunde Spandau 04"ə gətirdilər, məşqlərə başlıdları, alman mətbuatında müsahibə dalınca müsahibələr verdi, Yusradan dünya miqyasında qəhrəman düzəldilər, Almaniyadan insanlıq nümunəsi olduğunu, müharibədən qaçan qəçqinlər bu cür möhtəşəm davranışlığını təbliğ etdilər. Hələ bu azmiş kimi qəçqinləri təmsilən BMT-nin sülhməramı elçisi de etdi. Almaniyadan ən yağılı media mütəfaq olan Bambi mükafatını (cəmiyyətə örnək olan insanlara verilir) verdilər, həyatından "The Swimmers" (Üzgüçüler) adlı Netflix serialı çəkdilər.

Xülasə, Yusra indi Tokio Olimpiadasında qəçqinləri təmsil edir.

Təkcə Yusra deyil, məsələn, Abdulla Sediqi var, əfqəndi taekvandoçudur, Ahmed Alikaj var, suriyali cüdoçudur, Masomah Zada var, əfəqan velosipedçidir, Alaa Maso var, suriyali üzgüçüdür, Nigara Shaheen var, əfəqan cüdoçudur, Aram Mahmoud var, suriyali badmintonçudur. Və digərləri. Hamısı qəçqinlərdir, hamısını da göydə qapılırlar.

Avropalı rəsmilərin "qəçqinlər bizə gəlməsin" deməyi bir yana, qəçqinlərin içindən ən lazımlılarını seçib özlərinə götürməyi bir yana. Qiraq-bucuğa isə cəhil-cühələ qəlsin. Məsələn, qonşu Türkiyəyə.

Almaniyadan sahib çıxdığı iranlı kanoeci, taekvandoçu, İngiltərənin sahib çıxdığı kamerunlu atlet, İsrailin sahib çıxdığı sudanlı atlet var. Var, var, var.

Bizim isə Lorento Sotomayorumuz var. Kuba əsil-li azərbaycanlı bokçu 2015-ci ildə Bakı şəhərində baş I Avropa Oyunlarının qızıl medalını, 2016-ci ildə Rio-de-Janeyro şəhərində baş XXXI Yay Olimpiya Oyunlarının isə gümüş medalını qazanıb. 2015-ci ildə I Avropa Oyunlarında qazandığı naiyyətə görə "Şöhrət" ordeni ilə, 1 sentyabr 2016-ci ildə XXXI Yay Olimpiya Oyunlarında qazandığı uğura görə isə 2-ci dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni təltif edilib.

Əladır!

Sözümüz canı Sotomayorun builki uğursuz çıxışı deyil, sözümüz canı budur ki, niyə öz idmançılarımızı sahibləne bilmirik? Niyə öz idmançılarımız Gürcüstanın yığmasında bizə qarşı uğurla çıxış edir və yuxarıdakı lətfə meydana çıxır? Futbolumuzdan tutmuş digər idman növlərinə kimi.

Bu barədə düşünmək gərəkdir.

Almalarımızı divlərə qapdırınb sonra ordan-burdan çürük alma dərdinə düşməmək üçün.

Barı bir dişə dəyənini getirin də...

Kəlbəcərdəki atışma niyə dayanmır?: Erməniləri qıcıqlandıran SƏBƏBLƏR

Azərbaycan-Ermənistən sərhədinin Kəlbəcər istiqamətində erməni təxribatı dayanmaq bilmir. İnsidentdə qarşı tərəfdən açılan atış nəticəsində iki hərbi qulluqçumuz - Əliyev Sadiq Nizami oğlu və İmranlı İmran Dilqəm oğlu yaralanıb. Sükür, hoyatları üçün tohlükə yoxdur.

Adətəz xəbər verir ki, baş veren həmin atışmada 3 erməni əsgər məhv edilmiş, 5-i yaralanmışdır. Bu gün isə Kəlbəcər istiqamətində ermənilərin atəşkes rejimini pozmasına Ordumuzun verdiyi cavab nəticəsində hələlik bir ermənin yaralandığı açıqlanıb. Nəzərən aslaq ki, Azərbaycan, Türkiye və Pakistan parlament sədrərinin tarixi Bakı Bəyannamesini imzaladıdan və AR prezidenti İlham Əliyevin Kəlbəcərin orasında yol infrastrukturunun tikintisini məqsədilə büdcədən pul ayırmışla bağlı Sərəncam imzaladıqdan sonra "atəşkəs" rejiminin tekrar-tekrar pozulması bəzi nüansları ortaya qoyur.

Eyni zamanda atışmanın Ermənistən müdafiə nazirinin rusiyali həmkarı ilə görüştüyü ərefədə baş tutması xüsusi maraq doğurur. Prinsipcə Azərbaycan mövqeyinə zərər vurub sonra da dərhal Rusiya sülhməramlılarının arxasında gizlənmək erməniçiliyi əsas simasıdır. Çünki özlərinin kişi kim mi meydana çıxməq cəsərəti yoxdu

Bələliklə məsələyə bölgədə - Qafqazda geopolitik siyasetin yürüdülməsinə, mənfi və müsbət tipli ideologiya təbliğatına, dünən yə region ölkəlerinin siyasi baxışlarına da diqqət çəkmək lazımdır.

Kəlbəcər istiqamətində erməniləri ağrınan nədir?

Məsələni dərindən anlamaq üçün bir sual qarşımıza çıxa bilər: Niyə Şuşa, Laçın, Ağdam və s. deyil, atəşkesin intensiv pozulması, ciddi hücum məhz Kəlbəcərdə baş verdi?

Səbəb 1

Bu suala cavabı rusiyali hərbi ekspert, tanınmış tarixçi Oleq Kuznetsov ətraflı şəkildə açıqlayır: Kəlbəcər təxribat üçün təsdiqən seçilməyib. Landschaftın dağ-məsəlik xarakteri hətta taktiki qrupların nəzdində fealiyyət göstərən kifayət qədər iki birləşmələrin gizlədilməsinə imkan verir. Bu, kifayət qədər ciddi formatlı və irimiqyaslı döyüşlər aparması, iki kalibrli pulemyot və ya minaatanlardan istifadəni asanlaşdırır. Kəl-

bəcərin lanqşafı həmçinin ağır atıcı silahlardan istifadə edən qrupların cəlb olunmasına imkan verir ki, bu da ümumqoşun döyüşünün effektini yaradır. Ermənilərin əsas məqsədi - təxribat törədərək, güclü informativ rezonsans doğurmaq və nəticədə öz çirkin təbliğatlarını davam etdirməkdir.

Kəlbəcərdə baş verənlər sərf hərbi məqsəd daşıdır. Bu, daha çox siyasi kontekst yüklü bir provokasiyadır"

Səbəb - 2

30 ildir gəgəzümüzün qarşısında xalqımızın düşər olduğu bir bəlanın belə tezliklə keçəcəyinə də inam hər gün bir az azılır. Erməniçilik siyasetinin dərin köklərinə baxın. "Böyük Ermənistən" ideyası ilə qurulan müasir Ermənistən 30 ildir ki, Azərbaycanın torpaqlarında yeni bir dövlət qurmağa çalışıblar. Qondarma "Artsax"ın tamamilə məhv edilib, aradan çıxmamasını dərindən dərk edən Ermənistən hakimiyəti əlinə keçən hər fürsəti dəyərləndirməyə möhkəm dur. Necə deyərlər, "sel de boğulanın saman çöpündən yapışmaq" çabası... Əminik ki, erməni ideoloqu Qareqin Njdenjin "Tsexakron" telimi ilə beyni yuyulmuş son erməni qalana qədər bu münaqişə davam edəcək. Bu səbəbdən səhli, asayı kölgə altına alan, atəşkes rejimini pozaraq, qanxitmaqla, məharibə qorxular yaratmaqdən çəkinməyən hər bir erməni mütləq zərərsizləşdirilməlidir.

Səbəb - 3

Tanınmış rusiyali ekspert, "Milli Müdafiə" jurnalının baş redaktoru İqor Korotçen-

konun fikrincə, Ermənistən bu addımla Azərbaycanın guya tövəvəzkar olduğunu göstərmək və KTMT-ye, Avropa Birliyinə və olxüsüs Fransaya dəstək üçün müraciət etmək niyyətindədir:

"Ermənilərin Kəlbəcər təxribati təessüf ki, İrəvanın sürüşkən, iyircən siyasetinin davamıdır. Hazırkı gərginləşmə Cənubi Qafqazda sülh və sabitliyin bərəqərər edilməsinə imkan vermemək və üstərəflə boyanın tammiqəşli tətbiqindən qazmaq məqsədi güdür. Eyni zamanda, İrəvan bu eskalasiyadan öhdəsiనən götürdüyü nəqliyyat kommunikasiyalarının açılmasından və digər məsələlərdən imtina üçün istifadə etməyə çalışır".

Səbəb - 4

Ermənistən-Azərbaycan sərhədində gərginlik ucbatından Söyüldü (Zod) yatağı fealiyyətini bu gün dayandırıb, yataqdan 150 işçi evakuasiya edilib. Fealiyyətin dayanması isə Ermənistən büdcəsinə zərbədir. Ermənilər özlərinin yaratdığı gərginliyin heyifini almaq üçün növbəti dəfə daha ağır şəkilde atəşkes reyiminin pozurlar. Hər halda bu da bir ehtimaldır.

Səbəb - 5

Məsələdə Rusiya sülhməramlılarının regionda sabitliy saxlaya bilməməsini bəhənətən gətirərək ATƏT-in Minsk Qrupunu yenidən "diriltmək" cəhdini, eyni zamanda Fransanın, Rusyanın və ABŞ-bunda məraqlı olması da maraqlı olması da nəzərdən qəçmır. Sonuncu variantın dövriyyəyə yenidən girməsi "Bakı Bəyannamesi"nin də "rolu" danılmazdı. Erməni tərəfin narahatçılığı basadıslı.

Uzun sözün, qisası, gen qaz, dərin qaz, sonda özün düşəcəksən misalını unutmayan bu xəbərdə bu siyasi analizin yekunu olsun: Azərbaycan-Ermənistən sərhədindən Kəlbəcər istiqamətində erməni təxribatı nəticəsində iki əsgərimizin yaranmasına cavab olaraq Ordumuzun cavab zərbələrinin nəticələri barədə erməni mediası eksklüziv fotolar paylaşıb.

Əntiqə Rəşid

Avropanın "ikili standart": Ayrılan yardımda da "əddəlat" SİZlik oldu

rəhat edib. Bir vətəndaş olaraq mən də çox təsəssüf hissi keçirdim. AB-nin də qayğısını əsik etmədiyi Ermənistən dövləti 30 ildir Azərbaycan torpaqlarında qanunsuz dövlət yaradaraq, talançılıq hərəkətləri edərək həqiqimizi-hüququmuzu tapdalıyan. Aİ daxil olmaqla Avropadan yərəşən bütün beynəlxalq təşkilatlar həmisi bu faktı susub. Hətta dolayı ilə dəstək olublar. Necə dəstək olduqlarını isə nəzərinizə çatdırırıq:

1. 2010 - oktyabr - Avropa Birliyi Ermənistənən daha 165 milyon avro kredit ayrılmışdır. Kredit Ermənistən 2012-ci ildən verilməyə başladı

2. 2010 - noyabr - İqtisadi tənəzzülün içərisində bağulan Ermənistənən növbəti yardım Avropadan gəldi. Avropa Birliyi 3 il ərzindən rəsmi İrəvana 32 milyon avro yardım etdi.

3. 2011-fevral - Avropa Birliyi Ermənistənən 100 milyon avro yardım ayrılmışdır. Nəzərdə tutan programı təsdiqləyib. Məbləği 65 milyon kredit, 35 milyon isə pul yardımı şəklində ayırdı.

4. 2018- iyun -Suriyalı qəçqinlərin Ermənistənən integrasiyası üçün Avropa Birliyi "Madad" fonduna üç milyon dollar ayırdı.

P.S. Bilirsiniz, Azərbaycana dəyən ziyanın 50 milyard dollardan çox olduğu, hesablamaların bir beynəlxalq təşkilat tərəfindən aparıldığı deyilir. Zənniməcə, Ermənistən dövlətindən haqqımız olan təzminatı tələb etməyin vaxtıdır

Əntiqə Rəşid

Avropadan sadəvəcəsinə hələ də ədalət gözleyən vətəndaşımızı bu fakt ciddi na-

LAYLALI BULAĞIN LAYLASI"nda...

Mən əyər hər hansı qəzeti, jurnalı və yaxud bir kitabı oxumamışsəm, oxuduğum müddətdə o mənim üçün yenidir, təzədir. Bu yaxınlarda əlimə Hidayət Musabəylinin müəllifi olduğu bir kitabı düşdürü "Laylah bulaq". "Nərgiz" nəşriyyatı, Bakı-2007, redaktoru Qəşəm İlqardır. Kitabda Qəşəm İlqarın və Məmməd Ellinin ön sözləri yer almışdır. Çalışdım ki, qələm dostlarının müəllifin şərlərindən gətirdiyi nümunələr fikir bildirməyim. Və onların yazılarını əvvəl oxumadım ki, müəlliflə və onun duygularıyla özüm asudə tanış ola bilim.

Son günler günün aktual problemləriyle bağlı qəzətlərə siyasi şərhər yazdım üçün xeyli müddətdir ədəbi aləmdən uzaqlaşmışam. Bilərim ki, qədəribilən oxucularımız yəqin ki, apardığım tehlilə bağlı qusurum olarsa başışlayacaqlar.

Kitabın içində olan şeirlərə mənim yanaşmam necədir? Kitab "Yalvarım!" şeriliyə başlayır:

*Sənintək gözəldən uman yerim var,
Collad olsan yənə aman yerim var,
İki qıbləm, iki güman yerim var,
Bir Tanrıya, bir də sona yalvarım.*

Səmimidir, sevgide cəllad da olur, çərəsizdə. Biz müəllifin golđiyi qənaətə baxsaq collad sonradan sevən könlün qibləsinə çevrilir. Tarixdə cəlladı biz qan tökən, qan içən kimi tamamışq, ona nifrat etmiş. Lakin şərin bu sonluğunda şair göstərir ki, sevgide cəllad ola bilmez, sevgi bizim and yerimizdir. Burada müəllif mübahisə üçün də yər saxlayıb. Sevgi təkcə eşq macarası deyil ki, hər halda Vətən sevgisi də var, torpaq sevgisi də var, təbiət sevgisi də var. Tanının yaratdığı sevgiya yarvarma "sevirem" sözünün və yanğışının birbaşa etirafıdır. Hər bir yaradıcı insan sevdiyi gözəli bir cür tərənnüm edir. XVIII əsrin böyük Aaerbayan şairi Molla Pənah Vaqif Şuşada ilahi gözəllişi yazdığını şerində gözəle yanaşma tamamlaşdır.

*Günaş təki hər çəxanda səhərdən,
Alırsan Vaqifin əqlini sərdən,
Duaçınan salma məni nəzərdən,
Əskik olmayasın sənədan pəri.*

Böyük ustadımız Vaqifin bu qoşmasının XVII-ci əsrde yazısını, gənc şair Hidayət Musabəyli XX əsrin 70-ci illərində. Şərin məlum olan hər iki parçasında yalvarişın son həddi göz öñündədir. Və bu yalvarişlar demək olar ki, ikisi de yerinədir və semimidir. Müxtəlif fərqli əsrlərdə meydana gəlmış bu nümunelərdə həm ustad şairin, həm de gənc şairin istirabları, ah-naləsi, üreklerə silkəleyən lirik "mən" oxucunun ürəyini necə fəth etməsin?! Hər bir şair, aşiq, nəqqas öz us-

tadından dərs almalıdır. Şair daim haqqaya, ədalətə, imana ümüb bağlayan Tanrı bəndəsidir. Daxilində özünün pirini, sultani, hakimini, qehremənini yaratmağı bacarmalıdır.

"Verib" şerində oxuyuruq:

*Min bir əlac varmış ilan zəhrində,
Hərənin öz səmti ömrə bəhrində,
Kasıba qısməti alın tərində,
Varlıya bələni zərində verib.*

Beləkə belə deyil əziz oxucular! Böyük şairimiz Mirzə Ələkbər Sabirin məzəlumu, fəhləni tərənnüm edən, üsyankar, qan donduran misraları bəlkə yadımızda deyil, axı o şərlər orta məktəbdən bizim qanımıza, ilimizə hopmuşdur. Düşünen ki, İlahi necə də bu günümüzlə səsləşir, elə bil ustadımız iyirmi birinci yüz illiyin birinci ilinin doqquzuncu ayında bu şeirləri yazıb. Min rəhmət əlsün ulu Sabirimiz! Bilərkəndən ustadımızın şerindən misal çəkmirəm, istəmirəm Sabirin milli qəhrəmanlarının qaysaq bağlamış yaralarını mən təzədən qopardım.

"Verib" şeri maraqlı kəsb edir:

*Şükür hikmətin ulu Tanrınnı,
Hər nə ki, veribdi yerində verib.
Hər günü, saatı yazmayıb qara,
Birində verməyib, birində verib.
Bəlkə yüz mənə var hər adı sözdə,
Vardılmaz sırrınə, çalısan yüzdə,
Lehəməni dayazda, köpüyü üzdə,
Dürür, mirvarını dərində verib.*

Hidayət Musabəyli şerlərindən hiss olunur ki, ülfət-ünsiyyətə açıq ənsandır. Bu misralarda halal yolla qazanmadığı, var-dövlət yığınlara, başkasənlərə, dişkənklərə, çənə səkənlərə şair sözünü deyir, yaxşı da deyir:

*Ömür ötüb keçir qarda, boranda,
Bir tale hökmü var hər yarananda.
Aləmə qısməti xoş güzəranda,
Hidayət dərdə-sərində verib.*

Aşiq ədəbiyyatı- deyendə birinci növbədə ağılmızı klassik aşq poeziyəsi söz, saz, eləcə də qoşma, gərəylə, ustadlarımızdan Alilar, Qurbanlar, Abbaslar, Ələsgərlər, leyqətli varisləri Dədə Şəmsiyyət və adını çəkmədiyim ustadlar düsür. Onların qoşmaları, müxəmməsləri, təcənisləri, qiflibəndləri, cinaslı rübabları görzümə öñünə gəlir. Görzümə öñünə sənələrinə basıldı, sədəfli sazla səhbətləşməsi, dərdləşməsi, qədim Oğuz saz sənetinə bir dəha bağlılığını göstərir.

Şəhərinə qəbildən maraqlı misralarla ruhumu oxuyar:

*İlahi sehri var incə səsində,
Qəlbə tsallısan on ağrı gündə,
Həsrət ürayımı tez-tez, dədəndə,
Gəl mənə qəmxar ol, ay sədəfli saz!*

Bu məqamda mərhum aşiqimiz Aşıq Ədaleti necə anmayasan? Ruhu şad olsun!

*Yüz aləm yaşayır bircə telində,
Min ahəng var, həm bəminda, zilində,
Ömrümüz xərc olur dərd-qəm əlində,
Çoxdandır üzümə gülümşəmir yaz,
Gəl mənə qəmxar ol, ay sədəfli saz!*

Ulu ozan sənətimizin ayrılmaz türkib hissəsi olan saz sənəti eyni zamanda türk dünyasının, mənəviyyatının, mədeniyətinin vacib elementlərindən biridir. Saz həmsəhətimiz, dərd ortağımız olmaqla yanaşı həm də qəhrəmanlıqlarımızın hayqırı, ruhlandıran könül sirdəsimiz, dəstəkənlər, çənə səkənlərə şair sözünü deyir, yaxşı da deyir:

*"Ləlvər" şerində nəzər salaq:
Çiynində qardan yapinci,
Nə gedibson hüşə, Ləlvər.
Yoxsa dərdin ortaqtı düşüb,
Veribson bas-basa, Ləlvər.*

Borçalı, Qarayazı meşəsi, Ləlvər dəyi... Türkün qədim bu yurd yerlerini kim tanımır? Sovet dönməndə Ləlvər dağının ətəklərində mis, əlvən metallar çıxarırlırdı. Böyük mədənələr tikilmişdi, və orada mis və başqa dəmir filizləri emal edildi. "Ləl" sözü də elə oradın götürülmüşdür. Dağ elə özü də qədimdən "Ləlvər" adıyla məşhurdur. Ləlvər kəndi, Ləmbəli, Sadaxlı kəndlərinin yayaqları

elə birdir. Bu kəndlər ele Ləlvər dağının demək olar ki, ətəklərində yerləşir, qədim türk yurd yerləridir.

*Baxtim cöldən-cölä düdüdü,
Qəm karvanum yola düşdü,
Daha iqbal belə düşdü,
Barı səni yaşa Ləlvər.*

Dil baxımından Hidayət Musabəyli qoşmalarında köhnə sözərimizə yeni ovqat qatır, sözün işlek mənasını yükləməyə çalışır. "Monim dünyam" şerini bu baxımdan yadda qalandır:

*Hani o atalı, analı dünyam,
O minbir əsrarlı, mənalı dünyam?
Döndü bayatıya laylalı dünyam,
Qaytar, Allah, qaytar mənim dünyam.*

"Döndü bayatıya laylalı dünyam" misrasına nəzər salaq:

Məlümndür ki, Bayati-Azərbaycanlı rik xalq şerini janrına daxildir. Qafiyə sistemi, özünəməxsus prinsipləriyle yaranan dörd misralı, yeddi hecali şer şəkillidir. O da məlümndür ki, arxaşər biçimlərindən yaranan Azərbaycan xalq əbəyiyyatında deyib bəyləklikdə türk folklor etnoscərafiyasında geniş yayılmış formalandır. (Bütün mənbələrdə belə göstərilir). Bayatının mösəcə bayatların adı ilə bağlı olduğu etiməl edilir. Növündən aslı olmayaqarayatılar ürək yangının, göz çəməsinin, qurbət həsrətinin uzunömürlü ifadəsindən-deşək folklorşurasınımız bizə irad tutmazlar. Son illərədə müsər Azərbaycan ədəbiyyatında müsər bəzi gənc şairimizin folklorban bəhrolənməsi tədqiqət layiqdir. Soyumuşun, kökümüzün tarixini, yerini, məkanını köstəren ədəbi abidələr qurması anlaşıma gətirib çıxarırlar. Bu çox tədqiqət layiq hadisidir. Əsas məsələdən uzaq düşməyərək fikrimi yekunlaşdırırmış isteyirəm ki, Hidayət Musabəyli bayatlarını, dastanlarını vaxtında oxuyub əzx etmişə bu günün yersiz "modernist" bicəsəri bağışlayan başsız tərkütündən deməli uzadıq. Oxuyuruq:

*Ömür də, həyat da bir ağrı imiş,
Bu dünya qəm-qubar otagi imiş,
Dünya öz ananın qucağı imiş,
Qaytar, Allah, qaytar mənim dünyam.*

Şair burada dünyadan küsənlərə, dünəyani əyyaşlar sehnəsinə əvərilmək istəyənlərə, "mən varam mən deyən olmamış" dəyənərək boşboğazlara, "dünya beş günlüğü" xülyasıyla yaşayın tiplərə, qəlbələri silkəleyən güclü mesaj göndərir.

"Dünya öz ananın qucağı imiş" deməkələ şair zülmətə, zülmə, məzələmə basib döyənlərə, olar-olmazını yeyənlərə bu gün hakimiyətdə təmsil olunan betonlaşmış "büt"lərə sözünü açıq deməkdən çəkinmir. Rusbaşşaların, farsbaşşaların, fransızbaşşaların tügən etdiyi bir zamanda dünyani dağıtmışa yönəlmış zülmün xüsusi müəlliflərinə qarşı işyan sesini qaldırı. Zülmətin zəncirini çeynəyen şair "Alası" şerində yenə də haqqə, ədalətə, insanlıq qarşı çıxanlara sözünü deməkdə davam edir.

Sərə nəzər salaq:

*Gördük Allah rızasını,
Heç tutmadıq qızasını,
Hor kəs haqqın cozasını,
Əvvəl-axır alasıdır.
Şer bu sonluqla bitir:
Ay Hidayər, haqqə güvən,
Peşmən olmaz onu sevan,
O deyilən məhsər-divan,
Olmalıdır, olasıdır!*

Tanrıya sevgini başının tacı hesab edən, haqq, ədalətə güvenən şair oxucularını da bu istiqamətdə görmək isteyir.

Şair Hidayət Musabəyli haqqında son olaraq qənaətim bundan ibarətdi- yazişti coğrafi məkanları yaxşı tənyir, şeir və qoşmalarında ideya-bəddi dolğunluq yerində, şeirlərin axılılığı yerində, təbiət təsvirlərindən tətmış torpaq sevgili şeirlərinədək zənginliyi ilə seçilir. Forma və məzmunca fərqli olsa belə diqqət çəkən şeirlərdir. Kişilik, mərdlik, saflıq, Vətən sevgisi kitabda gedən şeirlərin əsas qayəsini təşkil edir. Şair qədim yurd yeri olan doğma elinə, kəndinə oranın füssənkar gözəlliyyinə bağlı olan insandır. Hidayətə yurda biganalıq, dosta laqeyidlik yoxdur. Hər vaxt oxucularının əhatəsində olan şairin nə qəder problemləri olsa da ömrünü könül xoşluğuya yaşayan Tanrı bəndələrindəndir. Hidayət Musabəyli müstəqil Azərbaycan dövlətinə, millətinə bağlı olan şairdir. Ömrünün 65-ci baharını bu il qeyd edəcək qələm dostumuzu can sağlığı və yeni-yeni yaradıcılıq uğurları arzulayıram.

25 iyun 2021ci il.

"Mənim ümidiñiñ nəinki ölüür, heç qrip də olmur"

İnsanlardan qaçan adamam

-Şeirlərinizin böyük əksəriyyəti sevgi şeirləridir...

-Əvvəller sevgi şeirlərini sadəcə şeir yazmaq xatirinə yazardırm. Son illər və həzirdə yazdığım şeirləri "alter ego" adlanırdı bilmər. Sevgi insanı həyata bağlayan hiss olduğunu kimi sevgi şeirləri də oxucunun həmisiətəxərdi, oxumaq istədiyi şeirlərdir.

-Sevgi, məhəbbət ince ruhanı məhsul olسا da ən yaxşı sevgi şeirlərinin kişi şair yazar. Ən azından dəha çox onların şeirlərinə xatırlayıraq. Bu təzad nə ilə başlıdır?

-Bu, yəqin ki, kişilərin hər yerdə zerif məxlüdən güclü olmasından irəli gəlir. Monçə, onlar poeziyədən zəif məxlüqlərlər.

-Şeirlərinə qoşmaq xatirinə yazardırm. Hərəzinin öz yeri var. Hansında özüm ifadə edə bilirəm, onda da yazıram. Əsas yazmaq bacarığının olmasıdır. Ki, buna da istədəyim. Oxumaq üçün Allahın verdiyi səs də, şeir yazmaq bacarığı da və s. istəddər.

Xalq şairi Məmməd Araz deyirdi:

-Sistik məqalələr, həm şeir və s. Bunlar birbirinə mane olmur? Və ya şeirin enerjisini yemir?

-Yəqin ki, şair Emin Piri də dediyimlə razılaşar: şeir enerjisini heç nə yeyə bilməz. Hərəzinin öz yeri var. Hansında özüm ifadə edə bilirəm, onda da yazıram. Əsas yazmaq bacarığının olmasıdır. Ki, buna da istədəyim. Oxumaq üçün Allahın verdiyi səs də, şeir yazmaq bacarığı da və s. istəddər.

Xalq şairi Məmməd Araz deyirdi:

*Gərəksiz tarif də yuxuya bənzər,
Uyudar qələmi iş üstündə də.
İstədədəs bir toxuma bənzər,
Göyərər bir guru daş üstündə də.*

rin bəstələri qalıb, biz də nəyisə bacarıraqsa və bu bacarıqmız Allah tərəfindən verilir, onu dəyərləndirmək, gelecek nəsillərə saxlamaq lazımdır...

Darıxdrıcı janrdan başqa bütün janrlar gözəldir

-İnsanlar özünü ucaldır. Özünü arzu, ümidi, ümid, kimi təqdim edir. Xuraman Hüseyin "Ümidsizlik" kimi... -Mən ümidi çox sevirdim. "Ümidsizlik"dən sonra ümid haqda bir-neçə şeir yazmışam. Onlardan birində belə deyirəm: Tumurcuq ümidi, fidan ümidi, solur həyata keçməyən arzularının kölgəsində, gənəşin qarşısında buludlar kosır, çarşış qarşısında qırı ümidi, yəni xəyallarına dönlür... Ümumiyyətlə, ümid etmek, ümidi üzmemək çox gözəl hissdir. Bir dəfə Feysbukda belə bir status yazmışdım: "Mənim ümidiñiñ nəinki ölüür, heç qrip də olmur." Amma ümid də bəzən insanların gözəltılərini doğrultur.

-"İyul külüyi", "Vivaldinin yayı"... Deyəsan, yaxşı dəha amansız izlər bu xəbərdə rəhulunuzdu...

Firdun Ağazadə

"Ah, Lotta!..."

"Ah, İl! Butulkadan viski içenim, sən niyə belə etdin?..."

"Gəl, indi sevək biri-birimizi... Onda olmayıb, indi olsun..." - otuz ildən sonra elektron poçtuma yazdırığı ilk məktublardan biri belə idi. İr məni sevməyə çağırırdı... Və mən onu yenidən sevdim, otuz ildən sonra.

Qınamayıb, bu, evli qadını sevmək deyildi, bu öz sevgimi qaytarmaq haqqı idi.

...Dünyanın bu qarışq vaxtında "Ir və Miki" romanını yazımağa başladıq. Mənə "Miki" adını Ir vermişdi. Gəncliyimde məşhur yunan müğənnisi Mikis Teodorakisi çox sevdiyimi biləndə dedi ki, "Mən də onu çox sevirdim, gəl, sənə "Miki" deyim. Gəncliyimiz ayrı düşdü, amma indi "ta buraxmam".

...İlk görüşümzdə onu öpdürüm, nə desə yaxşıdı: "Bələ öpüşməyi hardan öyrənmisin?... Bə deyirdin... heç ne bilmirəm... ailəcanlıyam, nə bilmən nə?...". Mən bu suala nece cavab verim, bilmədim. Elə öz sözü ilə cavab verdim: "Dramatikləşdirmə..."

Biz necə qorxurdug, ilahi! Qorxur... ve sevirdik. Qorxa-qorxa sevirdik, sevə-sevə qorxurdug. Özü də dünyanın düz vaxtında yox, dünyanın bu qarışq vaxtında. Neyləyək, indi əlimizə girevə düşməsdü, əldən verdiyimiz vaxtin acığına, indi daha şiddetlə sarılırdıq biri-birimizə. Vaxtin cizdağını çıxarırdıq. Mən bir az Verter, o bir az - Lotta. Amma Baba yaşında ve Nənə yaşında. Biri-birimizi tez-tez acılayırdıq - bizim sevgimiz seytnot vəziyyəti idı və bu, əsəbilik getirirdi bize. Rəssam dostumun içərişəhərdəki emalatxanasında (bundan sonra Emal) hər dəfə görüşəndə gecikmiş ağuşlar içinde piçildiydi: "Miki, biz niyə tələsirik e..? Qoy, uzansın da... Miki, uzat bu dəmləri... Qurban olum, tələsmeyk də... "Uzadəq ömrənün hər bir anın da". Heç istəmirəm evimizə gedim. Mən o evə niyə gedim ki?.. Sevgisiz... Mənse sevmək istəyirəm... sev-mək... Başa düşürsən?...". Və istər-istəməz "Amma yanman qorxuram..." sözleri. Ardınca yenə: "Miki, qorxma... Bax, sənə qorxma deyirəm, amma özüm qorxuram. Beş-alaltı il əvvəl olsayıd... Hansı cəhənnəmdə idin?! Gec axtardin məni... İndi də ki, yaşımdan, başımdan qorxuram... Deyəcəklər, qehbə qudurub... Deyirən, qacaq. Gedib bağında qalım, bir ay, beş ay, bir il, heç tapmasınlar bizi. Qəzetlər bir sensasiyalı xəbər yaysın: "Cüt-lük haradasa Abşeron bağlarının daldaların..." . Yox, Miki. Bizdən "cütlük" çıxmadi... Kim deyir ki, mən səninla bağa gedirəm? Yox, elə bu Emal bəsimizdi. "Master və Margarita"ni

Otuz ildən sonra...

(selfi-esse)

oxumusan?" "Yarısına qədər" - dedim. "Bax, orada sevgililerin bir zirzəmisi var... mənim de başıma gəldi bu. Qoy, Emal mənim zirzəmim olsun. Hərden gəlib baş-başa burda qəribəyək, doluxsunaq... Sevgisiz günlerin əvəzini çıraq. Bu özəmin belini qıraq... Gizli sevgi daha şirin. Bəs, sonra? Bu, sevgi romanı deyil, Miki. Bizimki həyat romanı, həyata keçmiş romanı, di, gəl başa sal insanları... 30 il əvvəl nə olub, indi nə baş verir... Yox, qorxuram. Sənin üçün çox qorxuram, Miki...".

"Miki, yaxşı yazı, gözəl portret də yaradıcı insan üçün orqazm kimidi. Ehtizazı, çırpıntıları ilə qanadlandırır, ucurur adamı, bihuş edir... Və ilahi bir nəşə, zövq verir adama. Titsianın rəsmləri kimi. Mən Avropana doğulsayıdım, "Veneranın doğulması"nın daha ekspressiv çəkərdim. Mənim ekspressiyam çox güclüdür, Miki. Sən yaz, yaza bilirsən. Niye yazmırsan? Sən də ruh adamısan, yazmalısan... Amma şeir yazma... Onsuz da yazarınlar çoxdur. Yaxşı? Yazma sən, yaxşı oxucu kimi qal. Sən yaxşı oxucusən. Amma heç yerə də getmə. İncitmə məni. Sən mənə lazımsan, məni başa düş. Heç kimdən anlayışım olmadı, bari sən sabit biri ol. Məni hamidan çox sən başa düşürsən... Lazımsan mənə! Amma acılama məni. Yaralama. Onsuz da içim cırmaq-cırmaq...".

Bir gün zəng edib dedim ki, "Ir, sizin əvvəller yaşadığınız evi sökürlər... sizin mərtəbəyə çatıblar". Dedi ki, bu xaraba dünyada mənim onsuza da sökülməmiş yerim qalmayıb... Sən də sökmə məni... "Sökülməmiş" sözündə hansı saiti hansı saitə dəyişirsen, o da sənə qalmış..." (oxucu, bu eyhamın mənasını axtarma, onu yalnız ikimiz bilirik).

Ir möhtəşəm qadındır. Monumental qadındır. Sevgi qadındır... Sevginin, sevməyin anatomiyasını necə gözəl bilir?! Deyirdi: "Hisslər vəhşi at kimidi, Miki. Onları yüvensiz buraxmaq olmaz. Verterə, Lotaya baxma. Bizim cəmiyyətimizdə həyat şərtləri başqadı, əzizim. "Beşmərtəbəli evin altıncı mərtəbəsindən, Təhminədən danışanda deyirdi: "Təhminə heç mənim dirnağım olmaz... İntəhası yəzib əbədiləşdirən yoxdu da...". Bir az keçinçə: "Amma sən münasibətlərimizi dramatikləşdirmə, Miki, Bələ olub da...". Mən səbirə bunları başa düşəcək halda deyildim.

O, sevgi üçün öldürüd. Sevmək üçün öldürüd. Sevimli olmaq hər bir qadının arzusudur. Böyük qadındır. Amma bizim kişi sıfətli cəmiyyətimizdə Qadın "Böyük" ola bilərmi? Haşal! Haşa və kəllə! Çünkü dünyamız da kişi üzlü, kişi sıfətlidir. Bələ bir cəmiyyətdə qadının "Böyük" olması, tutalım, Hürrem Sultan (Osmanlı feth edən xoxol qızı) olması müşkül! Bəzim sevgili günlərimizdə televiziyada Türkiyənin "Möhtəşəm yüz il" serialı gedirdi. Bu film

həm də böyük bir sevgi dastanıdır. Təsadüfürmə? İr lap Sultan kimi möhtəşəm qadındır - sözü, fikri, arzusu, düşüncəsi, firçası ilə. İstəyi, iti hissiyatı, ləyaqəti, təşəxxüsü, narsisliyi, iddiası, duymu, qələmi ilə. Tez-tez sevgi mövzusunda az qala dalaşırıq. Daha çox həftəsonu günlərdə, Weekend-də. Bizim Weekend davalarımız vardi... Mənə töhmət edir, deyirdi: "Yenə başladı bu Weekend sindromu? Bu sindrom məni öldürəcək!.. Bu Weekend mənim axırına çıxacaq!.. Qoy, heç olmasa ağlayım yanında bir az. Məni başa düş. Biz bir yerde, bir evdə ola bilmərik. Amma lazımsan mənə. Axi, deyirdin, sən bu Nənəyə evləməyə hazırlaşın... Döz də,.. döz və çək bu sevgisizlik ağrısını... Mənim kimi sevgisiz yaşa, nə çəkdiyimi bilərsən.. Bələ olub da... Bələ olub! Miki, tələsmə..., amma yanında ol...".

...Yenə həftəsonu idi. Şamaxıdan mənə zəng geldi: "Miki, məni Şamaxıya getiriblər, Pir-quluya... guya ki, havamı dəyişim.... Guya pire getiriblər, depressiyamı dağıdırılar. İstəmirəm... Dedim, sənin səsini eşidim. Mən səni çox sevirməm... eee... çox istəyirəm. Amma bu istək sevgidən ucadır, bilsən... Gelmə-elmə ha, axtarıb elmə... Sevmək istəyirdim, amma qorxa-qorxa sevmək qismətim oldu... Bələ olub da. Bələ olub...". Bu son sözələr tez-tez gerek olurdu bize. Sonralar "Mənə Şamaxıdan zəng elə bir də... Mənə Şamaxıdan bir də zəng elə..." misralarını tez-tez deyəcəyəm... Ürəyi parçalana-parçalana.

...Mənse çox səbirsiz idim, illərin hayfini çıxməq istəyirdim. Öz əvəzimə də, onun əvəzine də. Bizimki sevgi deyildi, sevgi davası idi. "Sən niyə onda demedin? Niye qorxmusan o vaxt? Mən axmaq da tekəbürlüyüm çox. Narsis, yəni. O vaxt isə gözüm heç kimi görürdü...". Və bir an sonra: "Miki, amma gözlerim çox iridi, hə? Bələ gözler harda var? Gözlərimin güzgüsündə bir özüne bax... Yaxşı da... gəl öpüm səni... Yox, yox, sən öp məni.. Sən bunu bacarırsan...". Beləcə, sevgi davamız bitmirdi. Əsas mövzu bu idi: Sevmək istədiyini niyə sevmək olmaz? Azad sevgi nədir? Biz indi biri-birimizi niyə sevə bilmərik?" Halbuki özü sevir, sevgi üçün öldürdü, sevmək üçün öldürdü. Hər şeyi adı ilə deyirdi, sevəse deyirdi: "Miki, indi biz biri-birimizi istəyə bilərik, sevə bilmərik. Dəlisən, axı, çox gecikmişik... Axi, mən başqasının arvadıym, özü də Nənə yaşından... Sən de Baba yaşında...". Gözlərini yumub "Amma bu istək sevgidən də ucadır, bilesən!" piçildiyarırdı.

"İnternews" xətti ilə xarici ölkələrdən birinə müxbir getmek fikrim vardi. Avstriyadə, Zalsburqda yerləşəcəkdir. İr bu fikirdən qanad açmışdı: "Oralara getsən, ailəni, uşaqları da aparsan? Çəpəki və mənəli ba-

xırda mənə. "Ailə ilə çətin olar. Amma yaxşı olardı... mən də tez-tez gelərdim yanına... Orda Emal da olacaq?...". Bu son sözələri deyib, can ala-alə gülümsürdü. Azadlıq üçün də ölürdü, sevgi üçün necə ölürdüse". Hürr və sevgi ilə yaşamaq... yazmaq, yaratmaq, ekspressionist və ruhani bir ömür yaşamaq istəyirdi... İntibah dövrü rəssamlarını dəlicesinə sevirdi. "Bircə stəkan da yuya bilmeyən" bu gecikmiş sevgim... "Miki, mən bircə stəkan da yuya bilmirəm, boşansam, bir yerde yaşasaq, necə olar?..." - ilk məktublarının birində yazmışdı mənə. Yəni, xəber verirdi ki, bu cür qadındır. "Bələ qadını kim sevər?" - gülə-gülə özüne ironiya edir və gecikmiş ağuşlar içinde bihuş olurdu... "Bələ qadını mənim kimi axmaq sevər"- deyirdim. "Sən Qadın deyilsən, sən Madinsan!" Ona "Madın" deməyimi həmişə vurğulayıb, qabardır, bir az da fexr edirdi... "Kimin bele adı var: "Madın"? Mənə yaxşı ad qoymusun!" Yumulu gözlərinə baxırdı... Nə boyda göz qapaqları vardi? "Ir, nə iri gözlərin var? Həm de qəşeng..." - deyirdim. Ardañca layla kimi oxurdum qulağına: "Qoy, girim gözlərinə, Gözlərini ört, yatım. Baxışların tuyadır, Gözlərimə sürt, yatım. Lay-lay, İrim, a lay-lay! Bircəm, birim, a lay-lay". Bəzə xoşbəxt idik. "Otuz ildən sonra bəzə xoşbəxt olmaq hər aşiqin işi döyl!" - zarafatlaşdıq. Heyhat, yenə qorxurduq... Sevə-sevə qorxurduq. Qorxa-qorxa sevdik...

"Mən onu iyirmi səkkiz yaşda sevmişdim. Onda on doqquz yaşı vardi onun... Otuz ildən sonra sevgime cavab geldi... Mənim əlli səkkiz yaşım vardi, onun qırq doqquz... Mən baba idim, o - nənəyəşli... Nə dadlı bir sevgimiz vardi, ilahi?!... Bütün sevgilərin başı... Frederik Beqbeder deyir ki, "Məhəbbət üç il yaşayır...". 30 il qabad qəlbimdə boy atan o sevgi fidanını nəzərə almasaq, mənim gündəliyimde bu müdədət 3 il 3 ay oldu... Beqbeder 3 ay səhv etmişdi. Amma elə həmin 3 ay məni xoşbəxt elədi... O, tanınmış bir qadındır. Amma ən böyük sevgiləri elə tanınmışlar yaşamış... Qay Yuli Sezar və Kleopatra, Aleksandr Puşkin və Natalya Qonçarovə, Anna Axmatova və Nikolay Qumilyov, İvan Turgenev - Polina Viardo, Corc Sand - Frederik Şopen, Bernard Şou - Stella Patrik Kempbell, Sergey Yesenin - Aysedora Dunkan, Aleksandr Duma (oğul) - Mari Düplessi...

...ir mənə çox doğmadır. Doğmalardan də yaxındır. Beləcə, bu nənəyəşli, babayaşlı, gizli sevgimizi sərr kimi eziyəzliyə-eziyə bəsləyirik. Deyir-siz, dramatakleşdirməyim? Göndərmədiyim bir məktubun son sətirləri belədir: "Hər doğmanın bir adı var, Söylə, sənin adın nədir? Ruhum bəzə doğmalıqdan, Ay insafsız, divanədir...". Sonra... Sonrası olsayıd nə vardi ki?..

**Fikrət Yusifov -
Pulu xərcləyəndə qazanmaq lazımdır**

"Baxmayaraq ki, biz genişmiqyaslı qurculuq işləri aparırıq, baxmayaraq ki, biz Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru sürətlə bərpa edirik, nəinki valyuta ehtiyatlarını azaltmamışq, artırılmışq və heç bir kreditə de müraciət etməmişik. Bu, nəyi göstərir? Resursumu göstərir, resurs bazasını göstərir. Eyni zamanda, onu göstərir ki, biz vəsaqtən çox ehtiyatla istifadə edirik, israfçılığa, lazımlı olmayan xərclər yol vermirik. Vaxtılı nəzarətsiz olan xərclər artıq keçmişdə qalıbdır, bütün dövlət məmurları mənim təlimatları icra etməlidirlər və edirlər ki, hər manata qənaət etməliyik".

Bu sözləri Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Televiziyanınə müsahibəsinə bildirib.

Azərbaycan Prezidenti deyib ki, lazımlı olmayan layihələrə, yeyir getirməyən layihələrə, sadəcə, görünütnəmənə, yaxud da hansısa bəşqə maraqlar namənə dövlət investisiya xərcləri verilməyəcək. Bu nu hər kəs bilir. Ona görə valyuta ehtiyatlarının artımı da çox vacib məsələdir. Nə qədər çox valyutamız olsa, biz özümüzü o qədər de əmin hiss edirik. Tanınmış iqtisadçı, keşmiş maliyyə naziri Fikrət Yusifov Prezidentin sözərinə münasibət bildirərkən aşağıdakı fikirlər要说:

"Cənab Prezident Azərbaycan Televiziyanınə müsahibəsində haqlı olaraq "hər manata qənaət edilməlidir" ifadəsini işlədi. Bəli, təessüflər olsun ki, vaxtılı nəzarətsiz qalmış xərcləri nəzarətdə saxlamağa məsul olan qurumlar, o cümlədən Hesablaşma Palatası öhdəsinə düşən işi məsuliyyətlə yerinə yetirmədi, nəticədə dövlət büdcəsi sağa-sola çox dağıdıldı. Bu da dövlət büdcəsindən külli-miqdarlı uğurluqlara yol açdı. Nəticə etibarilə itirəndə dövlət oldu."

F.Yusifov iri məbləğdə yeyintilərə görə bir çox yüksək vəzifəli məmurların həbsə atılıb cəzalandığını bildirəcə də, məsələnin hələ də qəti surətdə həllinin tapmasını, lakin bu istiqamətdə görülən işlərin yaxın zamanlarda əla göstəricilərlə nəticələnəcəyinə inandığını söylədi.

"Doğrudur, bu korruptsuya əməllərinə görə bəzi yüksək vəzifəli məmurlar həbsə atıla da, bəziləri də cəza almaq ərzəsində olsalar da, hələ də bir çox qurumlarda işsizləndirilmiş rəqəmlərə rast gəlinir. Təbii ki, Qarabağımızın, işğaldən azad olunan rayonlarımızın bərpası üçün 10 milyardlarla vəsaitin tələb olunduğu vaxtda hər manatın qədri biliilməlidir. Maliyyəçilərin bəzə bir deyimi var, pul heç vaxt çox olmur, pula həmişə ehtiyac var. Pulu xərcləyəndə qazanmaq lazımdır. Pulu düzgün xərcləyə bilmirsənə, nə qədər pulun olur-olsun havaya sovrulaçaq. Dövlətin pulu düzgün xərclənmirsə, həmişə pulla bağlı problemi olacaq ki, bu da pul olduğunu gücləndirəcək amildir.

Ona görə də, mən Prezidentin dediyi fikirlərə tam razıyam, dövlət büdcəsinin hər mənatının hesabı xərcləyənlərdən soruşulmalıdır.

Hesab edirəm ki, bu gün vəzifəsindən asılı olmayaraq bütün məmurlar cənab Prezidentin bu müsahibəsində nəticə çıxarmalıdır. Çünkü həmişə bəzə çıxlardan sonra nələrin baş verdiyini hamımız görmüşük", - deyə keşmiş nazir fikrini tamamladı.

ILTIFAT

Ermənistan-Azərbaycan, ərazilərin işğaldan azad olunması haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

No 73 (2254) 31 iyul 2021-ci il

30 ildən artıq davam edən Azərbaycan-Ermənistan Dağılıq Qarabağ münaqişəsinin sonda 44 günlük Zəfər müharibəsi ilə başa çatması təkcə hərb tarixində deyil, həm də çözülməyən münaqişələr tarixində də yeni bir səhifə açdı. Bir anlıq tarixi proseslərə nəzər salsaq, onda görərik ki, uzun illərdən bəri davam edən İsrail-Fələstin Gürcüstanın daxiliində yaralı nöqtəyə çevrilmiş qaynar ocaq, həmçinin Ukrayna-Rusiya problemi, yəni Donbas ətrafındaki çəkişmələr, Krim məsəlesi, Moldovada cərəyan edən

Təbii ki, iki qarşı-qarşıya, üz-üzə dayanmış gücün arasında vasitəcilik missiyasını öz üzərinə götürən qurum özü də müeyyən güce, təsiretmə mexanizmine malik olmalıdır. Doğrudu, Minsk qrupunun həmsədrleri dönyanın super dövlətlərindən olan ABŞ, Rusiya və Fransanın təmsilçiləri idi. Lakin bu dövlətlərin özlərinin yürütdüklli siyaset və həmin siyasetə də erməni lobbinin təsiri o qədər güclü idi ki, bunlardan nəsə gözləmek sadəcə problemin ömrünü uzatmaq demək idi. Ona görə də Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandanımız

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkışafı Agentliyi

mir yumruq dayanır. Ona görə də cənab prezidentin söylədiyi kimi, ermənilərin yenidən nəsə əldə etmək istəyi ilə tövətdikləri təxribatlar cavabsız qalmır və qalmayacaqdır. Bu fikirlərin arxasında konkret güc dayanır, iradə dayanır, qətiyyət dayanır. Ölkə prezidenti vurğulayıb ki, "Təsadüf deyil ki, bu gün dönyanın aparıcı ölkələrinin hərbi mətbətlərində bizim mühərribəmiz, ikinci Qarabağ mühərribəsi öyrənilir. Biz bunu həm mətbuatda izləyirik, eyni zamanda bizə bir çox yerlərdən müraciətlər daxil olur. Bizim təcrübəmizi öyrənmək istə-

Azərbaycan prezidenti hər kəsə yerini göstərir

proseslər və digərləri artıq dünyaya mediyasında da, eləcə də dönyanın siyasi dairələrini də bir növ "doydurub". Az qala adı hala çevrilən bu məsələlər yalnız liderlərin görüşlərində və bir də qarşılurmalar kəskinləşəndə gündəmə gəlir.

Ancaq 30 ilə yaxın davam edən torpaqlarımızın işğal prosesi Azərbaycan rəhbərliyinin gündəlik qayığı, xalqımızın ən vacib məsəlesi idi. Bu, ölkəmizin siyasi, iqtisadi bütövlüğünün tamlığı üçün dövlətimizə, xalqımıza son derecə vacib olduğundan bu məqsədə ATƏT-in Minsk qrupu da yaradılmışdı. Təs-süf ki, Minsk qrupu yarandığı gündən daha çox turist təşkilatı kimi özünü göstərdi. Bu qurumun proseslərə təsir etmək gücü ümumiyyətə olmadı. Yeganə bacardığı iş hər sefərdən sonra bəyanat vermək, tərəfləri sülh danışqlarını davam etdirməyə çağırmaq idi.

cənab İlham Əliyev ikinci Qarabağ savaşındaki qələbədən sonra ölkəmizə səfər edən Minsk qrupunun həmsədrlerini birbaşa xatırlatdı ki, "Biz siz dəvət etməmişik. Amma mene dedilər ki, gəlmisiz, görüşmək isteyirsiz, buyurun, sizi dinləyirəm!". Zənnimcə bu konkret, həm də sərt yanaşma həmsədrlerin və onların təmsil etdiyi qurumun artıq öz missiyasını başa çatdırğına açıq bir mesaj idi. Bu mesajdan sonra da ATƏT-in Minsk qrupu, eləcə də Fransa və digər müeyyən dövlətlər bu və ya digər formada problemin çözülmədiyini, hətta üstürtlü şəkildə erməniləri hüquqlarını tapşadığını dile gətirməyə başladılar. Bu cür yanaşma Azərbaycan dövləti və xalqı tərəfindən qəti etirazla qarşılandı. İstər Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyi, istər digər qurumların verdikləri bəyanatlarla hər kəsi öz yərində oturtmağa çalışdı. Xüsusilə Azərbaycan Preziden-

tinin işğaldan azad olunmuş ərazilərimizə - Ağdam, Füzuliye, Şuşaya, Zəngilan, Cəbrayıla, Qubadlıya səfərləri zamanı həm yerli mediaya, xüsusi olaraq Azərbaycan televiziyasına verdiyi müsahibələrde kəskin şəkildə vurğuladı ki, "Artıq Dağılıq Qarabağ problemi yoxdur. Bu problem həll olunub və status məsəlesi də yoxdur. Bir halda ki, Dağılıq Qarabağ məsəlesi yoxdur, deməli status da yoxdur. Bu məsələ də öz həllini tapıb. Yenidən bu məsələyə qayıtmaq da yoxdur".

Bu ayın ortalarında Rusiya səfər edən Azərbaycan prezidenti Rusiya Prezidenti Vladimir Putinlə görüşü zamanı da digər məsələlərlə ya-naşı, Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində infrastrukturun bərpası, Azərbaycan-Ermənistan sərhədlərində baş verən məsələlərlə bağlı fikir mübadiləsi aparılmışdır. Həmin görüşdən sonra keçirilən mətbuat konfransında hər iki ölkənin prezidentləri mətbuatla bildirmişdir ki, 30 illik problem öz həllini tapıb. İndi Azərbaycan və Ermənistan arasında sülh danışqlara başlamaq üçün addımlar atılmalıdır.

Bax, bu açıqlamanın özündən də bəlli olur ki, istə Minsk qrupunun, istə digər ermənipərəst güclərin canfəşanlığına, Ermənistana hədarətli etmələrinə, problemi yenidən alovlandırmağa yönəlmış cəhdələri mənasızdır. Birinci, artıq dünyaya bizim ərazi bütövlümüzü BMT-yə da-

xil olduğumuz ildən tanırı, ikincisi, artıq dünya bizim böyük qələbəmizi qəbul edir, üçüncü, hər kəs bu qələbəni torpaqlarımızın azadlığı üçün apardığımız xilaskar döyüsləri - mühərribənin nəticəsi kimi qəbul edibdir. Ona görə də yenidən tərəfləri üz-üzə gətirmək, Ermənistanın siyasi boşluqdan, oradakı həkimiyət davasından istifadə edib alovlandırmaq, sonda Ermənistanın özünün fəlakətinə çevriləcəkdir. Bu fikirləri hem Rusyanın, həm də dönyanın hərbi-siyasi ekspertləri təkrar-təkrar vurğulayırlar. Üstəlik, onu da xatırlatmaq yerine düşər ki, qardaş Türk-yənin prezidenti, Rəcəb Tayyib Erdoğan özünün son açıqlamalarında vurğulayıb ki, "Ermənistanın hakimiyət herisləri ağıllarını başlarına yiğməlidilər, düşünməlidilər. Azərbaycana qarşı, Türk-yə qarşı atılacaq istənilən addım daha sərt qarşılana-caqdır".

Bu məsələ ilə bağlı Rusiya səfərindən sonra ölkəmizin Daşkəsən, Naftalan bölgəsinə səfər etmiş Azərbaycan prezidenti də birmənalı şəkildə vurğulamışdı ki, "Hər kəs bilməlidir ki, bizim doğma torpağımız Zəngəzurdur, bizim doğma torpağımız Göyçə mahalıdır, İrvandır". Bu qəti fikrin arxasında Azərbaycan ordusu və təbii ki, bir də də-

yən tərəfdəşlər müraciət edirlər. İkinci Qarabağ mühərribəsi bizim şanlı tariximizdir... Mən bir neçə dəfə demişəm ki, biz Ermənistanla sülh müqaviləsi imzalamaya hazırlıq. Yəni bu işlərin başlanmasına hazırlıq. Ancaq Ermənistan tərəfindən buna reaksiya yoxdur. Rəsmi reaksiya yoxdur. Qeyri-rəsmi kanallardan bizə çatan məlumat budur ki, Ermənistan buna hazır deyil. Hesab edirəm ki, bu çox böyük bir səhv olacaq. Necə ki, mühərribə dövründə Ermənistan tərəfi böyük səhvə buraxıb hərbi cinayətlər törədib".

Ozunun son çıxışlarının birində bütün cərəyan edən hadisələrə münasibet bildirən Azərbaycan prezidenti bəyan edib ki, "Bizim təklifimiz qalib ölkənin təklifidir, güclü tərəfin təklifidir, Zəfər xalqın təklifidir. Əgər buna Ermənistanın mənfi reaksiya varsa, bunda özləri bilərlər. Amma yənə də deyirəm, yənə də peşiman olacaqlar. Biz isə bundan sonra ancaq və ancaq ireli gedəcəyik. Biz dediyimiz kimi Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirecəyik".

Bax, bu mesajlar təkcə ermənilərə yox, həm də onlara dəstək verənlərə açıq şəkildə ünvanlanıbdır.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MƏLİYYƏ YARDIMI İLƏ

Azərbaycanın UEFA reytingində xalı artdı

Avrokubokların 2-ci təsnifat mərhələsinin cavab oyunlarından sonra UEFA reytingi açıqlanıb.

Qol.az xəbər verir ki, Konfrans Liqasının 2-ci təsnifat mərhələsində "Qarabağ"ın İsraildə "Aş-dod"u 1:0 hesabi ilə məğlub etməsi ölkəmizin aktivinə daha 0,250 xal qazandırıb. Bununla da bu mövsüm Azərbaycanın qazan-

cı 1.000-e çatıb. Ölkəmiz 13,625 xalla 29-cu sıradakı mövqeyini qoruyub.

Sloveniya (14,125) 28-ci sıraya düşüb. Qazaxıstan (14,250) bir pillə irəliləyərək 27-ci olub. Polşa isə 13,500 xalla 30-cu yerdədir.

Qeyd edək ki, siyahıya 87,926 xalla Ingiltərə başçılıq edir. İspaniya (80,570) ikinci, İtaliya (63,473) üçüncüdür.

Müğənnidən "Qadın alvercisi" ittihamına cavab: Narkotiklə məşğul olanlar...

Müğənni Mətanət Əsədova şoubiznes aləmində haqqında ən çox yayılan söz-söhbət yayılan sənətçi-lərdəndir.

Məsələn, tanınmış müğənninin bir neçə il əvvəl həmkarı Nadir Qafarzadəyin öpüşən yerde şəkli yayılmışdı. Foto müğənni Elçin Hüseynovun oğlunun doğum günü mərasimində çəkilmişdi. Fotoda olduqca səmimi olduğunu görünən cütlük öpüşməkdən belə çekinməmişdilər. Bu foto müğənni Mətanətin dünənini dəyişen bacısının 40 mərasimi çıxmadan önce çəkildiyi deyilirdi. Mətanət isə qatıldığı verilişlərdə özünü "dərdli", "kədərlə" göstərib bu haqda xəber yazan jurnalisti tənqid, hətta təhqir etməkdən belə çekinməmişdi. Maraqlıdır ki, Mətanət "mənim acım böyükdür, heç kim məni anlaya bilməz" demişdi. Bu foto yayılmışdan sonra isə sosial şəbəkələrdə belə fikir yazılıdı: "Görünən odur ki, Mətanətin dərdi kişilərlə öpüşmək, onların qoynuna atılmaq olub. Əks halda müğənni kişi həmkarı ilə belə şəkil çəkdirməzdı".

"Qadın alvercisi" qalmaqalı

Ötən gün müğənni Mətanət Əsədovanın qadın alveri ilə bağlı həbs xəbəri yayılmışdı.

Adalet.az xəbər verir ki, bu xəbərin yalnız olduğunu deyən müğənni sosial media hesabında canlı yayım açıb. Canlı yayım zamanı Mətanət bildirib ki, yayılan xəbərlər tamamilə yalandır və bu xəbərləri yayanları polise verəcək:

imkan verirlər yetimliyimin, xəstəliyimin, səsimdə olan problemin dərdini çəkim. Evimdə ağır xəstələr var, həyecan olmaz. Bilmirəm onları, bilmirəm öz acınacaqlı halımın fikrini edim. Bunu tapmaq mümkün deyil? Bir dəfə haqqında çıxan yalan xəbərlərə görə polisə müraciət etdim. Amma yene başlandı. Mən də kiməse yaltaqlanan, özümü ortaya qoyan ol-saydım, divarlarım qızıldan olardı. Əger nəsə oxumaqla olursa, mən ni-yə edə bilmirəm? Mən haram tike yeyirəm, niyə taksi ilə gəzirəm? Azərbaycanda ikinci mənim kimi oxunuş yoxdur. Varsa getirib qarşıma qoysunlar. Amma mənim villalarım, evim, maşınım yoxdur. Heç kimin heç nə-yində gözüm yoxdur. Qaldığım ev ki-raydır. Heç kimdən nəsə istəmirəm.

Nə ad, nə maşın, nə ev, nə var-dövlət istəyirəm. Ev, maşın, qızıl, er sizdir. Hələ başınızın üstündə milyonlar var. Sənet dostlarınız zəng ediblər ki, bir bu qalmışdı sənəe yaxılmayan. Narkotiklə məşğul olanlar, özünü ortaya qoyanlar qalib kənarda. Utanıram, ət töküram, bilmirəm nə deyim. Bilirəm bunu kim, nə üçün edir. Qadının öz işi var. Qadın polis idarəsi gəzər? Qaçıb gedirler şikayət edirlər, şər atırlar, o bunundan şikayət edir. Belə şey olar? Bundan əl çəkməyəcəm, axırıncı iş idi, ona da əl atıldılar. Məhkəməyə verib, araştırma apartdırıacam. Bu xəbəri kimin yaydığını tapdırıacam. Adını polisə çəkdirib biabır edəcəm. Məmim yanında kimse hansısa müğənni haqqında artıq-əskik nəsə deyə bilmez. götürə bilmirəm bunu cünki özüm de bu sahədəyəm. Amma bəlkə də, ələ onların yanında mənim haqqında nəsə deyilsə, üzünü çevirib gedərlər. Mən hələ beləyəm, bunlar əl çəkmir məndən. Bezmişəm artıq".

Qeyd edək ki, müğənninin ən böyük qalmaqalı bir neçə il əvvəl olmuşdu. Beləki, "Space"da "Günaydın" verilişində müğənni Mətanət Əsədova ilə mərhum şair Əziz Müsa arasında qalmaqla sosial şəbəkələrdə də geniş müzakirələrə səbəb olmuşdu. Proqramda şair Mətanət Əsədovanı açıq-saçqıq geyinməkdə ittiham edirdi, müğənni isə şou-biznesi bazar adlandıran Əziz Musaya "Bazar sizsiniz, biz olmasaq yazdıqlarını kimsə oxumaz" deyərək təhqir etmişdi. Bu zaman şair müğənnini söymüşdü.

Əntiqə Rəşid

Xalq artisti oğlanları ilə olan fotosunu paylaştı: "Qarabağ Azərbaycandır!" - yazdı

"Oğlanlarımıla Qarabağ oyununu izləmək və qələbəni qeyd etmək, keyfli və uğurlu oldu

Qarabağ Azərbaycandır!!!"

Adalet.az xəbər verir ki, bu sözərək xalq artisti Ağadadaş Ağayevə məxsusdur. O, sosial media hesabında yeni foto paylaşıb. Sevilən sənətkar "Facebook" hesabında paylaşıdığı foto-

da oğulları ilə görüntülənbilər. Xərçəngdən sağa-

da oğulları ilə görüntülənbilər. Xərçəngdən sağa-

lan sənətçini belə gör-dükərinə izləyiciləri çox

Əntiqə

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil Abbas

Baş redaktor:

İradə TUNCAY

Qəzet "Ədalət" qəzeti bilgisayar mərkəzində yığılıb sehfelenmiş və "Son dakika" MMC Nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müelliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h/h
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIIBAZ 2xhesab N: 3807001941100451111 VOEN: 1300456161
İndeks: 0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ-1073 Mətbuat prospekti, 529-cu mahalla,
"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-ci mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-55-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1608

Sifariş: 116

Çapa imzalanmışdır:
30.07.2021

İsmayıllı Nərimanoğlu

Ata ocağı

Bilmirəm şəkərsən, bilmirəm balsan
Mənim həyatıma gözəl bir xalsan.
Nə yaxşı hər kəsə umidsən, varsan
Unutmaq olarmı o baxça-bağı
Ömrümün şən çəği, ata ocağı.

Hər anı ürəkdə yerin alıbdır
Doğmalar gülüşü yadda qalıbdır.
Qəlbimə bir gözəl naxış salıbdır
Əgər unutsam da başqa torpağı,
Heç vaxt unudulmaz ata ocağı.

Burnumda o evin qoxusu vardır
O evsiz Dünya da, inanın dardır
Sevgini yaşıdan nə var, nə yardım
Quşların nəğməsi hər səhər çəği
Həkk olub yaddaşa ata ocağı.

Yasamal rayonu, İlqar İbrahimov adına 167 Nöli tam orta məktəb tərəfindən 2016-cı ildə Hacıyev Məhəmməd Nazim oğlunun adına verilmiş AN 5177655 sayılı attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Neft-Qazavtomat El Birliyi tərəfindən Ağayev Cəfər Vahid oğlunun adına verilmiş əmək kitabı-çası itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Maliyyə arayışı N 9288
Verilir, Heydərova Yeganə Heydər qızına, ondan ötrü ki, Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu, Ə.Əliyev küçəsi, 1937 sayılı məhəllədə inşa edilmiş yaşayış binasının, 8-bina, 1-blok, ümumi sahəsi 287.00 m² olan qeyri-yaşayış sahəsinə dair heç bir borcu yoxdur.

Quba şəhər Zaur Cəfərov adına 3 sayılı tam orta məktəbi tərəfindən Əskərova Polina Zakir qızının adına verilmiş 2013-cü tədris ilində məktəbin XI sinfini bitirməsi haqqında A seriyalı 227595 nömrəli Attestat itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Aqil Abbas və "Ədalət" qəzeti kollektivini tanınlı jurnalıst

Rafiq Hacıyevin
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Aqil Abbas və "Ədalət" qəzeti kollektivini tanınlı jurnalıst

Şamil Şahməmmədovun
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Ramiz Məmmədzadə və Dilafet Hacıyev tanınlı jurnalıst

Rafiq Hacıyevin
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Vaqif Bəhmənli, Faiq Qismətoğlu, Allahverdi Eminov, Ağacəfər Həsənli istedadlı yazıçı-jurnalıst
Rafiq Hacıyevin
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə doğmalarına, ailəsinə başsağlığı verirlər.

Şükür Şənol və Əbülfət Mədətoğlu istedadlı yazıçı-jurnalıst
Rafiq Hacıyevin
vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə doğmalarına, ailəsinə başsağlığı verirlər.

16 ƏDALƏT •

31 iyul 2021-ci il